

Interreg V-A «Ελλάδα-Βουλγαρία 2014-2020»

Interreg Greece-Bulgaria

Action Plan for Social Entrepreneurship

European Regional Development Fund

Cross border Action Plan for the Development and Operation of an Executive Mechanism for the Support and Promotion of Social Entrepreneurship in the context of the Social Economy and Social Innovation Action Plan for Social Entrepreneurship

The Cooperation Programme INTERREG V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and national funds of the countries participating in it

D6: 1ST PROGRESSIVE REPORT FOR PROMOTING PRODUCTS AND SERVICES TO GREECE AND TO BULGARIA »

The contents of this study are sole responsibility of Region of Central Macedonia and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries, the Managing Authority and the Joint Secretariat

Abstract

This report entitled “First Progressive Report for promoting products and services to Greece and to Bulgaria” is the Deliverable 6B of the project Cross border Action Plan for the Development and Operation of an Executive Mechanism for the Support and Promotion of Social Entrepreneurship in Central Macedonia and in Regional Development fund of Central Macedonia in the context of the Social Economy and Social Innovation Action Plan for Social Entrepreneurship which is included in the INTERREG V-A GREECE Program - BULGARIA 2014-2020 ". The goal of the project is to create a mechanism for the measurable empowerment of the social economy or the support of social enterprises in the areas of implementation of the program and the main indicators of support are: a) the increase of the number of users of services and products as well as the turnover of existing social enterprises and b) the creation of new social enterprises. The general goal will be served by the services provided by the SSS Business Support Structure, mainly in the existing social enterprises and in the pilot applications that will be developed within the framework of the tools of the Observatory of Social Economy and Entrepreneurship. The specific goals of the project are:

- Improving the quality of the design of measures for the social economy and the quality of services of social enterprises
- Strengthening the organizational capacity of social enterprises and improving the knowledge and the skills of the executives
- Promoting the products of social enterprises to a wider audience and widening the potential markets for social enterprises
- Development on specific objectives such as communication, cooperation, and networking of social enterprises

Interreg V-A «Ελλάδα-Βουλγαρία 2014-2020»

Interreg Greece-Bulgaria

Action Plan for Social Entrepreneurship

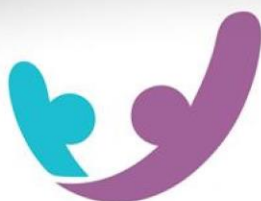
European Regional Development Fund

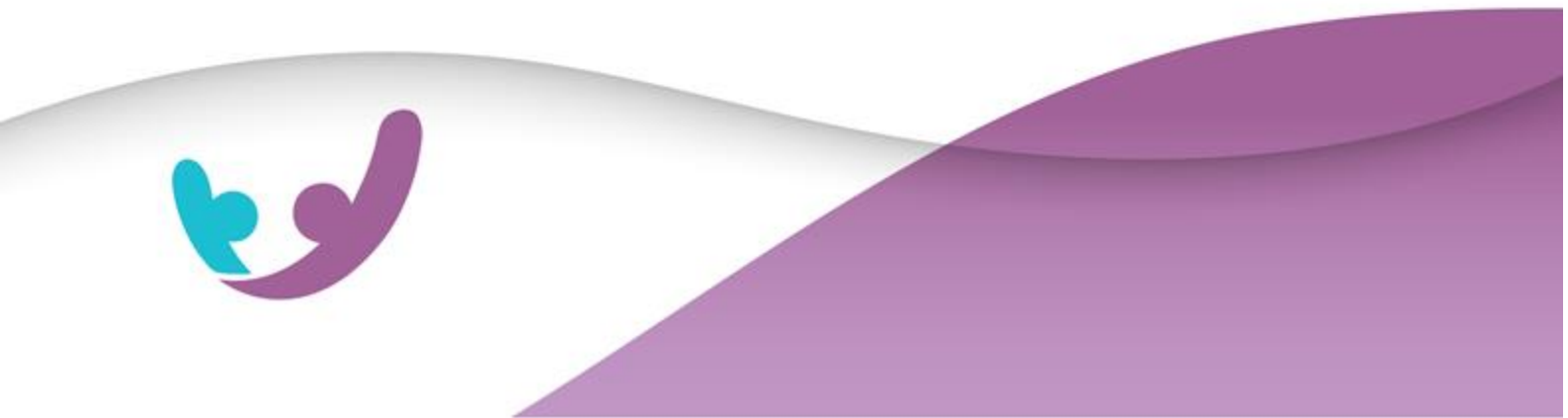
Διασυνοριακό Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη και Λειτουργία
ενός Επιτελικού Μηχανισμού για την Υποστήριξη και
την Προώθηση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας
στο Πλαίσιο της Κοινωνικής Οικονομίας και Καινοτομίας

The Cooperation Programme INTERREG V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and national funds of the countries participating in it

Π6: 1η Απολογιστική Έκθεση Πεπραγμένων για την Προώθηση Προϊόντων και Υπηρεσιών στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία

The contents of this study are sole responsibility of Region of Central Macedonia and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries, the Managing Authority and the Joint Secretariat

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

«Το έργο **Action Plan for the Development and Operation of an Executive Mechanism for the Support and Promotion of Social Entrepreneurship in the context of the Social Economy and Social Innovation Action Plan for Social Entrepreneurship** με ακρώνυμο **Action Plan for Social Entrepreneurship** συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από Εθνικούς Πόρους των συμμετεχουσών χωρών στο πλαίσιο του Προγράμματος Συνεργασίας «INTERREG V-A ΕΛΛΑΔΑ – ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ 2014-2020».”

Ο **στόχος** του έργου είναι η δημιουργία ενός μηχανισμού μετρήσιμης ενδυνάμωσης της κοινωνικής οικονομίας ή υποστήριξης των κοινωνικών επιχειρήσεων στους τομείς εφαρμογής του προγράμματος και οι βασικοί δείκτες υποστήριξης είναι: α) την αύξηση του αριθμού χρηστών υπηρεσιών και προϊόντων, καθώς και τον κύκλο εργασιών των υφιστάμενων κοινωνικών επιχειρήσεων, β) τη δημιουργία νέων κοινωνικών επιχειρήσεων. Ο γενικός στόχος θα εξυπηρετηθεί από τις υπηρεσίες που παρέχονται από τη Δομή Υποστήριξης των επιχειρήσεων της Κ.ΑΛ.Ο., κυρίως στις υπάρχουσες κοινωνικές επιχειρήσεις και τις πιλοτικές εφαρμογές που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο των εργαλείων του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ του έργου συνδέονται μεταξύ τους και είναι:

- Βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού πολιτικών και μέτρων για την κοινωνική οικονομία,
- Ενίσχυση της οργανωτικής ικανότητας- αποτελεσματικότητας των κοινωνικών επιχειρήσεων,
- Βελτίωση της γνώσης, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των στελεχών των κοινωνικών επιχειρήσεων,
- Παραγωγή, εφαρμογή και διάδοση της καινοτομίας μεταξύ των κοινωνικών επιχειρήσεων,
- Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων /υπηρεσιών των κοινωνικών επιχειρήσεων,
- Προώθηση των προϊόντων των κοινωνικών επιχειρήσεων σε ένα ευρύτερο κοινό, συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων και από τις δύο πλευρές της παραμεθόριας περιοχής
- Διεύρυνση των δυνητικών αγορών για τις κοινωνικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε δημόσιες συμβάσεις
- Ενθάρρυνση και διευκόλυνση των νέων κυρίως στην κοινωνική επιχειρηματικότητα
- Ανάπτυξη σε συνεχή βάση και όπου είναι δυνατόν, σε συγκεκριμένους στόχους όπως είναι η επικοινωνία, η συνεργασία και η δικτύωση των κοινωνικών επιχειρήσεων. Τόσο ο γενικός στόχος του έργου όσο και οι επιμέρους στόχοι συνδέονται άμεσα τόσο με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας 9c (επέκταση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας) όσο και με όλους τους στόχους αυτής της προτεραιότητας: α) ανάπτυξη των υφιστάμενων και δημιουργία νέων κοινωνικών β) αύξηση της απασχόλησης στις κοινωνικές επιχειρήσεις, γ) αυξημένη παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε κοινότητες με αρνητικές κοινωνικοοικονομικές ενδείξεις

Όσον αφορά την **υλοποίηση** του έργου μέχρι σήμερα έγιναν οι παρακάτω δράσεις:

- ❖ Εναρκτήρια συνάντηση μεταξύ των εταιρών και δύο εξαμηνιαίες εκθέσεις υλοποίησης έργου (WP1)
- ❖ Δύο ημερίδες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με μεγάλη συμμετοχή φορέων Κ.Α.Λ.Ο. (WP2)
- ❖ Δημοσιεύσεις σε έντυπα μέσα και σε ηλεκτρονικά ενημερωτικά δελτία (WP2)
- ❖ Έγινε αναλυτική μελέτη της τρέχουσας κατάστασης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας (WP3)
- ❖ Δημιουργία μιας γεωχωρικής βάσης δεδομένων και ηλεκτρονικής πλατφόρμας συλλογής δεδομένων και δεδομένων για την κοινωνική επιχειρηματικότητα (WP3)
- ❖ Περιφερειακό σχέδιο και στρατηγική για την κοινωνική οικονομία (WP3)
- ❖ Ανάλυση της κατάστασης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας (WP3)
- ❖ Κέντρο λειτουργίας πληροφοριών και συμβουλευτικής (WP4)
- ❖ Σχεδιασμός και υλικό σεμιναρίων (WP5)
- ❖ Σχεδιασμός και υλικό συμβουλευτικής (WP5)

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το **πρώτο αναμενόμενο** αποτέλεσμα του έργου αφορά τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και, συνεπώς, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και μέτρων για την κοινωνική οικονομία. Οι υπηρεσίες και τα προϊόντα του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνική Οικονομία αναμένεται να αποκαταστήσουν την απαραίτητη γνώση των χαρακτηριστικών των κοινωνικών επιχειρήσεων στην περιοχή. Η αναγκαιότητα απόκτησης αυτής της γνώσης που αναφέρεται στο Πρόγραμμα και αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ορθολογική ανάπτυξη της πολιτικής. Από αυτή την άποψη, η επίτευξη αυτού του αναμενόμενου αποτελέσματος θα είναι μια καινοτομία υπό την έννοια ότι θα βελτιώσει σημαντικά το σημερινό επίπεδο ποιότητας στο σχεδιασμό των πολιτικών για την κοινωνική επιχειρηματικότητα από τις δημόσιες αρχές.

Το **δεύτερο αναμενόμενο** αποτέλεσμα του έργου αφορά στη συνολική ενδυνάμωση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και των κοινωνικών επιχειρήσεων, που θα προκύψει ως συνέπεια των υπηρεσιών που θα παρέχει η Δομή Υποστήριξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας που θα δημιουργηθεί μέσα από το έργο καθώς και η υλοποίηση των πιλοτικών εφαρμογών.

Από αυτές τις δράσεις θα ενισχυθούν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των στελεχών και των μελών των κοινωνικών επιχειρήσεων, θα βελτιωθούν τα οργανωτικά τους χαρακτηριστικά και τελικά θα αυξηθεί η απασχόληση στις κοινωνικές επιχειρήσεις. Συνεπώς, το αποτέλεσμα αυτό θα συμβάλει στην επίτευξη της τιμής στόχου του δείκτη αποτελεσμάτων του προγράμματος R0210. Επίσης, η διάρθρωση των πιλοτικών εφαρμογών (κατάρτιση εκπαιδευτών / συμβούλων / πολλαπλασιαστών, κατάρτιση στελεχών κοινωνικών επιχειρήσεων με παράλληλη παροχή εξατομικευμένης συμβουλευτικής) είναι μια καινοτομία που αναμένεται να διευρύνει το εύρος των αποτελεσμάτων του έργου και το βαθμό δικτύωσης. Το αναμενόμενο αποτέλεσμα του σχεδίου είναι επίσης να συνδεθεί η κοινωνική οικονομία με το εκπαιδευτικό σύστημα. Συγκεκριμένα, η ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων αναμένεται να συμβάλει στην καλύτερη σύνδεση της οικονομίας με την εκπαίδευση, στη βελτίωση της ποιότητας των ανθρώπινων πόρων των κοινωνικών επιχειρήσεων, στην ανάπτυξη και διάδοση καινοτόμων προϊόντων από τις κοινωνικές επιχειρήσεις.

Η ΚΛΑΔΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης έγινε κλαδική ανάλυση των φορέων Κ.Α.Λ.Ο.

Οι **κλάδοι** αυτοί αφορούν:

- ✓ υπηρεσίες εστίασης,
- ✓ εκπαίδευση,
- ✓ δραστηριότητες οργανώσεων,
- ✓ λιανικό εμπόριο,
- ✓ δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση,
- ✓ χονδρικό εμπόριο,
- ✓ διοικητικές δραστηριότητες γραφείου,
- ✓ δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας,
- ✓ παροχή υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους,
- ✓ δραστηριότητες κεντρικών γραφείων,
- ✓ κοινωνική μέριμνα (χωρίς παροχή καταλύματος),
- ✓ δημοσία διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση,
- ✓ διαφήμιση και έρευνα αγοράς,
- ✓ αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας,
- ✓ συλλογή, επεξεργασία, διάθεση απορριμμάτων· ανάκτηση υλικών,
- ✓ Φυτική και ζωική παραγωγή,
- ✓ άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών,
- ✓ βιομηχανία τροφίμων,
- ✓ δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες,
- ✓ υπηρεσίες πληροφορίας,
- ✓ λοιπές δραστηριότητες και τις άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες.

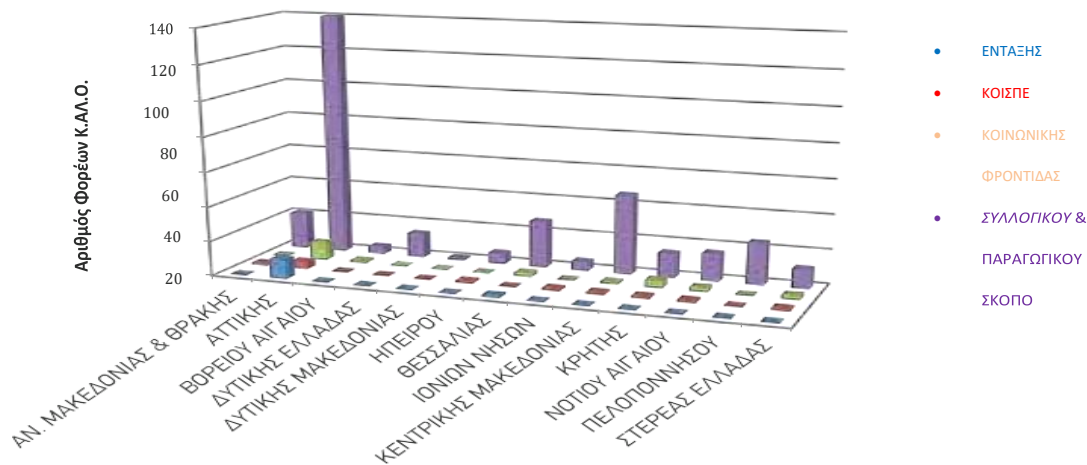
Από τα συγκριτικά διαγράμματα που υλοποιήθηκαν εξετάστηκαν οι **κοινωνικοί δείκτες**:

- αριθμός εργαζομένων,
- αριθμός εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού,
- κύκλος εργασιών,
- καθαρά κέρδη-ζημίες,
- αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν,
- δάνεια,
- επιχορηγήσεις και
- οι λοιπές πηγές χρηματοδότησης, μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας.

Από την συγκριτική ανάλυση φαίνεται ότι οι διάφοροι τομείς παρουσιάζουν πολύ μικρά ποσοστά συμμετοχής, τα οποία και οφείλονται στα πολλά προβλήματα και αδυναμίες που αντιμετωπίζουν οι κοινωνικές επιχειρήσεις τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στις δύο υπό εξέταση περιφέρειες. Εξαιρεση αποτελούν οι τομείς: άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, βιομηχανία τροφίμων, και άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες στις οποίες παρατηρείται μεγαλύτερη συμμετοχή στην διαμόρφωση των τελικών τιμών, των δύο υπό εξέταση

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο. ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016

Από το διάγραμμα παρατηρείται ότι το 2016, η μεγαλύτερη συγκέντρωση των ενεργών φορέων είναι στην κατηγορία Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού, ενώ στις κατηγορίες Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης και Κοιν.Σ.Επ. Κοινωνικής Φροντίδας σημαντικός αριθμός φορέων εμφανίζεται μόνο στην περιφέρεια Αττικής. Έπειτα συμμετοχή Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού συναντάμε στη περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, μικρότερη συμμετοχή στην περιφέρεια Πελοποννήσου και ακόμα μικρότερη συμμετοχή στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

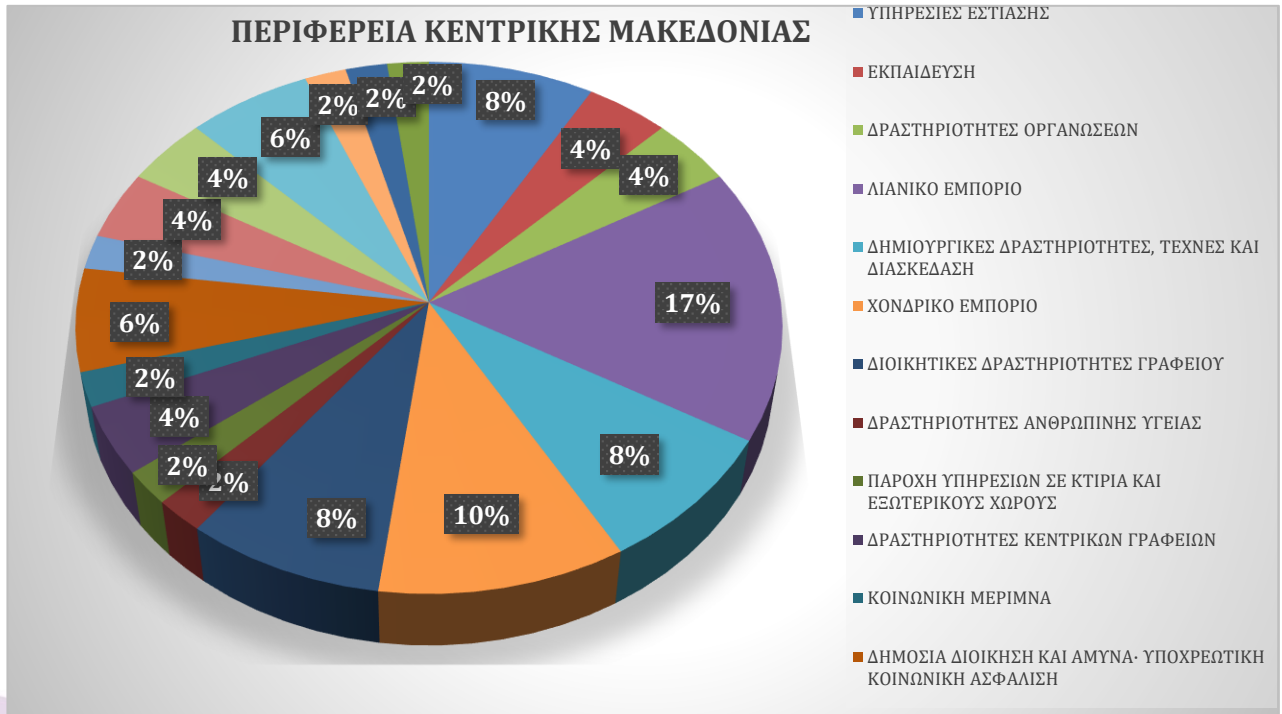
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

ΚΛΑΔΟΙ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	4	3	41
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	2	2	38
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	2	-	30
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	8	2	28
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ	4	1	21
ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	5	1	21
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	4	-	18
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	1	1	16
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΕ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	1	1	15
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	2	1	13
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	1	-	11
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	3	1	11
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ	1	-	9
ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ	2	1	8
ΣΥΛΛΟΓΗ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ, ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ· ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΥΛΙΚΩΝ	2	-	8
ΦΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	-	2	7
ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	3	-	6
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ,	1	2	5
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΩΝ	1	-	5
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	-	1	5
ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1	1	21

Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζεται η συγκριτικά ανάλυση των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης σε σχέση με την υπόλοιπη επικράτεια. Μεγάλη συμμετοχή παρατηρείται στον κλάδο υπηρεσίες εστίασης, λιανικό εμπόριο και χοντρικό εμπόριο και στις δύο περιφέρειες ενώ υπάρχουν πολλοί κλάδοι όπως φαίνεται με πολύ μικρή συμμετοχή ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο.

Πιο αναλυτικά τα ποσοστά των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στους κλάδους δραστηριοποίησης φαίνονται στα δύο σχήματα που ακολουθούν:

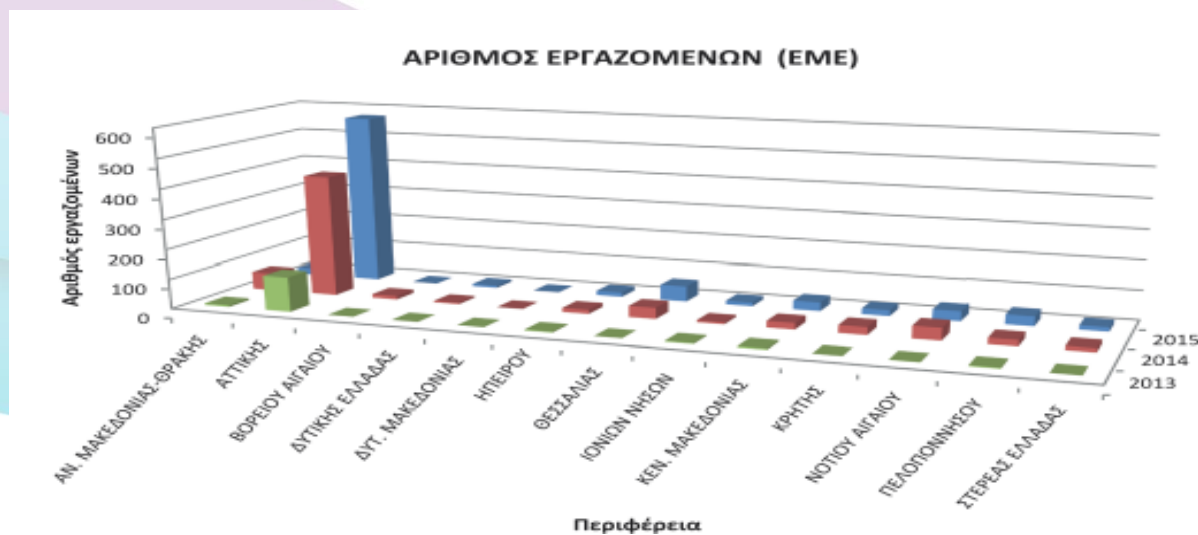
Στα παραπάνω σχήμα απεικονίζονται τα ποσοστά των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο στους τομείς δραστηριοποίησης τους στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Οι κλάδοι με την μεγαλύτερη συμμετοχή ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. είναι οι υπηρεσίες εστίασης, το λιανικό εμπόριο, το χοντρικό εμπόριο και οι δημιουργικές δραστηριότητες. Η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σε σχέση με την περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης δεν δραστηριοποιείται μόνο στον τομέα φυτικής και ζωικής παραγωγής.

Στα παραπάνω σχήμα απεικονίζονται τα ποσοστά των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο στους τομείς δραστηριοποίησης τους στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Οι κλάδοι με την μεγαλύτερη συμμετοχή ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. είναι οι υπηρεσίες εστίασης, η εκπαίδευση, το λιανικό εμπόριο, ο τομέας φυτικής και ζωικής παραγωγής και η βιομηχανία τροφίμων. Από την άλλη παρατηρείται ότι σε ορισμένους κλάδους η περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης δεν δραστηριοποιείται ενεργά, όπως στον τομέα κοινωνικής μέριμνας, στις διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, στην διαφήμιση και έρευνα, στην διάθεση απορριμμάτων, σε άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών και στις δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων.

Στο παραπάνω σχήμα, παρουσιάζεται η κατανομή των ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ανά Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.). Συνολικά, στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας δραστηριοποιούνται 147 επιχειρήσεις με την πλειοψηφία αυτών να βρίσκονται στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης όπου λειτουργούν 113 ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. Ακολουθεί η Π.Ε. Σερρών με 11 επιχειρήσεις, οι Π.Ε. Χαλκιδικής και Ημαθίας με 7, η Π.Ε. Κιλκίς με 4, η Π.Ε. Πιερίας με 3 και η Π.Ε. Πέλλας με 2.

Στο παραπάνω διάγραμμα αποτυπώνεται η περιφερειακή κατανομή των εργαζομένων σε ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο., καθώς και η περιφερειακή κατανομή των εργαζομένων από ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση εργαζομένων εμφανίζεται στην περιφέρεια Αττικής και τα τρία χρόνια, ενώ στις δύο υπό εξέταση περιφέρειες βλέπουμε ότι ο αριθμός εργαζομένων είναι μικρός. Αξίζει να αναφερθεί ότι το 2014 στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ο αριθμός των εργαζομένων ήταν μεγαλύτερος από ότι το 2015.

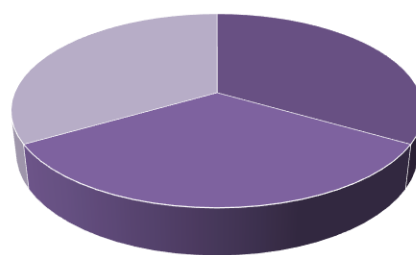

Η ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ BLAGOEVGRAD, ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Στην περιοχή του Blagoevgrad, διεξήχθη εμπειρική μελέτη και έρευνα η οποία οργανώθηκε σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο, έγινε καταγραφή 283 φορέων κοινωνικής οικονομίας και ανάλυση εγγράφων / στατιστικών, σχεδίων και εκθέσεων και δευτερογενής ανάλυση. Οι περισσότερες από τις κοινωνικές επιχειρήσεις είναι καταχωρημένες ως ενώσεις κοινής ωφέλειας με το μεγαλύτερο ποσοστό στις πόλεις. Οι τομείς που κατά κύριο λόγο δραστηριοποιούνται είναι 3, ο τομέας των κοινωνικών υπηρεσιών, ο τομέας της εκπαίδευσης και ο τομέας του πολιτισμού και των τεχνών. Σύμφωνα με την μελέτη στην περιοχή του Blagoevgrad λειτουργούν περισσότεροι από 20 συνεταιρισμοί. Οι δραστηριότητές τους περιλαμβάνουν προϊόντα για τη βιομηχανία τροφίμων, τις υπηρεσίες, το εμπόριο, τα διάφορα είδη παραγωγής. Υπάρχουν περίπου 7000 εργαζόμενοι στους συνεταιρισμούς, 350 εκ των οποίων είναι νέοι. Οι συνεταιρισμοί της περιοχής διαθέτουν 210 καταστήματα λιανικής πώλησης. Στο δεύτερο στάδιο της έρευνας έγιναν ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις σε 49 κοινωνικές οργανώσεις. Τα αποτελέσματα της έρευνας και της εμπειρικής μελέτης έδειξαν ότι :

- Πάνω από το 70% των επιχειρήσεων δεν καταγράφουν κανένα κέρδος. Η χρηματοδότηση προέρχεται κυρίως από τη χρηματοδότηση έργων και από δωρεές.
- Η σημασία της αρχικής φάσης της έρευνας και του σχεδιασμού υποτιμάται σε κάποιο βαθμό, ιδίως όταν αφορά τη γνώση της αγοράς.
- Οι ομάδες-στόχοι των κοινωνικών επιχειρήσεων δεν είναι αρκετά γνωστές.
- Υπάρχει ένα ορισμένο έλλειμμα νέων ιδεών και καινοτομιών σε αυτόν τον τομέα.
- Η επικοινωνία μεταξύ κοινωνικών επιχειρήσεων και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης κρίνεται πολύ δραστήρια, αλλά είναι σχετικά ομοιόμορφη και κατευθύνεται μονόπλευρα.
- Η διαφήμιση πραγματοποιείται κυρίως μέσω των κοινωνικών μέσων ενημέρωσης.

ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ BLAGOEVGRAD, ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

■ κοινωνικές υπηρεσίες ■ εκπαίδευση ■ πολιτισμός και τέχνες

Στο παραπάνω σχήμα απεικονίζονται οι τομείς δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.ΑΛ.Ο στην περιοχή Blagoevgrad στην Βουλγαρία. Οι τομείς που δραστηριοποιούνται οι φορείς Κ.ΑΛ.Ο είναι μόνο τρεις, οι κοινωνικές υπηρεσίες, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός και τέχνες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με βάση την οικονομικό-στατιστική μελέτη και την εμπειρική έρευνα που έγινε στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης καθώς και στην περιοχή του Blagoevgrad φαίνεται ότι υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης του οικοσυστήματος των Κ.ΑΛ.Ο καθώς υπάρχουν πολλά προβλήματα και ανάγκες όπως:

- Η ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης του οικοσυστήματος των Κ.ΑΛ.Ο. σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Η δυσκολία πρόσβασης στη χρηματοδότηση που οφείλεται στην έλλειψη αναγνώρισης τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από το δημόσιο τομέα.
- Η ελλιπής πρόσβαση σε ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα.
- Η ελλιπής πρόσβαση σε προγράμματα του ΕΣΠΑ.
- Οι δυσκολίες πρόσβασης σε δημόσιες συμβάσεις που συχνά παίρνουν τη μορφή εφάπαξ διαγωνισμών μεγάλης κλίμακας για υπηρεσίες ή προμήθειες, από τους οποίους τείνουν να αποκλείονται μικρότεροι φορείς.
- Η ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση που αποτελεί τροχοπέδη στην προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος των νέων και του συνεταριστικού επιχειρηματικού μοντέλου.
- Η ανεπαρκής συνεργασία πανεπιστημίων με τις κοινωνικές επιχειρήσεις.
- Η ανεπαρκής καθοδήγηση από συμβούλους στη διοίκηση επιχειρήσεων (έλλειψη mentoring).
- Η έλλειψη ψηφιακής πλατφόρμας ανταλλαγής πληροφοριών για τις κοινωνικές επιχειρήσεις και επενδυτές στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, η οποία θα επιτρέψει την ευκολότερη ανταλλαγή πληροφοριών και θα βοηθήσει στην πρόσβαση σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η έλλειψη κοινωνικών επενδύσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των ανθρώπων ώστε να συμμετέχουν πλήρως στην απασχόληση και την κοινωνική ζωή. Αφορούν συνήθως πολιτικές στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της υγειονομικής περίθαλψης, της αναζήτησης εργασίας κ.α.
- Οι ελλείψεις στην κατανόηση της μέτρησης του κοινωνικού αντικτύπου.
- Η έλλειψη εθνικού κέντρου για τις κοινωνικές επιχειρήσεις.

Για να ξεπεραστούν τα προβλήματα και για την καλύτερη προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών των φορέων Κ.ΑΛ.Ο. σημαντικές είναι οι δράσεις τόσο των περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης όσο και της περιοχής Blagoevgrad. Η δικτύωση, η ανταλλαγή γνώσεων και καλών πρακτικών μεταξύ των δύο χωρών είναι απαραίτητη για την καλύτερη λειτουργία και την ανάπτυξη των υπηρεσιών και των προϊόντων. Βέβαια ο τομέας πρέπει να διαμορφωθεί στη βάση συγκεκριμένων αρχών, με ευδιάκριτη κοινωνική στόχευση, δίχως στρεβλώσεις για να υπάρχει σωστή λειτουργία. Επιπλέον οι πρωτοβουλίες μπορούν να λειτουργήσουν ως μοχλός τοπικής αλλά και ευρύτερης ανάπτυξης και με την άρση των νομικών και διοικητικών εμποδίων μπορούν να δημιουργηθούν ευνοϊκές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη των φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Τέλος σημαντική είναι η ενημέρωση του κοινού για την δράση των φορέων Κ.ΑΛ.Ο, η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών που δεν μπορεί να προσφέρει η πολιτεία και η στόχευση των δύο χωρών σε υπηρεσίες που δείχνουν ανοδική τάση για περαιτέρω ανάπτυξη των Κ.ΑΛ.Ο.

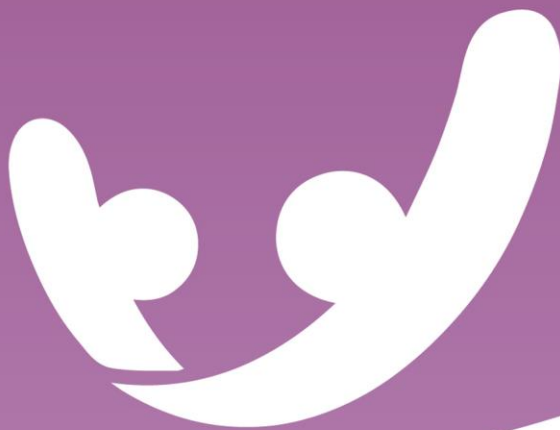

ΕΤΑΙΡΟΙ

- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Ελλάδα) – LB
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας-Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων – PB2
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Τμήμα Οικονομικών Επιστημών – Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας – PB3
- Municipality of Yakoruda – PB4
- Faculty of Arts, South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad (Bulgaria) – PB5

Interreg Greece-Bulgaria

Action Plan for Social Entrepreneurship

European Regional Development Fund

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation Programme.

Interreg
Greece-Bulgaria

Action Plan for Social
Entrepreneurship

European Regional Development Fund

DELIVERABLE D6B «2ND PROGRESSIVE REPORT FOR PROMOTING PRODUCTS AND SERVICES TO GREECE AND TO BULGARIA »

Cross border Action Plan for the Development and Operation of an Executive Mechanism for the Support and Promotion of Social Entrepreneurship in the context of the Social Economy and Social Innovation Action Plan for Social Entrepreneurship

JANUARY 2019

The contents of this study are sole responsibility of Region of Central Macedonia and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries, the Managing Authority and the Joint Secretariat

The Cooperation Programme INTERREG V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and national funds of the countries participating in it

Abstract

This report entitled “Second Progressive Report for promoting products and services to Greece and to Bulgaria” is the Deliverable 6B of the project Cross border Action Plan for the Development and Operation of an Executive Mechanism for the Support and Promotion of Social Entrepreneurship in Central Macedonia and in Regional Development fund of Central Macedonia in the context of the Social Economy and Social Innovation Action Plan for Social Entrepreneurship which is included in the INTERREG V-A GREECE Program - BULGARIA 2014-2020 ". More specifically this deliverable concerns the preparation of an annual accounting economic-statistical study for the review of statistical sales data for promoting products and services to Greece and to Bulgaria in 2018. The corresponding data for the intervention area in Bulgaria will be recorded by the Democritus University of Thrace and will be incorporated in this deliverable.

This report was based on the Annual Report of the Ministry of Labor, Social Security and Social Solidarity, Special Secretariat for Social and Solidarity Economy, August 2018, on the deliverable 3 "Regional Plan and Strategy for the Social economy, December 2018 and on the Deliverable 1 "Detailed Recording of the Current State of Social Entrepreneurship", November 2018. In addition, the legislative framework is based on the 2017 Report & the Action Plan for the Development of the Ecosystem of Social and Solidarity Economy 2017-2023 by the Ministry of Labor, Social Security and Social Solidarity, Special Secretariat for Social and Solidarity Economy, Athens, 2017. Finally, the program for the support centers of the Social and Solidarity Economy was based on the Call for applications for funding of actions for the action "Centers for the Support of Social and Solidarity Economy" of the OP "DEVELOPMENT OF HUMAN RESOURCES EDUCATION AND LIFELONG LEARNING", NSRF 2014-2020, Athens.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

Interreg
Greece-Bulgaria

Action Plan for Social
Entrepreneurship

European Regional Development Fund

ΑΝΑΔΟΧΟΣ

**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»**

**Στο πλαίσιο του έργου Cross border Action Plan for the
Development and Operation of an Executive Mechanism for the
Support and Promotion of Social Entrepreneurship in the context of
the Social Economy and Social Innovation Action Plan for Social
Entrepreneurship**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019

The contents of this study are sole responsibility of Region of Central Macedonia and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries, the Managing Authority and the Joint Secretariat

The Cooperation Programme INTERREG V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and national funds of the countries participating in it

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: ΟΡΙΣΜΟΙ, ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ	4
1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	4
1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	5
1.3 ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	7
1.4 ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	14
2.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	14
2.2 ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ Κ.ΑΛ.Ο. ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	32
3.1.ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο.	32
3.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο. ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016.....	32
3.3 ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΕΝΕΡΓΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ Κ.ΑΛ.Ο. ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ....	32
3.4 ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο.....	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	34
4.1: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.....	34
4.2 ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	34
4.3 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΙΝΣΕΠ. ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ (Π.Ε.).....	41
4.4 ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑ 1.000 ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ.....	42
4.5 ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΕ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΩΣ 23/08/2018.....	43
4.6 ΕΝΕΡΓΟΙ ΦΟΡΕΙΣ Κ.ΑΛ.Ο. ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	45
5.1 ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ Κ.ΑΛ.Ο.	45
5.2 ΚΛΑΔΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	49
5.3 ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ Κ.ΑΛ.Ο.	96

5.4 ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	98
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 – ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT	100
6.1 SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ	100
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	104

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο "2η απολογιστική έκθεση πεπραγμένων για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία" αποτελεί το Παραδοτέο 6B του έργου «Παροχή υπηρεσιών Τεχνικής Υποστήριξης διαχείρισης, οργάνωσης, ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης στο Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για το έργο "Action Plan for Social Entrepreneurship" που έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα INTERREG V-A GREECE – BULGARIA 2014-2020».

Ειδικότερα, το παρόν παραδοτέο αφορά την εκπόνηση ετήσιας απολογιστικής οικονομικό-στατιστικής μελέτης επισκόπησης στατιστικών δεδομένων των πωλήσεων για την ανάπτυξη και την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών στην διασυνοριακή ζώνη Ελλάδας- Βουλγαρίας το 2018. Τα αντίστοιχα στοιχεία για την περιοχή παρέμβασης στην Βουλγαρία θα καταγραφούν από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και θα ενσωματωθούν στο παρόν παραδοτέο. Η παρούσα έκθεση στηρίχθηκε στην Ετήσια Έκθεση του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, Αύγουστος 2018, στο παραδοτέο 3 "Περιφερειακό Σχέδιο και Στρατηγική για την Κοινωνική Οικονομία, Ακρώνυμο Μελετητική Ε.Π.Ε., Δεκέμβριος 2018 και στο Παραδοτέο 1 "Αναλυτική Καταγραφή της Τρέχουσας Κατάστασης της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας", Ακρώνυμο Μελετητική Ε.Π.Ε, Νοέμβριος 2018. Επιπλέον το νομοθετικό πλαίσιο βασίζεται στην Έκθεση 2017 & στο Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη του Οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας 2017-2023 από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, , Αθήνα, 2017. Τέλος, το πρόγραμμα για τα κέντρα στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στηρίχθηκε στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης πράξεων για τη δράση «Κέντρα Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» του ΕΠ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ», ΕΣΠΑ 2014-2020, Αθήνα.

Αναλυτικότερα, η δομή της έκθεσης έχει ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Κοινωνική οικονομία και κοινωνικές επιχειρήσεις: ορισμοί, χαρακτήρας και αντίκτυπος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Στοιχεία για τους Φορείς Κ.Α.Ο. στην Επικράτεια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Στοιχεία για τις περιφέρειες κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Συνολικά στοιχεία των Κ.Α.Ο στην Ελλάδα και κλαδική ανάλυση των φορέων Κ.Α.Ο στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: ΟΡΙΣΜΟΙ, ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα πριν το έτος 2000 ήταν από τυπική άποψη εξαιρετικά μικρός, παρόλο που το συνεταιριστικό κίνημα έχει μακρά ιστορία στον αγροτικό και τον γεωργικό τομέα. Ωστόσο, το αντίξοο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της χώρας κατά τα τελευταία χρόνια έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξή του. Παράγοντες όπως το υψηλό ποσοστό ανεργίας, η έλλειψη εργασιακής ασφάλειας στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, οι μειωμένες δημόσιες δαπάνες και η εμφάνιση πολιτικών κινήματων που συνδέονται με την κοινωνική οικονομία άνοιξαν τον δρόμο για την άνθηση και ενδυνάμωση του οικοσυστήματος.

Ο ορισμός της κοινωνικής οικονομίας δεν είναι ένα εύκολο εγχείρημα, καθώς η συγκεκριμένη έκφραση χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει μια πολύπλοκη έννοια και ένα σύμπλεγμα παραμέτρων, όπως η δημιουργία ευέλικτης απασχόλησης, η ενεργοποίηση των πολιτών, η προσφορά υπηρεσιών, η αποκέντρωση των συστημάτων πρόνοιας, η διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ενίσχυση των τοπικών αναπτυξιακών πολιτικών και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Υποστηρίζεται ότι, η ύπαρξη ποικιλίας οργανωτικών σχημάτων και διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων, ειδικότερα ως προς τα χαρακτηριστικά καθορισμού των δραστηριοτήτων, την καθιστά σχεδόν αόρατη όσον αφορά την εμπειρική οικονομική πραγματικότητα. Το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας (2000) προσδιόρισε την κοινωνική οικονομία ως τον οικονομικό χώρο πέρα από τον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα της οικονομίας του οποίου οι οικονομικές δραστηριότητες δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα αλλά κοινωνικούς στόχους.

Πρόκειται για έναν τομέα του οποίου οι δραστηριότητες συνδυάζουν οικονομικές και επιχειρηματικές συλλογιστικές με κοινωνικές αξίες, όπως η συνεργασία και η αλληλεγγύη, με στόχο την εξυπηρέτηση αναγκών του κοινωνικού συνόλου, οι οποίες δεν φαίνεται να ικανοποιούνται από την ελεύθερη αγορά ή την εκάστοτε κυβέρνηση.

Ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας προσφέρει θέσεις εργασίας σε εκείνα τα κοινωνικά σύνολα τα οποία αποκλείονται από την λειτουργία της αγοράς, όπως είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι άνεργοι νεαρής ηλικίας και οι μετανάστες. Επειδή στις μέρες μας βιώνουμε τη συνολική μείωση των κοινωνικών δαπανών ενώ αυξάνονται τα κοινωνικά προβλήματα, η κοινωνική οικονομία θεωρείται ως μια βασική συνεισφορά για την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής και την απάλειψη των κοινωνικών αποκλεισμών. Περαιτέρω, ο τομέας αυτός περιλαμβάνει οτιδήποτε δεν περιλαμβάνεται στη σφαίρα επιρροής της παραδοσιακής οικονομικής επιστήμης.

Στις μέρες μας η κοινωνική οικονομία εμφανίζεται λιγότερο ως τομέας ιδίων δικαιωμάτων και περισσότερο ως προσέγγιση στην επίτευξη αποδόσεων ανάλογων με εκείνων που ικανοποιούν τις κοινωνικές ανάγκες μέσω της οικονομικής δραστηριότητας. Πρόκειται για προσέγγιση που τείνει να ριζωθεί στις τοπικές και συχνά μειονεκτούσες κοινότητες, εκφράζοντας ουσιαστικά το γεγονός ότι η κοινωνική οικονομία συνιστά κάτι μεγαλύτερο από τα ποσοτικά μεγέθη στα οποία συνίσταται.

Οι όροι που χρησιμοποιούνται για την κοινωνική οικονομία είναι «αλληλέγγυα οικονομία», «εναλλακτική οικονομία», «τρίτος τομέας της οικονομίας», «τεταρτογενής οικονομία» και «κοινωνική οικονομία της αγοράς». Οι ως άνω όροι ταυτίζονται τελικά σε πολλά σημεία, ενώ κοινό τους σημείο αποτελεί η αναζήτηση λύσεων προς όφελος του ανθρώπου σε σχέση με το κυρίαρχο οικονομικό σύστημα και την κρίση του Κράτους Πρόνοιας. Επισημαίνεται ότι πλέον χρησιμοποιείται ο όρος Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (Κ.ΑΛ.Ο.), που θεωρείται ότι αποτελεί ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης της οικονομίας που δίνει έμφαση στον κοινωνικό αντίκτυπο, την καλλιέργεια της κοινωνικής αλληλεγγύης και την προώθηση των δημοκρατικών αρχών διαχείρισης. Πλέον εκτός από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα υπάρχει και ένας τρίτος τομέας της οικονομίας που παράγει αγαθά και υπηρεσίες, αυτός της Κ.ΑΛ.Ο., ο οποίος διαφοροποιείται από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό λόγω δύο βασικών του χαρακτηριστικών, ήτοι αφενός των δραστηριοτήτων που αναπτύσσει και οι οποίες δίνουν προτεραιότητα στην κάλυψη των κοινωνικών αναγκών κι όχι στην επεκτατική κερδοφορία, αφετέρου στο ότι οι δραστηριότητες αυτές αναπτύσσονται με συλλογικές και δημοκρατικές διαδικασίες συμμετοχής και λήψης αποφάσεων.

Οι στόχοι, οι αρχές και οι προτεραιότητες της Κ.ΑΛ.Ο. περιλαμβάνουν, την παραγωγή προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών που δεν προσφέρονται ή δεν προσφέρονται επαρκώς από τον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα (με στόχο την πρόσβαση των μελών της τοπικής κοινωνίας σε αυτά), τον βιοπορισμό όσων παράγουν ή προσφέρουν τις υπηρεσίες αυτές και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, τη δημοκρατική λειτουργία στον τρόπο εσωτερικής οργάνωσης της εργασίας, τον καθορισμό των μισθών, της παραγωγής και της επανεπένδυσης, και την αειφορία του φυσικού περιβάλλοντος και την καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων.

Η κοινωνική οικονομία συμπεριλαμβάνει φορείς που συμμετέχουν στην οικονομική ή/και επιχειρηματική δραστηριότητα, έχουν έναν ξεκάθαρο κοινωνικό σκοπό, είναι ανεξάρτητοι και έχουν δημοκρατικό σύστημα λήψης αποφάσεων, επανεπενδύουν τα κέρδη τους, διανέμουν μέρος τους στους εργαζομένους τους ή/και τα διοχετεύουν σε κοινωνικούς στόχους, αντί να τα διανείμουν στα εμπλεκόμενα μέρη ως επιστροφή της επένδυσης τους, και βασίζονται στη συλλογική δράση.

1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η έννοια της κοινωνικής επιχείρησης χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο για να προσδιορίσει έναν «διαφορετικό τρόπο» για το επιχειρείν, ο οποίος προκύπτει όταν οι επιχειρήσεις δημιουργούνται ειδικά για την επιδίωξη κοινωνικών σκοπών. Παλαιότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέφερε ότι η κοινωνική επιχείρηση είναι ένας φορέας της κοινωνικής οικονομίας, του οποίου πρωταρχικός στόχος είναι όχι η δημιουργία κερδών για τους ιδιοκτήτες ή τους εταίρους της αλλά η ύπαρξη θετικού κοινωνικού αντικτύπου. Σε αυτό το πλαίσιο δραστηριοποιείται στην αγορά παρέχοντας αγαθά και υπηρεσίες με επιχειρηματικό και καινοτόμο τρόπο, και χρησιμοποιεί τα κέρδη κυρίως για κοινωνικούς σκοπούς. Επιπλέον, υπόκειται σε υπεύθυνη και διαφανή διαχείριση, ιδίως ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή εργαζομένων, καταναλωτών και παραγόντων που επηρεάζονται από τις εμπορικές της δραστηριότητες.

Η κοινωνική επιχείρηση αλληλεπικαλύπτεται με παραδοσιακούς οργανισμούς κοινωνικής οικονομίας, καθώς μια οντότητα που λειτουργεί ως κοινωνική επιχείρηση μπορεί να επιλέξει να καταχωρηθεί ως

ένωση, συνεταιρισμός, φιλανθρωπικό ίδρυμα κ.τλ., ως ιδιωτική επιχείρηση, ή με μια από τις ειδικές μορφές που δημιουργήθηκαν τα τελευταία χρόνια στο πλαίσιο των εθνικών νομοθεσιών. Το σημείο που διακρίνει τις κοινωνικές επιχειρήσεις από τις παραδοσιακές ενώσεις ή τα φιλανθρωπικά ιδρύματα είναι ότι κερδίζουν σημαντικό ποσοστό του εισοδήματός τους μέσω εμπορικών συναλλαγών, αντί να εξαρτώνται από επιχορηγήσεις ή δωρεές.

Κοντολογίς, εκείνο που διακρίνει τις κοινωνικές από τις συμβατικές επιχειρήσεις είναι ο πρωταρχικός κοινωνικός σκοπός τους. Ο κοινωνικός σκοπός τεκμηριώνεται με την επανεπένδυση του μεγαλύτερου μέρους των ενδεχόμενων κερδών ή την αξιοποίησή τους με άλλον τρόπο για την εκπλήρωση της κοινωνικής αποστολής της επιχείρησης. Συνακόλουθα, οι κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να χαρακτηρισθούν ως οργανώσεις αρμόδιες για την παραγωγή του κοινωνικού κεφαλαίου. Κατά τον ΟΟΣΑ, η έννοια αφορά οργανώσεις με διαφορετικά χαρακτηριστικά στις διάφορες χώρες, έχουν όμως ορισμένα κοινά στοιχεία όπως την ταυτόχρονη επιδίωξη οικονομικών και κοινωνικών στόχων, τη συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη και στη κοινωνική συνοχή και τέλος την ικανότητα να βρίσκουν καινοτόμες και δυναμικές λύσεις στα προβλήματα της ανεργίας και του αποκλεισμού. Επιπλέον, σημαντικό χαρακτηριστικό των κοινωνικών επιχειρήσεων θα πρέπει να είναι η επιχειρηματική τους οπτική και ο υψηλός βαθμός αυτονομίας τους από τις αρχές, παράμετροι που τις διαχωρίζουν άλλωστε και από τους παραδοσιακούς μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.

Στα κοινά τους χαρακτηριστικά περιλαμβάνονται ότι έχουν ιδρυθεί επίσημα και εμπεριέχουν μια οργανωτική μονιμότητα, ο νομικός σχηματισμός τους είναι ίδιος με αυτόν μιας ιδιωτικής επιχείρησης, το κέρδος το οποίο δημιουργείται δεν αναδιανέμεται στους κατόχους ή ιδρυτές του οργανισμού, έχουν δική τους διοίκηση, που στηρίζεται σε κάποιο βαθμό στην εθελοντική εργασία.

Μια κοινωνική επιχείρηση που αποτελεί φορέα της κοινωνικής οικονομίας, είναι μια επιχείρηση της οποίας πρωταρχικός στόχος είναι η ύπαρξη θετικού κοινωνικού αντικτύπου παρά η δημιουργία κερδών για τους ιδιοκτήτες ή τους εταίρους της. Η κοινωνική επιχείρηση υπόκειται σε υπεύθυνη και διαφανή διαχείριση, ιδίως συνδέοντας τους εργαζομένους της, τους πελάτες της και τους παράγοντες που εμπλέκονται στις οικονομικές δραστηριότητές της. Επισημαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σήμερα χρησιμοποιεί τον όρο «κοινωνική επιχείρηση» για τις επιχειρήσεις των οποίων, ο κοινωνικός ή κοινωνικός στόχος κοινού συμφέροντος είναι ο λόγος ύπαρξης της εμπορικής δραστηριότητας (που συχνά εκφράζεται με υψηλό επίπεδο κοινωνικής καινοτομίας), τα κέρδη επανεπενδύονται κυρίως στην υλοποίηση του εν λόγω κοινωνικού στόχου, και των οποίων ο τρόπος οργάνωσης ή το σύστημα κυριότητας αντικατοπτρίζει την αποστολή τους, με βάση δημοκρατικές ή συμμετοχικές αρχές ή αποσκοπώντας στην κοινωνική δικαιοσύνη.

Πρόκειται δηλαδή για επιχειρήσεις που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες ή/και αγαθά και υπηρεσίες σε ένα ευάλωτο κοινό (πρόσβαση στη στέγαση, πρόσβαση στην περίθαλψη, βοήθεια στους ηλικιωμένους ή τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ένταξη των ευπαθών ομάδων, φύλαξη παιδιών, πρόσβαση στην απασχόληση και στην κατάρτιση, διαχείριση της εξάρτησης, κ.λπ.) ή/και επιχειρήσεις των οποίων ο τρόπος παραγωγής των αγαθών ή υπηρεσιών επιδιώκει έναν κοινωνικό στόχο (κοινωνική και επαγγελματική ένταξη μέσω της πρόσβασης στην εργασία μειονεκτούντων ατόμων ιδίως λόγω της χαμηλής ειδίκευσής τους ή κοινωνικών ή επαγγελματικών προβλημάτων που προκαλούν ο αποκλεισμός και η περιθωριοποίηση), αλλά των οποίων η δραστηριότητα μπορεί να καλύπτει αγαθά ή υπηρεσίες άλλα εκτός των κοινωνικών.

Μέσω της κοινωνικής καινοτομίας, οι κοινωνικές επιχειρήσεις συμμετέχουν στην έξυπνη ανάπτυξη ανταποκρινόμενες σε ανάγκες που δεν έχουν ικανοποιηθεί ακόμη, λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τους και ακολουθώντας το μακροπρόθεσμο όραμά τους. Σκοπός τους είναι να οργανώνουν κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές που συμβάλλουν στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων. Δεδομένου ότι βασικός στόχος των κοινωνικών επιχειρήσεων είναι η επίτευξη θετικού κοινωνικού αντίκτυπου και όχι η μεγιστοποίηση των κερδών τους, ο αντίκτυπος αυτός θα πρέπει να είναι μετρήσιμος. Επισημαίνεται ότι οι κοινωνικές επιχειρήσεις περιλαμβάνουν μεγάλο εύρος επιχειρήσεων υπό διάφορες νομικές μορφές που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες ή αγαθά σε ευάλωτα, περιθωριοποιημένα, μειονεκτούντα ή κοινωνικώς αποκλεισμένα άτομα. Ενδεικτικά, στις εν λόγω υπηρεσίες περιλαμβάνεται η πρόσβαση σε στέγαση, η περίθαλψη, η υποστήριξη ηλικιωμένων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες, η παιδική μέριμνα, η πρόσβαση σε απασχόληση και σε κατάρτιση, καθώς και η διαχείριση εξαρτήσεων. Επιπλέον, στις κοινωνικές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν μέθοδο παραγωγής αγαθών ή υπηρεσιών που ενσωματώνει τον κοινωνικό τους στόχο, οι δραστηριότητες των οποίων δύναται, ωστόσο, να μην περιλαμβάνονται στο πεδίο της παροχής κοινωνικών αγαθών ή υπηρεσιών.

Πρακτικά, μια κοινωνική επιχείρηση δημιουργείται όταν ένας κοινωνικός επιχειρηματίας ή μια ιδρυτική ομάδα πολιτών που μοιράζονται έναν συγκεκριμένο και σαφώς καθορισμένο κοινωνικό σκοπό αποφασίζουν να τον επιδιώξουν μέσω ενός νέου οργανισμού με ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά. Η καινοτομία των κοινωνικών επιχειρήσεων έγκειται στην ικανότητά τους να κομίζουν μια επιχειρηματική και εμπορική διάσταση στην παροχή υπηρεσιών γενικού συμφέροντος και την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων. Με αυτό τον τρόπο οι εν λόγω οργανισμοί δραστηριοποιούνται σε ένα χώρο, ο οποίος σε πολλές χώρες θεωρείτο ως αποκλειστικό πεδίο του δημόσιου τομέα.

1.3 ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Με τις κοινωνικές επιχειρήσεις έχει καταστεί δυνατή η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών γενικού συμφέροντος με έναν τρόπο οικονομικά βιώσιμο και από πολλές απόψεις πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό από ό,τι θα μπορούσε να κατορθώσει μόνος του ο δημόσιος τομέας. Σε σχέση με παραδοσιακούς οργανισμούς κοινωνικής οικονομίας, οι κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να θεωρηθούν περισσότερο προσανατολισμένες στην ικανοποίηση των αναγκών όχι μόνο των ιδιοκτητών ή των μελών τους, αλλά του συνόλου της κοινότητας, καθώς δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στη διάσταση του γενικού συμφέροντος παρά σε καθαρά αλληλοβοηθητικούς σκοπούς. Τούτο δεν σημαίνει όμως ότι οι κοινωνικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται μόνο με τις φτωχές ή τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, καθώς παρέχουν ποικίλες υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, όπως υγειονομική περίθαλψη, παιδική μέριμνα και εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

Λόγω της κοινωνικής αποστολής αυτών των επιχειρήσεων, τα κέρδη που αποκομίζουν (ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της, κερδοσκοπική ή μη κερδοσκοπική) κατά κύριο λόγο επανεπενδύονται και χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση της αποστολής τους. Οι περιορισμοί στη διανομή κερδών και στοιχείων ενεργητικού που χαρακτηρίζει τις κοινωνικές επιχειρήσεις σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, (που συχνά αποκαλείται «κλείδωμα» (asset lock), καθιερώνονται στο καταστατικό της εταιρείας ή επιτάσσονται από το νόμο, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα περιουσιακά στοιχεία θα

παραμείνουν στον οργανισμό και θα συνεχίσουν να διατίθενται για τον σκοπό γενικού συμφέροντος που ο οργανισμός επιδιώκει. Σε περίπτωση διάλυσης της επιχείρησης, τα περιουσιακά της στοιχεία κατά κανόνα μεταβιβάζονται σε άλλη κοινωνική επιχείρηση, πράγμα που εγγυάται ότι θα εξακολουθήσουν να υπηρετούν σκοπούς σχετικούς με την πρόνοια και την ανάπτυξη. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της ευρωπαϊκής παράδοσης των κοινωνικών επιχειρήσεων έγκειται στη δημιουργία, με την πάροδο του χρόνου, ειδικών θεσμικών ρυθμίσεων που αποβλέπουν στην επιδίωξη κοινωνικών σκοπών με σταθερό και διαρκή τρόπο.

Οι ως άνω θεσμικές ρυθμίσεις είναι ευθυγραμμισμένες με τη βαθιά ευρωπαϊκή παράδοση κοινωνικής οικονομίας και χαρακτηρίζονται από ισχυρή συλλογική και συμμετοχική διάσταση, καθώς και στενούς δεσμούς με τις οργανώσεις και τις πρωτοβουλίες της κοινωνίας των πολιτών, ακόμη και όταν υιοθετούν οργανωτικές μορφές που δεν ανήκουν παραδοσιακά στην κοινωνική οικονομία.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις προκρίνουν οργανωτικές δομές που προάγουν τη συμμετοχή ενός φάσματος ενδιαφερόμενων μερών, περιλαμβανομένων εκείνων που εμπλέκονται άμεσα στις δραστηριότητες της επιχείρησης ως εργαζόμενοι, χρήστες ή εθελοντές. Αντίθετα με τους παραδοσιακούς οργανισμούς κοινωνικής οικονομίας όπως οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις που έχουν σε γενικές γραμμές συσταθεί ως οργανισμοί με έναν μόνο τύπο παραγόντων, σημαντικός αριθμός κοινωνικών επιχειρήσεων περιλαμβάνει συνδυασμό διαφορετικών τύπων ενδιαφερόμενων μερών στο σύνολο των μελών τους ή στις δομές λήψης αποφάσεων.

Σε σχέση με τα επιμέρους πεδία δραστηριοποίησής τους, οι κοινωνικές επιχειρήσεις εμφανίζουν εξαιρετική ποικιλομορφία, ανάλογα με την ανάπτυξη του συστήματος πρόνοιας, της κοινωνίας των πολιτών, της κοινωνικής χρηματοπιστωτικής αγοράς και των συναφών δημόσιων πολιτικών κάθε χώρας. Συνακόλουθα, υφίστανται σημαντικές διαφορές μεταξύ χωρών από την άποψη των πεδίων του κοινωνικού και του επιχειρηματικού τομέα στα οποία δραστηριοποιούνται. Σύμφωνα με το ερευνητικό πρόγραμμα SELUSI που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και μελέτησε τις συμπεριφορές στην αγορά και τις αποφάσεις οργανωτικού σχεδιασμού πάνω από 600 κοινωνικών επιχειρήσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη, τα κυριότερα κατά σειρά πεδία δραστηριοποίησής τους περιλαμβάνουν, Κοινωνικές υπηρεσίες (16,70%), Απασχόληση και Κατάρτιση (14,88%), Περιβάλλον (14,52%), Εκπαίδευση (14,52%), Οικονομική, κοινωνική και κοινοτική ανάπτυξη (14,34%), Πολιτισμός, τέχνες και ψυχαγωγία (7,08%), Υγεία (6,90%), Στέγαση (2,72%), Επιχειρηματικές ενώσεις (2,00%), άλλες υπηρεσίες (1,63%).

Οι πηγές των κεφαλαίων, επίσης, διαφοροποιούνται. Στη Σουηδία και στην Ισπανία, οι πωλήσεις ή/και οι αμοιβές αποτελούν σαφώς τη σημαντικότερη πηγή κεφαλαίων ενώ στη Ρουμανία το σημαντικότερο μέρος της ρευστότητας προέρχεται από τις χρηματοδοτήσεις μέσω επιχορήγησης, ακολουθούμενες από τις πωλήσεις ή/και τις αμοιβές και τις δωρεές ιδιωτών.

Περαιτέρω, οι κοινωνικές επιχειρήσεις εμφανίζουν μεγάλη ποικιλία και από άποψη μεγέθους. Σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να είναι μικρές επιχειρήσεις περιορισμένου τοπικού βεληνεκού, όμως σε άλλες, επιδεικνύουν, τάση ενοποίησης μέσω δικτύων ή κοινοπραξιών, προκειμένου να επιτύχουν οικονομίες κλίμακας και να αποκτήσουν πρόσβαση σε κεντρικές υπηρεσίες. Σε αυτό το πλαίσιο, μπορούν να φθάσουν σε πολύ μεγάλες διαστάσεις και να καταστούν μείζονες παράγοντες της κοινωνικής αλλά και της οικονομικής ζωής των κοινοτήτων τους.

Τελευταία τάσεις δείχνουν την επέκταση των κοινωνικών επιχειρήσεων σε νέα πεδία, βάσει των συμφερόντων και των αναγκών των κοινοτήτων και της κοινωνίας τους. Στις νέες δραστηριότητες συμπεριλαμβάνονται για παράδειγμα, η παροχή νέων μορφών εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, καθώς και η παραγωγή, διανομή και κατανάλωση τροφίμων. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις δηλαδή μπορεί να έχουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα σε οποιοδήποτε πεδίο δραστηριότητας αφορά την κοινότητά τους ως σύνολο. Τούτο εξηγείται από το γεγονός ότι οι κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν αποδειχθεί εξαιρετικά ευπροσάρμοστοι οργανισμοί και με αυτή την έννοια, βρίσκονται στην εμπροσθοφυλακή του μετασχηματισμού των κοινωνιών και των οικονομιών, προσφέροντας έναν εναλλακτικό τρόπο παραγωγής εισοδήματος, μετουσίωσης των αξιών σε πραγματικότητα και εξισορρόπησης της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής.

Σε σχέση με τη νομική μορφή τους, αρχικά, οι πρωτοβουλίες των κοινωνικών επιχειρήσεων υλοποιούνταν χρησιμοποιώντας τις νομικές μορφές που διέθεταν τα διαφορετικά εθνικά νομικά συστήματα, κατά κύριο λόγο μη κερδοσκοπικές, όπως για παράδειγμα οι ενώσεις, τα ιδρύματα και οι συνεταιρισμοί. Σε αυτό το πλαίσιο, οι κοινωνικές επιχειρήσεις ιδρύονταν ως ενώσεις στις χώρες όπου η νομική μορφή της ένωσης επιτρέπει ένα βαθμό ελευθερίας όσον αφορά την πώληση αγαθών και υπηρεσιών στην ανοικτή αγορά (π.χ. Γαλλία, Βέλγιο) ενώ στις χώρες όπου οι ενώσεις είναι πιο περιορισμένες από αυτή την άποψη (π.χ. βορειοευρωπαϊκές χώρες, Ιταλία), οι κοινωνικές επιχειρήσεις συστήνονταν συχνότερα με τη νομική μορφή του συνεταιρισμού. Σε άλλες χώρες (όπως η Αυστρία, η Γερμανία και η Σουηδία), οι κοινωνικές επιχειρήσεις λειτουργούν με βάση προϋπάρχουσες νομικές μορφές χωρίς ιδιαίτερες τροποποιήσεις, περιλαμβανομένων των νομικών μορφών που χρησιμοποιούνται από συμβατικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.

Από τη δεκαετία του 1990 άρχισαν να δημιουργούνται ειδικές νομικές μορφές, είτε προσαρμόζοντας το πρότυπο του συνεταιρισμού (με αποτέλεσμα τη δημιουργία των κοινωνικών συνεταιρισμών), είτε μέσω της εισαγωγής νομικών μορφών που αναγνωρίζουν την κοινωνική δέσμευση που αναλαμβάνει μια πλειάδα οντοτήτων, αποδίδοντας μεγαλύτερη έμφαση στα δομικά χαρακτηριστικά των κοινωνικών επιχειρήσεων. Ακόμη και εκεί όπου υφίστανται ειδικές νομικές μορφές που έχουν θεσπιστεί λαμβάνοντας υπ' όψιν τις κοινωνικές επιχειρήσεις, πολλές εξ αυτών εξακολουθούν να επιλέγουν μεταξύ ποικίλων άλλων νομικών μορφών, ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες και την κατάστασή τους. Ενδεικτικά, στο Ηνωμένο Βασίλειο, πολλές κοινωνικές επιχειρήσεις επιλέγουν να είναι σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, άλλες είναι CIC, άλλες περιορισμένης ευθύνης, άλλες βιομηχανικές εταιρείες πρόνοιας (industrial and provident societies). Επισημαίνεται ότι η έμφαση που αποδίδουν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις στην κοινωνική επιχείρηση δεν οδήγησε μόνο σε νέους νόμους που ρυθμίζουν τη νομική μορφή και τη δραστηριότητά τους, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις οδήγησε και σε ευνοϊκή φορολογική αντιμετώπιση και άμεση υποστήριξη των δραστηριοτήτων τους (ιδίως όταν οι κυβερνήσεις αναγνωρίζουν την κοινωνική αξία των υπηρεσιών που οι κοινωνικές επιχειρήσεις παρέχουν).

1.4 ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν στην ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής, στην αύξηση της αποδοτικότητας και στη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης.

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ (1999), η κοινωνική δυναμική αποτελεί κύριο συστατικό της κοινωνικής οικονομίας και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ενδογενή ανάπτυξη η οποία εξασφαλίζεται μόνο με αποκεντρωμένους θεσμούς. Στα κράτη μέλη της ΕΕ αναδεικνύεται ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην αναπτυξιακή διαδικασία και στην καταπολέμηση της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Στο πλαίσιο της αρχής της επικουρικότητας, μόνο 'εκ του σύνεγγυς' είναι δυνατόν τα αγαθά και οι υπηρεσίες να σχεδιάζονται και να παρέχονται λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές ιδιαιτερότητες και τις πραγματικές ανάγκες.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις επιδιώκουν γενικά την επίτευξη πολλαπλών στόχων και χαρακτηρίζονται από σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως ο νέος τρόπος εργασιακής οργάνωσης, η επικοινωνία και η γνώση των αναγκών της τοπικής κοινωνίας και η καινοτομία. Με αυτό τον τρόπο δίδεται η δυνατότητα παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών εγγύτερα στις πραγματικές ανάγκες από αυτά και αυτές που παράγουν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις. Ο συνδυασμός της καινοτομίας, της ευελιξίας και της γνώσης των τοπικών αναγκών, δίνει τη δυνατότητα στις κοινωνικές επιχειρήσεις να δοκιμάζουν νέα προϊόντα, νέες μεθόδους και μορφές παροχής υπηρεσιών. Σε αυτό το πλαίσιο, στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρόνοιας μπορούν να προσφέρουν πιο 'εύστοχες' υπηρεσίες από τα παραδοσιακά δημόσια ιδρύματα και με αυτό τον τρόπο να εκσυγχρονίζουν το σύστημα πρόνοιας. Επισημαίνεται ότι ο τομέας αυτός παίζει ένα πολύ σημαντικό ρόλο στο να αναζητεί να εντάξει τα μειονεκτούντα μέλη της κοινωνίας στην αγορά εργασίας και ιδιαίτερα τους μακροχρόνια ανέργους, αυτούς που προέρχονται από αναξιοπαθούντα κοινωνικά σύνολα και τα άτομα με προβλήματα υγείας.

Ο αντίκτυπος μπορεί να είναι άμεσος, με την ίδρυση νέων επιχειρήσεων και την περαιτέρω εξέλιξη τους, αλλά και έμμεσος μέσα από δύο διαδικασίες. Καταρχήν, οι επιχειρήσεις του τομέα της κοινωνικής οικονομίας προμηθεύονται αγαθά και εργασίες από άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς και έτσι ενισχύει την απασχόληση. Επίσης, οι ίδιοι οι εργαζόμενοι στο συγκεκριμένο τομέα, μέσω της κατανάλωσης αγαθών και υπηρεσιών, αποτελούν ουσιαστικά ένα τοπικό δυναμικό. Είναι κομβικό ότι πολλές κοινωνικές επιχειρήσεις όντως απασχολούν τελικά ανθρώπους που σε άλλη περίπτωση θα κινδύνευαν με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Με αυτό τον τρόπο συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία άτομα τα οποία είναι περισσότερο δραστήρια και των οποίων η ζωή βελτιώνεται μέσα από την εμπειρία της εργασίας. Έτσι, εμμέσως, μειώνεται και το κρατικό οικονομικό κόστος που αφορά τις δημόσιες δαπάνες, την αντιμετώπιση της ανεργίας, το σύστημα υγείας αλλά και το κόστος πρόσληψης και κατάρτισης των ίδιων των εργοδοτών.

Ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας προσφέρει μια διαφορετική προσέγγιση στην τοπική ανάπτυξη εμπεριέχοντας ένα νέο όραμα σε σύγκριση με τις παραδοσιακές προσεγγίσεις, διευρύνοντας τη δομή των τοπικών οικονομιών και αγορών εργασίας και αναπτύσσοντας τις τοπικές αναπτυξιακές διαδικασίες, αφενός προσθέτοντας σε αυτές αξία (διασφαλίζοντας την ισότητα και άλλες ηθικές αξίες για τις μειονεκτούντες ομάδες και εξισορροπώντας έτσι τις προοπτικές πάνω στην τοπική αναπτυξιακή διαδικασία), αφετέρου προκαλώντας συζητήσεις για το πώς θα πρέπει να είναι η στρατηγική της μεταβιομηχανικής τοπικής απασχόλησης και εγείροντας ζητήματα σχετικά με τη φύση των στόχων και των προτεραιοτήτων για την τοπική ανάπτυξη.

Σύμφωνα με παλαιότερη μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διαπιστώθηκε ότι το έτος 2009, η κοινωνική οικονομία απασχολούσε πάνω από 11 εκατομμύρια μισθωτούς στην Ε.Ε., ήτοι το 6% της συνολικής απασχόλησης. Με βάση τα στοιχεία της ίδιας έρευνας, το ποσοστό του ενεργού πληθυσμού που εμπλέκεται στην κοινωνική επιχειρηματικότητα ανέρχεται σε 4,1% στο Βέλγιο, 7,5%

στη Φινλανδία, 3,1% στη Γαλλία, 3,3% στην Ιταλία, 5,4% στη Σλοβενία και σε 5,7% στο Ηνωμένο Βασίλειο. Επισημαίνεται ότι οι κοινωνικές επιχειρήσεις συχνά είναι παραγωγικότερες και ανταγωνιστικότερες από ό,τι αναμένεται. Τούτο οφείλεται στο πολύ υψηλό επίπεδο προσωπικής δέσμευσης των εργαζομένων τους και στις καλύτερες συνθήκες εργασίας που προσφέρουν.

Πρόκειται, για ένα φαινόμενο που δεν περιορίζεται στην Ευρώπη, αλλά παρουσιάζεται σε ολόκληρο τον κόσμο. Η συμμετοχή των πολιτών σε αυτό τον τύπο επιχειρήσεων ενισχύει την εμπιστοσύνη στις δημοκρατικές διαδικασίες και τη δημιουργία κοινωνικού κεφαλαίου. Για την πραγμάτωση αυτού του σκοπού προωθείται η συμμετοχή πλειάδας ενδιαφερόμενων μερών όπως εθελοντές, εργαζόμενοι, δικαιούχοι, δωρητές, που εκπροσωπούν την ευρύτερη κοινότητα στην οποία ανήκουν οι εν λόγω οργανισμοί. Με τη συμπερίληψη αυτών των ενδιαφερομένων μεταξύ των μελών και στα όργανα διοίκησης των κοινωνικών επιχειρήσεων ενισχύεται η προσήλωση στην κοινότητα και σε θέματα κοινωνικής ευθύνης. Σύμφωνα με πιο πρόσφατα στοιχεία του Ευρωκοινοβουλίου, η κοινωνική οικονομία προσφέρει σήμερα απασχόληση σε πάνω από 14 εκατομμύρια άτομα, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 6,5% των εργαζομένων στην Ε.Ε. Συνολικά, υπάρχουν περίπου 2 εκατομμύρια επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας στην Ε.Ε., αντιπροσωπεύοντας το 10% των επιχειρήσεων της Ένωσης.

Επισημαίνεται ότι, οι φορείς παροχής υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και υγείας, πολλοί από τους οποίους είναι κοινωνικές επιχειρήσεις, αποτελούν έναν από τους βασικούς τομείς ανάπτυξης της απασχόλησης στην Ε.Ε., δεδομένου ότι δημιούργησε 1,3 εκατομμύρια θέσεις εργασίας από το 2009 έως το 2013. Ο τομέας αυτός έχει την ικανότητα όχι μόνο να δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας, ακόμα και σε εποχές κρίσης, αλλά και να ενισχύει την κοινωνική και εδαφική συνοχή στην Ευρώπη, συμβάλλοντας, ιδίως, στην εύρεση απασχόλησης για τους χρήστες των υπηρεσιών. Η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία διαδραματίζει κομβικό ρόλο στα κράτη μέλη της ΕΕ και συμβάλλει στην υλοποίηση διαφόρων καίριων στόχων της Ε.Ε. όπως η δημιουργία και διατήρηση θέσεων απασχόλησης, η κοινωνική συνοχή, η κοινωνική καινοτομία, η αγροτική και περιφερειακή ανάπτυξη και η προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, δεν αποσκοπεί μόνο στη βελτίωση των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών, αλλά μπορεί επίσης να προσφέρει ευέλικτες και καινοτόμες εργασιακές συνθήκες και μπορεί να προσαρμόζεται περισσότερο στις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες.

Ο αντίκτυπος των κοινωνικών επιχειρήσεων είναι ακόμη μεγαλύτερος καθώς αυτές χαρακτηρίζονται από δημοκρατική διακυβέρνηση, ισχυρή συμμετοχή των μελών ή των εταίρων τους στη διαχείριση της εταιρείας και υψηλή διαφάνεια των δραστηριοτήτων τους, και ανταποκρίνονται στην αυξανόμενη απαίτηση των πολιτών για ηθική, κοινωνική και φιλοπεριβαλλοντική επιχειρηματική συμπεριφορά. Είναι δε κομβικό το γεγονός ότι η κοινωνική οικονομία αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή νέων ιδεών για προϊόντα, για υπηρεσίες ή για μοντέλα κοινωνικής οργάνωσης, που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των νέων κοινωνικών, εδαφικών και περιβαλλοντικών απαιτήσεων και προκλήσεων, όπως η γήρανση του πληθυσμού, η εξισορρόπηση της εργασίας με την οικογενειακή ζωή, η διαχείριση της ποικιλομορφίας, η καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, η ένταξη των πλέον αποκλεισμένων στην αγορά εργασίας, και η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Οι κοινωνικές επενδύσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας είναι επενδύσεις σε ανθρώπους, σχεδιασμένες για να ενισχύουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους και να τους υποστηρίζουν προκειμένου να συμμετέχουν πλήρως στην απασχόληση και την κοινωνική ζωή.

Σύμφωνα και με την διεθνή εμπειρία, η κοινωνική οικονομία θεωρείται προνομιακός θεσμός για την παραγωγική ανασυγκρότηση ιδιαίτερα στις σημερινές δύσκολες συνθήκες. Έχει αποδειχθεί ότι η κοινωνική οικονομία μπορεί να κινητοποιεί οικονομικούς και κοινωνικούς πόρους με μεγάλη αποδοτικότητα όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη παραγωγικού ιστού. Η γνώση και η διάθεση για δημιουργία και καινοτομία από τη μια, με την απαραίτητη υποστήριξη από την άλλη (μέσα από την αξιοποίηση αργούσας περιουσίας) και τη δημιουργία ενός σταθερού θεσμικού περιβάλλοντος, μπορούν να οδηγήσουν στην ενδυνάμωση και την ανάπτυξη του τομέα. Με την κοινωνική οικονομία κινητοποιούνται και αξιοποιούνται κοινωνικές δυνάμεις σε μια δημιουργική προοπτική. Ειδικά, η νεολαία μπορεί να χρησιμοποιήσει την κοινωνική οικονομία ως όχημα για να προχωρήσει στη δημιουργία παραγωγικών σχημάτων.

Η υψηλού επιπέδου γνώση αποτελεί το κεφάλαιο ώστε να αναπτυχθούν μια σειρά βιώσιμων και καινοτόμων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Το πολύ σημαντικό για τη χώρα μας φαινόμενο του brain drain μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο όταν ο φορέας της γνώσης γίνει πρωταγωνιστής και δοθούν τα απαραίτητα εργαλεία ώστε η γνώση που κατέχει να μπορέσει να μετατραπεί σε δημιουργία. Υποστηρίζεται ότι το οικονομικό οικοσύστημα που δημιουργούν οι κοινωνικές επιχειρήσεις διακρίνεται από σταθερότητα, διαχρονικότητα και μεγάλη ανθεκτικότητα σε εξωτερικά σοκ. Οι σχετικές επενδύσεις δεν αποσκοπούν σε ένα προσωρινό και εύθραυστο “μπάλωμα” των συνεπειών της κρίσης, αλλά στη θωράκιση των κοινωνικών στρωμάτων που θα εμπλακούν απέναντι σε ένα εξαιρετικά ασταθές και αβέβαιο διεθνές περιβάλλον. Η κοινωνική οικονομία, συγκροτεί οικονομικά περιβάλλοντα που επιφέρουν πολλαπλά οφέλη σε όλους τους εμπλεκόμενους, όπως χειραφετημένη και ασφαλή εργασία, παροχή αποκλειστικά επωφελούς κοινωνικού έργου, υψηλής ποιότητας παρεχόμενα προϊόντα και υπηρεσίες, σεβασμό στο κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον, άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και φαινομένων αποκλεισμού. Επιπλέον, επιτρέπει και προϋποθέτει τον δημοκρατικό και συμμετοχικό σχεδιασμό της συνολικής οικονομίας, ως οικονομίας των κοινωνικών αναγκών, και στην οποία εμπλέκονται όλοι οι φορείς, οι τοπικές κοινωνίες, ο παραγωγός και ο χρήστης (καταναλωτής, λήπτης υπηρεσιών). Μέσα σε αυτό το σχεδιασμό, οι υποκειμενικοί σκοποί των μεμονωμένων επιχειρήσεων δε χάνονται ή δεν περιορίζονται στην επίτευξη του μέγιστου δυνατού κόστους αλλά αποκτούν νέες λειτουργίες και εξυπηρετούν νέες αναγκαιότητες, συλλογικά αποτυπωμένες.

Παρά τη σημαντική συμβολή τους, το δυναμικό ανάπτυξης και διάδοσης του μοντέλου των κοινωνικών επιχειρήσεων στην εσωτερική αγορά δεν έχει ακόμη αποτελέσει αντικείμενο πλήρους εκμετάλλευσης. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις προσκρούουν σε εμπόδια. Σύμφωνα με την έκθεση του ΒΕΡΑ (μέσα του 2010), οι κοινωνικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν αφενός τις ίδιες προκλήσεις με οποιαδήποτε άλλη μικρομεσαία επιχείρηση, αφετέρου, αντιμετωπίζουν και δικές τους ειδικές δυσκολίες. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις μικρότερου μεγέθους, οι οποίες είναι βασικά επικεντρωμένες μόνο στην τοπική δράση, επηρεάζονται άμεσα από τους κανόνες της ενιαίας αγοράς στον τραπεζικό τομέα, όσον αφορά την πρόσβαση στα διαρθρωτικά ταμεία, ή την εφαρμογή των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων. Έτσι, αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης, οι οποίες ποικίλλουν ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξής τους. Επίσης, οι περιορισμοί σχετικά με την ανακατανομή των κερδών ή την απασχόληση των ευάλωτων εργαζομένων δίνουν συχνά την εντύπωση στους πιστωτές ή στους δυνάμει επενδυτές ότι είναι επιχειρήσεις υψηλότερου κινδύνου και λιγότερο επικερδείς από άλλες. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν περισσότερο από άλλες επιχειρήσεις, τις ατέλειες των χρηματοπιστωτικών αγορών

(κατακερματισμός, έλλειψη πανευρωπαϊκής πλατφόρμας για το δάνειο κ.λπ.). Επίσης, η πρόσβαση σε δημόσιους πόρους εξακολουθεί συχνά να παρεμποδίζεται από ιδιαίτερα άκαμπτα ή πολύ γραφειοκρατικά συστήματα.

Η έλλειψη διασύνδεσης μεταξύ φορέων κοινωνικών επιχειρήσεων διαφορετικών περιοχών ή διαφορετικών χωρών παρεμποδίζει τη διάδοση των ορθών πρακτικών, την οικοδόμηση εταιρικών σχέσεων και την εξεύρεση νέων διεξόδων. Στα εκπαιδευτικά συστήματα των κρατών μελών της ΕΕ, η κοινωνική επιχειρηματικότητα εξακολουθεί να είναι υποτιμημένη, ενώ η ενσωμάτωσή της στην αρχική και συνεχή κατάρτιση αποτελεί προϋπόθεση για την αύξηση της αξιοπιστίας της. Ένας αυξανόμενος αριθμός νέων πτυχιούχων επιλέγει να εμπλακεί στην κοινωνική επιχειρηματικότητα, αλλά δεδομένου ότι είναι ελάχιστα γνωστή, η εμπειρία αυτή δεν εκτιμάται αρκετά στις άλλες επιχειρήσεις.

Σε αυτό το πλαίσιο, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι το ρυθμιστικό περιβάλλον, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, δεν λαμβάνει πάντοτε επαρκώς υπόψη τις ιδιαιτερότητες των κοινωνικών επιχειρήσεων, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις ή τα υφιστάμενα καταστατικά. Τούτο περιπλέκει την κινητοποίηση των επενδυτών, την πρόσβαση στις επιδοτήσεις ή στις δημόσιες συμβάσεις, υποχρεώνοντάς τους ενίοτε να χρησιμοποιούν περίπλοκες νομικές ρυθμίσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

➤ Ν. 4019/2011

Ο Νόμος 4019/2011, όρισε για πρώτη φορά στην Ελλάδα την κοινωνική οικονομία και τις κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις. Με το νόμο αυτό, θέσπισθηκε ως νέα νομική μορφή η κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.) το 2011, δίνοντας στους πολίτες και τους κατοίκους της Ελλάδας τη δυνατότητα να δημιουργούν συνεταιριστικές επιχειρήσεις με κοινωνικό σκοπό. Με το νόμο αυτό προβλέπονταν τρία (3) είδη κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό: οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης, οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Κοινωνικής Φροντίδας και οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού. Ο νόμος αυτός δέχτηκε κριτική σχετικά με το επίκεντρο και το πεδίο εφαρμογής του, αλλά και για το ότι ήταν υπερβολικά γραφειοκρατικός.

Σημαντική πτυχή του Ν.4019/2011 ήταν και η δημιουργία και θέσπιση του Μητρώου Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) και Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) του ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α. (Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας) στο οποίο ενεγράφησαν όλοι οι σχετικοί φορείς. Ο Ν. 4019/2011 προέβλεπε τη συλλογική ιδιοκτησία και τη δημοκρατική διοίκηση των Κοιν.Σ.Επ. χωρίς να θέτει ανυπέρβλητα εμπόδια στον αριθμό των ιδρυτικών μελών. Επιπλέον, η πρόβλεψη για διανομή των κερδών μόνο σε εργαζόμενους και όχι στα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. που δεν ήταν εργαζόμενοι σε αυτή αποθάρρυνε φαινόμενα κερδοσκοπίας από τους ιδιοκτήτες-συνεταίρους. Άλλες παράμετροι που κατέστησαν αυτή τη νομική μορφή θελκτική ήταν ότι δεν απαιτείτο συγκεκριμένο κεφάλαιο έναρξης και ότι η ιδιότητα του μέλους δεν συνεπαγόταν ασφαλιστική υποχρέωση ή διακοπή επιδόματος πρόνοιας ή ανεργίας.

4 Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, Ετήσια Έκθεση 2017 & Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη του Οικοσυστήματος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας 2017-2023, Αθήνα, 2017, σελ. 21 επ..

Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ., φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμμετέχουν σε αυτήν με μία ψήφο ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μεριδίων που κατέχουν. Δηλαδή, η Κοιν.Σ.Επ. είναι επιχείρηση η οποία διοικείται ισότιμα από τα μέλη της και η λειτουργία της βασίζεται στην επιδίωξη συλλογικού οφέλους, ενώ το κέρδος της προκύπτει από δράσεις που εξυπηρετούν αποκλειστικά το κοινωνικό συμφέρον.

Οι Κοιν.Σ.Επ., ανάλογα με τον ειδικό σκοπό που εξυπηρετούν, διακρίνονται σε τρεις (3) κατηγορίες, ήτοι:

1. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης: Αποσκοπούν στην οικονομική και κοινωνική ένταξη ατόμων που ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού. Τουλάχιστον το 40% των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να προέρχεται υποχρεωτικά από Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού.

2. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Κοινωνικής Φροντίδας: Αποσκοπούν στην παραγωγή και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών κοινωνικού-προνοιακού χαρακτήρα σε συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού, όπως οι ηλικιωμένοι, τα βρέφη, τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις.

3. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού: Αποσκοπούν στην παραγωγή προϊόντων και παροχή υπηρεσιών για την ικανοποίηση συλλογικών αναγκών, την προώθηση της απασχόλησης, την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και της τοπικής ή περιφερειακής ανάπτυξης. Ενδεικτικά οι δράσεις των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού μπορούν να πραγματοποιούνται σε τομείς όπως ο πολιτισμός, το περιβάλλον, η οικολογία, η εκπαίδευση, οι παροχές κοινής ωφέλειας, η αξιοποίηση τοπικών προϊόντων, η διατήρηση παραδοσιακών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων κτλ.

Για τη σύσταση της Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης απαιτούνται τουλάχιστον επτά (7) πρόσωπα. Για τη σύσταση της Κοιν.Σ.Επ. Κοινωνικής Φροντίδας και Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού απαιτούνται τουλάχιστον πέντε (5) πρόσωπα. Η συμμετοχή ενός φυσικού προσώπου σε μία Κοιν.Σ.Επ. δεν του προσδίδει εμπορική ιδιότητα και δεν συνεπάγεται ασφαλιστικές ή φορολογικές υποχρεώσεις, ως σε άλλες επιχειρήσεις. Επιτρέπεται και η συμμετοχή νομικών προσώπων σε μία Κοιν.Σ.Επ., ωστόσο ο συνολικός αριθμός τους δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 του συνόλου των μελών της (δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στην επιχείρηση Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου που υπάγονται σε αυτούς).

Το κεφάλαιο της Κοιν.Σ.Επ. διαιρείται σε συνεταιριστικές μερίδες, ενώ ο αριθμός και η ονομαστική τους αξία καθορίζονται στο καταστατικό. Αντίστοιχα, τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. διαθέτουν από μία συνεταιριστική μερίδα ως ελάχιστη χρηματική συμμετοχή στο κεφάλαιο της επιχείρησης. Το ύψος της χρηματικής συμμετοχής ορίζεται στο καταστατικό και είναι ίσο για όλα τα μέλη. Η ευθύνη κάθε μέλους έναντι των δανειστών της Κοιν.Σ.Επ. περιορίζεται στο ποσό που καταβάλλει για την απόκτηση της συνεταιριστικής μερίδας. Κάθε μέλος Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να κατέχει τουλάχιστον μία συνεταιριστική μερίδα και έως πέντε (5) προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να εργάζονται στην σε αυτήν, να αμείβονται για την παρεχόμενη εργασία τους και γενικότερα έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εργατική νομοθεσία. Οι εργαζόμενοι Κοιν.Σ.Επ. που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και λαμβάνουν επίδομα πρόνοιας ή οποιαδήποτε άλλη παροχή, συνεχίζουν να εισπράττουν τις παροχές αυτές ταυτόχρονα με την αμοιβή τους από την επιχείρηση.

Τα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. δεν διανέμονται στα μέλη της, αλλά διατίθενται ποσοστιαία, ετησίως, 5% για σχηματισμό αποθεματικού, έως 35% διανέμονται στους εργαζομένους ως κίνητρο παραγωγικότητας, και τα υπόλοιπα (τουλάχιστον 60%) διατίθενται για τις δραστηριότητες της επιχείρησης και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Η Κοιν.Σ.Επ. δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος για τα κέρδη που διατίθενται για το σχηματισμό αποθεματικού και τις άλλες δραστηριότητες της επιχείρησης, ενώ το ποσό των κερδών που διανέμεται στους εργαζομένους της επιχείρησης υπόκειται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος (σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα φορολογικό συντελεστή του πρώτου κλιμακίου εισοδήματος). Με την παρακράτηση του φόρου για το ποσό που διανέμεται στους εργαζομένους εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση αναφορικά για τα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. και για το εισόδημα των εργαζομένων σε αυτήν, οι οποίοι εντάσσονται σε Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού.

Οι Κοιν.Σ.Επ. προβλέπεται να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση από το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας και το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης, μπορούν να εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας, σε προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) και να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Επιπλέον πόροι των Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να προέρχονται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεθνείς ή εθνικούς οργανισμούς, κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις χρήσης περιουσιακών στοιχείων. Ωστόσο, πρακτικά οι Κοιν.Σ.Επ. δεν μπορούν να αντλήσουν χρηματοδότηση από τις τράπεζες, καθώς αφενός θεωρούνται υψηλού κινδύνου και αφετέρου δεν διαθέτουν υψηλής αξίας περιουσιακά στοιχεία που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως εγγυήσεις.

Η διοίκηση της Κοιν.Σ.Επ. ασκείται από τη Διοικούσα Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη που εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση. Η διάρκεια της θητείας των μελών της Διοικούσας Επιτροπής ορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από πέντε (5) έτη και μικρότερη από δύο (2). Η Γενική Συνέλευση των μελών της Κοιν.Σ.Επ. συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Οι Κοιν.Σ.Επ. εγγράφονται υποχρεωτικά στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας το οποίο είναι δημόσιο βιβλίο που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή, και στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Στην πράξη η ίδρυση μίας Κοιν.Σ.Επ. είναι απλή και δεν απαιτεί υψηλό κόστος, ωστόσο είναι χρονοβόρα και δεν μπορεί να υλοποιηθεί από τους φορείς που λειτουργούν ως Υπηρεσία Μίας Στάσης.

➤ Ν. 4430/2016

Το έτος 2016 ψηφίστηκε ο Ν.4430/2016 (ΦΕΚ Α'205) «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των Φορέων της και άλλες διατάξεις», ο οποίος αποτελεί τον πρώτο νόμο που επιχειρεί να ρυθμίσει οριζόντια τη λειτουργία των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στη χώρα, αφού πρωτίστως οριοθετήσει εκ νέου το πεδίο.

Ειδικότερα, ο νόμος στοχεύει στη σαφή θεσμική ανασυγκρότηση και την ανανέωση του οικοσυστήματος της Κ.Α.Ο. (με την έμφαση να δίνεται στη δημιουργία συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας από το Φορέα και όχι στη νομική μορφή καθεαυτή), στη διάχυση των πρακτικών της Κ.Α.Ο. σε όλους τους δυνατούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας (ιδίως δε σε εκείνες τις δραστηριότητες που στον νόμο περιγράφονται ως «βιώσιμη ανάπτυξη»), και στην ενίσχυση των παραγωγικών εγχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και της συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας, μέσω της προώθησης των συνεργειών μεταξύ των φορέων Κ.Α.Ο. και της ενίσχυσης της συλλογικής διαβούλευσης, τόσο μεταξύ των φορέων, όσο και μεταξύ των φορέων και των θεσμικών οργάνων και φορέων της κυβέρνησης.

Πιο συγκεκριμένα, φορείς Κ.Α.Ο. αποτελούν:

1. Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), οι οποίες διακρίνονται σε:

- α) Ένταξης Ειδικών Ομάδων,
- β) Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων,
- γ) Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας.

2. Οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων, οι οποίοι εισάγονται για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη.
3. Οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, (όπως ιδίως αγροτικοί και αστικοί συνεταιρισμοί, αστικές εταιρίες των αρ. 741 ΑΚ, κ.λπ.), εφόσον:

α) Αναπτύσσει δραστηριότητες συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας.

β) Μεριμνά για την πληροφόρηση και τη συμμετοχή των μελών του και εφαρμόζει δημοκρατικό σύστημα λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με την αρχή ένα μέλος μία ψήφος, ανεξάρτητα από τη συνεισφορά κάθε μέλους.

γ) Εφαρμόζει περιορισμούς στη διανομή των κερδών του (ποσοστό τουλάχιστον 5% διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού, ποσοστό έως 35% αποδίδεται στους εργαζόμενους του Φορέα και το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας).

δ) Εφαρμόζει σύστημα σύγκλισης στην αμοιβή της εργασίας, κατά το οποίο ο ανώτατος καθαρός μισθός δεν μπορεί να υπερβαίνει περισσότερο από τρεις φορές τον κατώτατο, εκτός και αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν διαφορετικά. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και σε οποιαδήποτε μορφή σύμπραξης δύο ή περισσότερων Φορέων Κ.Α.Ο.

στ) Δεν έχει ιδρυθεί και δεν διοικείται άμεσα ή έμμεσα από Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή από άλλο νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Με το νέο θεσμικό πλαίσιο απλοποιούνται οι διαδικασίες που αφορούν στη σύσταση των Φορέων Κ.Α.Ο., ενώ αποσαφηνίζονται και εξορθολογίζονται ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας και της διοικητικής τους εποπτείας. Συγκεκριμένα, αποσαφηνίζονται οι υποχρεώσεις των Φορέων Κ.Α.Ο., όπως η εθελοντική συνεισφορά μελών και μη μελών στις δραστηριότητες τους, η ποσόστωση μισθωτής εργασίας μελών και μη μελών, αλλά και η κρατική χρηματοδότηση που μπορεί να λαμβάνουν.

Ενεργοποιούνται, όμως, και μια σειρά υποστηρικτικών μέτρων, όπως:

- ο δυνατότητα να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με τον ευρύτερο δημόσιο τομέα για έργα και μελέτες που αναφέρονται ρητά στους καταστατικούς τους σκοπούς,
- ο παραχώρηση χρήσης λιμνάζουσας ακίνητης δημόσιας περιουσίας,
- ο φορολογικές ελαφρύνσεις,
- ο ευνοϊκή πρόσβαση των Φορέων Κ.Α.Ο. στις δημόσιες συμβάσεις, μέσω του Ν.4412/2016 (Α'147).

Με την ψήφιση του συγκεκριμένου νόμου, δημιουργήθηκε η Ειδική Γραμματεία για την Κ.Α.Ο., ως η πρώτη διακριτή διοικητική μονάδα για τον συγκεκριμένο τομέα. Αρμοδιότητά της Ειδικής Γραμματείας για την Κ.Α.Ο είναι να καταρτίζει την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, να παρακολουθεί και συντονίζει τις σχετικές δράσεις για την εφαρμογή και τη διασφάλιση της συνεκτικότητάς της και, τέλος, να μελετά, παράγει και επιβλέπει την εφαρμογή των πολιτικών για την Κ.Α.Ο. προς όφελος του πολίτη.

Ο Ν.4430/2016 παρείχε ένα νέο πλαίσιο για διαφορετικούς τύπους φορέων ή επιχειρήσεων με ξεκάθαρο συλλογικό και κοινωνικό αντίκτυπο, οι οποίοι παράλληλα ανταποκρίνονται σε μια

κοινωνική ανάγκη. Σκοπός ήταν να διαδεχθεί και να βελτιώσει την προγενέστερη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Ν.4019/2011, που δεν ισχύει πλέον. Οι φορείς της Κ.Α.Ο. δεν καθορίζονται πια από τη νομική τους μορφή, καθώς οποιαδήποτε νομική μορφή μπορεί να γίνει δεκτή για να χαρακτηριστεί μια οργάνωση φορέας της Κ.Α.Ο., εφόσον πληροί τα κριτήρια που θέτει ο νόμος. Τα κριτήρια αφορούν την επιχειρηματική δραστηριότητα στην ιδιωτική αγορά (π.χ. τα έσοδα από δημόσιους φορείς δε θα πρέπει να υπερβαίνουν το 65 τοις εκατό του συνολικού κύκλου εργασιών/τζίρου εντός μιας τριετίας), το δημοκρατικό σύστημα λήψης αποφάσεων (π.χ. σύμφωνα με την αρχή ένα μέλος μία ψήφος), και έναν καλά καθορισμένο κοινωνικό σκοπό, με κέρδη που διανέμονται υπέρ της συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας (μέχρι 95 τοις εκατό του ετήσιου κέρδους).

Επιπλέον, προσδιορίθηκε η ιδέα του «κοινωνικού αντικτύπου», από την άποψη της συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας, κάτι το οποίο έλειπε από την προγενέστερη νομοθεσία. Τέλος, το μητρώο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τους φορείς της Κ.Α.Ο. δέχεται πλέον φορείς κάθε νομικής μορφής που αποκτούν την ιδιότητα του φορέα της Κ.Α.Ο. Ενώ οι Φορείς Κ.Α.Ο. έως και το 2016 εγγράφονταν στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής Οικονομίας («Μητρώο») σύμφωνα με το Ν.4019/2011, με τη θέσπιση του νέου νομοθετικού πλαισίου (Ν. 4430/2016), από το 2017 και στο εξής οι φορείς αυτοί εγγράφονται στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας («Μητρώο»). Το «Μητρώο» είναι μια βάση δεδομένων, που τηρείται από το Τμήμα Γενικού Μητρώου Φορέων Κ.Α.Ο. της Διεύθυνσης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

➤ Στρατηγικό σχέδιο για την κοινωνική επιχειρηματικότητα5

Πριν από τη δημοσίευση του Ν.4430/2016 προηγήθηκε η εκπόνηση του Στρατηγικού Σχεδίου «για την ανάπτυξη του τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας» το έτος 2013, οι δράσεις του οποίου στόχευαν στα εξής:

- Διαμόρφωση ενός πλαισίου υποστήριξης και ανάπτυξης των Κοιν.Σ.Επ.
- Παροχή των απαραίτητων κεφαλαίων εκκίνησης για τη στήριξη των Κοιν.Σ.Επ. στα πρώτα τους βήματα.
- Εξασφάλιση των υπηρεσιών χρηματοδοτικής υποστήριξης σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα, με σκοπό την περαιτέρω επέκταση και ανάπτυξη των Κοιν.Σ.Επ.
- Άρση των νομικών και διοικητικών εμποδίων και δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για την ανάπτυξη των Κοιν.Σ.Επ.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών για τα οφέλη που προκύπτουν από την κοινωνική επιχειρηματικότητα.
- Ανάπτυξη δράσεων διακρατικότητας για την καλύτερη αξιοποίηση της εμπειρίας άλλων κρατών μελών.

Το στρατηγικό σχέδιο διαρθρώθηκε σε τρεις (3) άξονες, εκ των οποίων:

- ο πρώτος αφορά στην υποστήριξη του τομέα της κοινωνικής οικονομίας με την δημιουργία Κεντρικού, Περιφερειακών Μηχανισμών υποστήριξης και Παρατηρητηρίου κοινωνικής οικονομίας, καθώς και με θεσμικές παρεμβάσεις,

- ο δεύτερος άξονας στην οικονομική υποστήριξη με επιχορηγήσεις και άλλες δράσεις για την έναρξη δραστηριότητας των Κοιν.Σ.Επ. και
  - ο τρίτος άξονας με τα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση και επέκταση τους, όπως αναλύεται κάτωθι.
- Άξονας δράσης 1. Υποστήριξη του τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας

Για την υποστήριξη της ανάπτυξης του οικοσυστήματος της Κοινωνικής Οικονομίας κρίνεται απαραίτητο να δημιουργηθεί ένας Κεντρικός Μηχανισμός Υποστήριξης της ανάπτυξης και προώθησης των Κοιν.Σ.Επ. και ευρύτερα των πρωτοβουλιών της Κοινωνικής Οικονομίας (Δράση 1), Εθνικό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα (Δράση 2), Υποστηρικτικοί Μηχανισμοί σε Περιφερειακό επίπεδο (Δράση 3), καθώς και θεσμικές παρεμβάσεις (Δράση 4).

Ο Κεντρικός Μηχανισμός:

- Παρέχει επιστημονική και συμβουλευτική υποστήριξη στην Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία (ΕΥ ΚΕΚΟ) και τις άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής
- Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, συμβάλλοντας στο σχεδιασμό, την ανάπτυξη και άμεση εφαρμογή χρηματοδοτικών εργαλείων για την ανάπτυξη των Κοιν.Σ.Επ., καθώς και στο σχεδιασμό συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων για τις Κοιν.Σ.Επ.
- Παρέχει συμβουλευτική και επιστημονική υποστήριξη στις Περιφερειακές Δομές Υποστήριξης των Κοιν.Σ.Επ., παρέχοντας τους τα κατάλληλα εργαλεία, μεθοδολογίες, εκπαιδευτικά πακέτα, πακέτα συμβουλευτικής, οδηγούς τόσο για τη λειτουργία και οργάνωση τους όσο και για τη συμβουλευτική υποστήριξη που θα παρέχουν στους Κοινωνικούς Επιχειρηματίες. Επίσης, στηρίζει τις Περιφερειακές Δομές Υποστήριξης των Κοιν.Σ.Επ. στην υλοποίηση συνεδρίων και φόρουμ με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και στην προώθηση των Τοπικών Συμφώνων Συνεργασίας των Κοιν.Σ.Επ. με ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς.
- Υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα στα στελέχη των Περιφερειακών Δομών Υποστήριξης των Κοιν.Σ.Επ. και των άλλων φορέων παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής και θερμοκοιτίδας, δημιουργώντας παράλληλα ένα δίκτυο μάθησης. Επίσης, θα πραγματοποιήσει εκπαίδευση, των στελεχών της ΕΥ ΚΕΚΟ, των συναρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και άλλων συναρμόδιων με την Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα δημοσίων φορέων δημιουργώντας τις προϋποθέσεις προκειμένου να ενταχθεί η εκπαίδευση των στελεχών όλων των αρμόδιων με την Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα δημοσίων φορέων στο πρόγραμμα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).

Επιπλέον, το στρατηγικό σχέδιο προβλέπει τη δημιουργία του Εθνικού Παρατηρητηρίου για την Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα που αναλαμβάνει το ρόλο της συστηματικής παρακολούθησης και εκτίμησης του τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα με τη συμμετοχή επιστημονικών και άλλων ερευνητικών ιδρυμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο το Εθνικό Παρατηρητήριο θα παρακολουθεί την ανάπτυξη του τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας και της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και κλαδικό επίπεδο σε σχέση με τα επιχειρησιακά μοντέλα, το είδος και εύρος των δραστηριοτήτων,

την οικονομική απόδοση των Κοιν.Σ.Επ. Επιπλέον, θα εντοπίζει τις καλές πρακτικές πολιτικών και ενεργειών αλλά και τα εμπόδια για τη δημιουργία, ανάπτυξη και επέκταση των Κοιν.Σ.Επ., διαμορφώνοντας περιφερειακές και κλαδικές οδηγίες. Παράλληλα, θα ερευνά την απασχόληση στον τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας και της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, καθώς και τις ανάγκες της αγοράς σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, τις δυνατότητες για ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο, τις ευκαιρίες συνεργασιών σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο.

Το Στρατηγικό σχέδιο για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα προβλέπει, επίσης, τη δημιουργία Μηχανισμών Υποστήριξης σε περιφερειακό επίπεδο (ΠΜ). Αυτοί οι μηχανισμοί θα καλύπτουν το σύνολο της χώρας, θα παρέχουν υπηρεσίες μίας στάσης για τους κοινωνικούς επιχειρηματίες και τις κοινωνικές επιχειρήσεις και θα αναλάβουν τη λειτουργία κέντρου πληροφόρησης για την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική επιχειρηματικότητα, όπου θα παρέχονται υπηρεσίες όπως:

i. Πληροφόρηση, κινητοποίηση, υποστήριξη, coaching και mentoring για δημιουργία και ανάπτυξη τοπικών κοινωνικών συνεταιρισμών.

ii. Συμβουλευτική στην Κοινωνική Επιχειρηματικότητα, εκπαίδευση και κατάρτιση των μελών των Κοιν.Σ.Επ., υπηρεσίες θερμοκοιτίδας που θα προσφέρουν κοινή επιχειρηματική έδρα, διοικητική και λογιστική υποστήριξη κ.λπ.

iii. Ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και προϊόντων συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευτικών πακέτων επιχειρηματικής τεχνογνωσίας τα οποία θα παρέχονται σε υποψήφιους κοινωνικούς επιχειρηματίες και προσέλκυση διάφορων κατηγοριών αποκλεισμένων ή κοινωνικά ευάλωτων ομάδων.

iv. Παροχή υπηρεσιών εξωτερικών συνεργατών ειδικευμένων στην υποστήριξη επιχειρήσεων, υπηρεσιών δικτύωσης με οργανισμούς και φορείς υποστήριξης της κοινωνικής οικονομίας, υπηρεσίες επένδυσης στην κοινωνική επιχειρηματικότητα και πρόσβασης σε επιχειρηματικές ευκαιρίες.

v. Υποστήριξη νέων κοινωνικών επιχειρηματιών αναφορικά με τη συμμετοχή τους σε προγράμματα ERASMUS.

vi. Οργάνωση και λειτουργία fora και pacts.

vii. Δικτύωση των Κοιν.Σ.Επ. σε τοπικό επίπεδο, καθώς και δημιουργία clusters.

viii. Οργάνωση διακρατικής συνεργασίας για λογαριασμό μεμονωμένων Κοιν.Σ.Επ.

Οι ΠΜ θα παρέχουν στις Κοιν.Σ.Επ. υποστήριξη, εργαλεία και εκπαίδευση για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε θέματα:

-Εμπέδωσης της κοινωνικής αποστολής και ανάδειξης του κοινωνικού αντίκτυπου από τη λειτουργία της Κοινωνικής Επιχείρησης.

-Ίδρυσης, οργάνωσης και διοίκησης της Κοιν.Σ.Επ.

-Ανάπτυξης πελατολογίου.

-Πρόσβασης σε υπηρεσίες ανάθεσης του δημόσιου τομέα και συμμετοχής σε δημόσιους διαγωνισμούς.

-Πρόσβασης σε διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης.

-Υιοθέτησης ή επανάληψης επιτυχημένων επιχειρηματικών μοντέλων.

Παράλληλα, προβλέπονται δύο φάσεις υποστήριξης:

A. Προκαταρτική φάση (Pre Start-Up), όπου θα πραγματοποιείται η προσέγγιση, η πληροφόρηση των δυνητικών Κοινωνικών Επιχειρηματιών, η εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων, η υποστήριξή τους για συμμετοχή σε ERASMUS, η εκπαίδευσή τους σε θέματα κοινωνικής επιχειρηματικότητας, και εάν υπάρχει ανάγκη, σε αντικείμενα της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους,

B. Φάση έναρξης λειτουργίας της Κοιν.Σ.Επ. (Start-Up), όπου θα παρέχονται υπηρεσίες συμβουλευτικής επιχειρηματικότητας, δικτύωσης μεταξύ κοινωνικών επιχειρήσεων, προμηθευτών και πελατών, προώθησης και προβολής προϊόντων, κατάρτισης μελών και εργαζομένων Κοιν.Σ.Επ., καθώς και υπηρεσίες θερμοκοιτίδας.

• Άξονας δράσης 2: Οικονομική υποστήριξη για την έναρξη δραστηριότητας των Κοιν.Σ.Επ.

Στο δεύτερο άξονα του στρατηγικού σχεδίου προβλέπεται η επιχορήγηση των αρχικών επιχειρηματικών σχεδίων των Κοιν.Σ.Επ., τα οποία αξιολογούνται με βάση:

- (1) Την αξιοπιστία της Κοιν.Σ.Επ. και των μελών της,
- (2) Την αξιοπιστία του Επιχειρηματικού Σχεδίου,
- (3) Την καινοτομία και την ανάπτυξη Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών,
- (4) Τη συμβολή της Κοιν.Σ.Επ. στην Οικονομία και στην Περιφερειακή Ανάπτυξη,
- (5) Τη συμβολή στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τον κοινωνικό αντίκτυπο.

• Άξονας δράσης 3: Χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση των Κοιν.Σ.Επ.

Στον τρίτο άξονα του στρατηγικού σχεδίου προβλέπονται δύο δράσεις. Η πρώτη αφορά στην αξιοποίηση των επιστρεπτέων επιχορηγήσεων ως συμπληρωματική ενίσχυση των Κοιν.Σ.Επ. στα πρώτα τους βήματα και η δεύτερη στη δημιουργία νέων θεσμικών φορέων, όπως Μικρο-Πιστωτικά Ιδρύματα (Micro Finance Institutions - MFIs), για την παροχή χρηματοδοτικών εργαλείων και υπηρεσιών προς τις Κοιν.Σ.Επ.

➤ Επικοινωνιακό Σχέδιο Δράσης

Το έτος 2016 εκπονήθηκε το Επικοινωνιακό Σχέδιο Δράσης για το Θεσμό της Κοινωνικής Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και έχει ως στόχο να ενημερώσει, να ευαισθητοποιήσει και να κινητοποιήσει την ελληνική κοινωνία ως προς τη δημιουργία και τη λειτουργία νέων φορέων κοινωνικής οικονομίας σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο αλλά και ως προς τη στήριξη αυτών. Επιδιώκεται η γνωστοποίηση των ωφελειών της Κοινωνικής Οικονομίας και της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, στο πλαίσιο ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κεντρικής, περιφερειακής και τοπικής διοίκησης, της κοινής γνώμης, των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, των εμπλεκόμενων φορέων και των ωφελούμενων.

Οι γενικοί στόχοι του επικοινωνιακού σχεδίου δράσης αφορούν:

-Στην παρουσίαση του νόμου για την Κοινωνική Οικονομία και των ωφελειών του νέου θεσμικού πλαισίου, καθώς και στη δημιουργία θετικού κλίματος.

-Στην εμπέδωση των εννοιών της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας στους φορείς της κεντρικής διοίκησης, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των δυνητικά ωφελούμενων ατόμων, καθώς και στο ευρύ κοινό.

-Στην παρουσίαση των ευκαιριών απασχόλησης που δημιουργούνται από την εφαρμογή του νόμου.

-Στην παρουσίαση του ρόλου που μπορούν οι Κοιν.Σ.Επ και γενικότερα οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας να διαδραματίσουν για το κοινωνικό σύνολο.

-Στην ανάδειξη του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο ευρύ κοινό και συγκεκριμένα όσον αφορά στις πολιτικές του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση της ανεργίας, με εστίαση στη δημιουργία ποιοτικών δυνατοτήτων εκπαίδευσης, αναβάθμισης δεξιοτήτων και βιώσιμης απασχόλησης για όλους και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, καθώς και στη διασφάλιση της διαφάνειας όσον αφορά στην πρόσβαση στη χρηματοδότηση του ΕΚΤ, δηλαδή οι μηχανισμοί χορήγησης των πόρων του ταμείου να είναι διαφανείς στους δυνητικά ωφελούμενους.

Οι ειδικοί στόχοι του επικοινωνιακού σχεδίου δράσης αφορούν:

-Στην κινητοποίηση των φορέων της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης προκειμένου να καταστούν πολλαπλασιαστές της πληροφόρησης και της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας, όσον αφορά στη γνωστοποίηση των βασικών παραμέτρων του θεσμού της Κοινωνικής Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, των ρυθμίσεων του Νόμου και των επιδιωκόμενων στόχων τους.

-Στην πληρέστερη δυνατή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ενδιαφερόμενων δυνητικά ωφελούμενων, καθώς και της κοινής γνώμης γενικότερα, σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, για το θεσμό της Κοινωνικής Οικονομίας και της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, το Νόμο και τις υποστηρικτικές ενέργειες για την εφαρμογή του, μέσω της χρήσης ενός επιλεγμένου φάσματος επικοινωνιακών ενεργειών και μέσων προβολής.

-Στην ενεργοποίηση και πληροφόρηση όλων των φορέων και την ενίσχυση της επικοινωνίας και συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων.

-Στην ενημέρωση και κινητοποίηση των δυνητικών ωφελουμένων ώστε να επιτευχθεί η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή τους σε πρωτοβουλίες κοινωνικής επιχειρηματικής δραστηριότητας.

-Στην προώθηση του θεσμού της κοινωνικής οικονομίας / κοινωνικών επιχειρήσεων και πιο συγκεκριμένα στην πληροφόρηση των κατοίκων τοπικών κοινωνιών και των μελών ευπαθών ομάδων για τις δυνατότητες για απασχόληση και κοινωνική ένταξη που προσφέρει η συμμετοχή στην εφαρμογή του θεσμού της κοινωνικής οικονομίας, καθώς και στην ενημέρωση των φορέων της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας για τις δυνατότητες

ανάπτυξης που προσφέρει η κοινωνική επιχειρηματικότητα, αλλά και τις διεξόδους που προσφέρει ειδικά στην παρούσα δύσκολη περίοδο ύφεσης.

-Στην ενίσχυση της επικοινωνίας και συνεργασίας με φορείς που θα μπορούσαν να συνδράμουν στην ενίσχυση της δημιουργίας και της λειτουργίας των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων και φορέων κοινωνικής οικονομίας σε τοπικό επίπεδο.

-Στην εισαγωγή και ανάπτυξη της έννοιας και του θεσμού της Κοινωνικής Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, με έμφαση στην έννοια της κοινωνικής αλληλεγγύης που εμπεριέχει, με απώτερο στόχο να εμπεδωθεί στη συνείδηση της ελληνικής κοινωνίας και να καταστεί αναπόσπαστο μέρος της κουλτούρας της.

-Στην ισότιμη προβολή της συμβολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΕΚΤ για την εφαρμογή του θεσμού, ως μέρους του ευρύτερου σχεδίου για την πραγματική σύγκλιση, την περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

➤ Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη του Οικοσυστήματος Κ.Α.Λ.Ο.

Το έτος 2017 εκπονήθηκε έρευνα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αναφορικά με την υφιστάμενη κατάσταση της Κ.Α.Λ.Ο. στην Ελλάδα, στην οποία ενσωματώνεται το νέο σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη του αντίστοιχου οικοσυστήματος για την περίοδο 2017-2023. Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης, οι πόροι θα διατεθούν για την ανάπτυξη του τομέα Κ.Α.Λ.Ο. προέρχονται κατά κύριο λόγο από το ΕΣΠΑ 2014-2020 αλλά και από άλλες πηγές όπως η Τεχνική Βοήθεια που διαχειρίζεται απευθείας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της Υπηρεσίας Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (SRSS). Με βάση την κατανομή των πόρων που έχει γίνει μέχρι σήμερα στο ΕΣΠΑ, για τον Τομέα της Κ.Α.Λ.Ο. προβλέπονται πόροι ύψους 161 εκ. € ως αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα:

Προϋπολογισμός των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τον Τομέα της Κ.Α.Λ.Ο.

ΠΗΓΗ	ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ Π/Υ
ΕΠΑΝΕΚ	25.000.000,00€
ΕΠΑΝΑΔ-ΔΒΜ	57.322.635,00€
ΠΕΠ	79.514.919,25€
Σύνολο	161.837.554,25€

Σύμφωνα με την ως άνω έρευνα, διαφαίνεται ότι η κατανομή των πόρων δεν έχει γίνει ισομερώς στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) και παρόλο που σε αρκετές περιφέρειες υπάρχουν σημαντικοί πόροι για την ανάπτυξη του τομέα Κ.Α.Λ.Ο., σε ορισμένες εξ αυτών οι πόροι δεν φαίνεται να επαρκούν, όπως στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας. Βάσει των ευκαιριών που αναδύονται στον τομέα Κ.Α.Λ.Ο., η στόχευση των δράσεων υποστήριξης μπορεί να συγκεκριμενοποιηθεί αφενός στην «ανάδευση» του χώρου έτσι ώστε να βγουν στην επιφάνεια υγιείς και φρέσκες δυνάμεις, αφετέρου δε στην υποστήριξη των παραπάνω δυνάμεων έτσι ώστε να γίνουν αυτοδύναμες και κυρίαρχες στο οικοσύστημα.

Για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι τα χαρακτηριστικά των προσκλήσεων θα πρέπει να είναι τα ακόλουθα:

-Άνοιγμα των προσκλήσεων / προκηρύξεων σε νέους φορείς (δυνάμεις της εργασίας) χωρίς δεσμεύσεις από το «παλιό σύστημα».

-Σταδιακό χτίσιμο οικοσυστήματος και δομών «από τα κάτω», στη βάση της συνεργατικότητας και της προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο.

-Δυνατότητα συνεχούς ανανέωσης των δυνάμεων που συμμετέχουν στο οικοσύστημα για να υπάρχει συνεχής επαφή με το πεδίο και να διατηρείται η λογική της προσφοράς.

Η ανάπτυξη των φορέων υποστήριξης μπορεί να γίνει σε δύο φάσεις. Κατά την πρώτη φάση θα πρέπει να δημιουργηθούν φορείς του πεδίου από δυνάμεις της εργασίας σε συνδυασμό με φορείς που δραστηριοποιούνται ήδη στον τομέα Κ.Α.Λ.Ο. Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, οι δράσεις των χρηματοδοτικών εργαλείων σχεδιάζονται σε τρεις (3) άξονες. Σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα προβλέπονται:

(α) Δράσεις σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης για τη δημιουργία διαχωρισμένου λογαριασμού στο Fund of Funds (FoF) – Υποταμείο Κ.Α.Λ.Ο. με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Διαχειριστής το ΕΤΕΑΝ (Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης),
- Ξεχωριστό επενδυτικό συμβούλιο,
- Χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ) ή/και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠΑΝΑΔ-ΔΒΜ),

(β) Συνεργασία με φορείς που δραστηριοποιούνται σε ad hoc projects μικροχρηματοδοτήσεων για συμμετοχή με μέρος των κεφαλαίων για χρηματοδότηση ειδικά φορέων Κ.Α.Λ.Ο.

- Διαχειριστής ο φορέας (συνήθως σε συνεργασία φορέα με European Investment Fund - EIF),
- Χρηματοδότηση σε συνεργασία με περιφέρειες κυρίως από ΠΕΠ

Πιθανές περιπτώσεις ενδεικτικά:

- ✓ Ταμείο ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας (διερεύνηση συνεργασίας με Περιφέρεια)
- ✓ Follow up στο Microstars project στην Κεντρική Μακεδονία (διερεύνηση συνεργασίας με ΚΕΠΑ)
- ✓ Project με Περιφέρεια Αττικής (διερεύνηση)
- ✓ Project με Περιφέρεια Κρήτης (διερεύνηση και πιθανή συνεργασία με ΠανΚρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα)
- ✓ Project στην Καρδίτσα (ΑΝΚΑ-Συνεταιριστική Τράπεζα)
- ✓ Project με ΑΦΙ (διερεύνηση για συνεργασία και χωρικό προσδιορισμό).

Μεσοπρόθεσμα σχεδιάζεται η σύσταση και η λειτουργία του Ταμείου Κ.Α.Λ.Ο. που προβλέπεται από τον Ν.4430/2016 ως Ν.Π.Ι.Δ. Για τον σκοπό αυτό προβλέπεται η:

- Αξιοποίηση εμπειρίας και ανακυκλούμενων πόρων από βραχυπρόθεσμες δράσεις.

- Χρηματοδότηση από:

-ΕΠΑΝΕΚ

-ΕΠΑΝΑΔ-ΔΒΜ

-ΠΕΠ

- Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας για την Ανάπτυξη της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
- Άλλους πόρους της Ε.Ε.
- Εθνικούς πόρους

Επίσης, το πρόγραμμα της Τεχνικής Βοήθειας για την Ανάπτυξη της Κ.Α.Λ.Ο. στην Ελλάδα χρηματοδοτείται από την Ε.Ε. και συντονίζεται από την Υπηρεσία Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το πρόγραμμα έχει τέσσερις (4) βασικούς άξονες που εμπλέκουν τα εξής πεδία:

1. Έρευνα
2. Νομοθεσία
3. Τεχνική Υποστήριξη
4. Εκπαίδευση

Για την περαιτέρω ανάπτυξη και υποστήριξη του τομέα Κ.Α.Λ.Ο., προτείνονται τέσσερις (4) δράσεις, οι οποίες είναι οι εξής:

- Η πρώτη δράση αφορά στο Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας. Το Υπουργείο θα δημιουργήσει ένα Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας, όπως απαιτείται από το νόμο 4430/2016. Το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας πρόκειται να ξεκινήσει το 2018. Υπάρχει μια «παλέτα» χρηματοπιστωτικών εργαλείων που μπορούν να ληφθούν υπόψη για το σχεδιασμό αυτού του Ταμείου. Ήδη πραγματοποιήθηκε ένα εργαστήριο στο οποίο περιγράφηκαν τα απαιτούμενα βήματα για το σχεδιασμό του Ταμείου και εξετάστηκαν αρκετά case studies από τη διεθνή εμπειρία. Στο εργαστήριο εκτός από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα από το Υπουργείο συμμετείχαν και έμπειρα άτομα από το ΕΤΕΑΝ, τον ακαδημαϊκό χώρο και την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Για τις ανάγκες αυτού του εργαστηρίου δημιουργήθηκε το πρώτο υλικό σε μορφή pre-reading, το οποίο περιλαμβάνει καλές πρακτικές και περιπτώσεις που μελετήθηκαν στη διάρκεια του εργαστηρίου.
- Η δεύτερη δράση αφορά στην ανάπτυξη πλαισίου μέτρησης του Κοινωνικού Αντίκτυπου. Η δράση θα παράσχει στις ελληνικές αρχές μια ολοκληρωμένη μεθοδολογία αξιολόγησης του κοινωνικού αντίκτυπου και το σχετικό εργαλείο σε μορφή ηλεκτρονικού ερωτηματολόγιου, προκειμένου να διευκολυνθούν τόσο οι ελληνικές αρχές όσο και οι φορείς Κ.Α.Λ.Ο. να αναδείξουν τον θετικό αντίκτυπό τους στην κοινωνία μέσα από τις δραστηριότητές τους. Η μεθοδολογία όσο και το εργαλείο θα στηριχθούν σε επιτυχημένα μοντέλα που έχουν ήδη αναπτύξει διεθνείς οργανισμοί.
- Η τρίτη δράση αφορά στη δημιουργία δομημένης κατάρτισης για τους φορείς Κ.Α.Λ.Ο. Η δράση θα συγκεντρώσει και θα αξιολογήσει τις καλύτερες και αποτελεσματικότερες πρακτικές για την εκπαίδευση των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. από διάφορες χώρες και παρόχους. Σύμφωνα και με τις εξειδικευμένες ανάγκες που θα αναδείξει η έρευνα της Χαρτογράφησης και Ανάλυσης των Αναγκών το έργο θα προτείνει εκπαιδευτικά προγράμματα σε συνεργασία με φορείς επίσημης και άτυπης εκπαίδευσης, νέα προγράμματα σπουδών, διευκόλυνση συμπράξεων μεταξύ πανεπιστημίων και ιδιωτικού τομέα για μεταφορά γνώσης και ενταξίωση των συστημάτων διαπίστευσης. Η σημερινή κατάσταση της Κ.Α.Λ.Ο. ως προς την εκπαίδευση και την κατάρτιση είναι μάλλον περιορισμένη στην

Ελλάδα. Δεν υπάρχουν διαπιστευμένοι εκπαιδευτές, ενώ τα περισσότερα από τα προσφερόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα επικεντρώνονται στην ανάπτυξη γενικών επιχειρησιακών δεξιοτήτων.

- Η τέταρτη δράση αφορά στον σχεδιασμό των Περιφερειακών Κέντρων Στήριξης. Δεδομένης της πρόσκλησης για τη δημιουργία Περιφερειακών Κέντρων Στήριξης που θα δημοσιεύσει το Υπουργείο, το έργο θα υποστηρίξει τη διαδικασία αυτή παραδίδοντας συστάσεις για τη λειτουργία και τις προτεινόμενες παροχές υπηρεσιών που αυτά θα έχουν. Οι συστάσεις αυτές θα βασίζονται στον σχεδιασμό του Υπουργείου, στις ανάγκες που προκύπτουν από την έρευνα της Χαρτογράφησης αλλά και σε επιτυχημένα μοντέλα υποστήριξης των φορέων Κ.Α.Ο. από τη διεθνή εμπειρία.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι πλέον αναπτύσσεται και μια συστημική παρέμβαση που χρηματοδοτείται από το Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού και Δια Βίου Μάθηση και δικαιούχος της Δράσης «Συστημική Παρέμβαση 5: Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα» είναι η Υποδιεύθυνση Ι της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Τομέας Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας. Το αντικείμενο των δράσεων της συστημικής παρέμβασης περιλαμβάνει τα εξής:

ο Δέσμη Δράσεων 1: Προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση.

ο Δέσμη Δράσεων 2: Αξιοποίηση Δημοσίων Συμβάσεων Κοινωνικής Αναφοράς.

ο Δέσμη Δράσεων 3: Σύστημα Χορήγησης Κινήτρων για τη δημιουργία και λειτουργία φορέων Κ.Α.Ο.

ο Δέσμη Δράσεων 4: Εθνικό Επικοινωνιακό Σχέδιο προβολής Κ.Α.Ο.

ο Δέσμη Δράσεων 5: Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Κ.Α.Ο.

ο Δέσμη Δράσεων 6: Περιφερειακός Σχεδιασμός της Κ.Α.Ο.

2.2 ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Τα τελευταία χρόνια, υπάρχει σημαντική αύξηση του αριθμού και του είδους των φορέων που έχουν ως στόχο την υποστήριξη των νεοφυών φορέων της Κ.Α.Ο. στην Ελλάδα, και σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται, οι πάροχοι διαφόρων μορφών χρηματοδότησης, οι χώροι εργασίας ή οι συνεργατικοί χώροι, οι πάροχοι επιχειρηματικών συμβουλών, οι θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων (incubators) και τα προγράμματα επιτάχυνσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (accelerators), τα δίκτυα και οι εμπορικές ενώσεις. Οι φορείς αυτοί είναι είτε εγχώριοι με επίσημο ή άτυπο καθεστώς, ή μέλη διεθνών δικτύων, όπως η Ashoka Greece και το Impact Hub Athens. Επίσης, μπορεί να χρηματοδοτούνται από το κράτος ή ανεξάρτητα από αυτό. Ορισμένοι δε είναι οι ίδιοι φορείς της Κ.Α.Ο., ενώ πολλοί εξ αυτών είναι μέρος του ευρύτερου τομέα της κοινωνικής οικονομίας, π.χ. μη κρατικοί και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, ενώ μια μειοψηφία αυτών ανήκουν στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα. Είναι προφανές ότι το υποστηρικτικό «οικοσύστημα» της Κ.Α.Ο. αναπτύσσεται ραγδαία. Στην παρούσα φάση δεν υπάρχουν ωστόσο επαρκή στοιχεία σχετικά με το αν οι υφιστάμενες υποστηρικτικές δομές είναι κατάλληλες για τον σκοπό ή αν προσφέρουν επαρκή υποστήριξη στους φορείς της Κ.Α.Ο.

Τα είδη των φορέων που υποστηρίζουν την Κ.Α.Λ.Ο. μπορούν να κατηγοριοποιηθούν με βάση τις κύριες δραστηριότητες και τις υπηρεσίες τις οποίες παρέχουν, ή με βάση την ταυτότητα/το καθεστώς τους, είτε σύμφωνα με τον νόμο είτε σύμφωνα με το καταστατικό τους. Σημειώνεται ότι ενώ κάποιοι φορείς είναι αποκλειστικά επικεντρωμένοι στον τομέα της Κ.Α.Λ.Ο., άλλοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε κάθε είδους επιχειρήσεις και φορείς του τομέα της κοινωνικής οικονομίας.

Με βάση το καθεστώς ή/και την ταυτότητα τους, οι βασικοί τύποι των φορέων που υποστηρίζουν την Κ.Α.Λ.Ο. στην Ελλάδα μπορούν να ενταχθούν στις εξής κατηγορίες:

-Υποστήριξη της ανάπτυξης των κοινωνικών επιχειρήσεων: θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων (incubators), προγράμματα επιτάχυνσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (accelerators) και χώροι εργασίας.

-Φορείς που παρέχουν υπηρεσίες χρηματοδότησης και επενδύσεων με κοινωνικό αντίκτυπο.

-Εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα.

-Τοπικά και παγκόσμια δίκτυα.

-Φορείς παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και διαμόρφωσης πολιτικής.

-Εμπορικά επιμελητήρια, βιομηχανικές ενώσεις και φορείς παροχής επιχειρηματικών συμβουλών.

-Υποστηρικτικές δομές της κυβέρνησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τα βασικά είδη υπηρεσιών που παρέχουν αυτοί οι φορείς είναι:

-Ευαισθητοποίηση.

-Υποστηρικτικές υπηρεσίες κατάρτισης επιχειρηματικών σχεδίων.

-Υποστηρικτικές υπηρεσίες κατάρτισης σχεδίου κοινωνικού αντικτύπου.

-Πρόσβαση σε χρηματοδότηση.

-Χρηματοδότηση κεφαλαίου εκκίνησης.

-Επενδύσεις με κοινωνικό αντίκτυπο.

-Χρηματοδότηση λειτουργιών.

-Χρηματοδότηση της ανάπτυξης της επιχείρησης.

-Εκπαιδευτικά προγράμματα, περιεχόμενο και μεθοδολογία.

-Διευκόλυνση εισόδου στην αγορά.

-Διαμόρφωση πολιτικής.

-Υποστηρικτικές υπηρεσίες ένταξης ατόμων προερχομένων από κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

-Υποστηρικτικές υπηρεσίες βιώσιμης ανάπτυξης.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί σε αυτό το σημείο το πρόγραμμα για τα κέντρα στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σύμφωνα με την απόφαση που βγήκε στις 31-07-2018 στην Αθήνα, με θέμα:

Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης πράξεων για τη δράση «Κέντρα Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» του ΕΠ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ», ΕΣΠΑ 2014-2020.

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

1.1. του άρθρου 90 του “Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα” που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-042005)

1.2. του Π.Δ 147/2017 (ΦΕΚ 192Α/13-12-2017) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»

1.3. του Π.Δ. 69/2015 (ΦΕΚ 113/Α/21-09-2015) με θέμα «Διορισμός Πρωθυπουργού»

1.4. του Π.Δ. 123/2016 (ΦΕΚ Α΄ 208/2016) με θέμα «Ανασύσταση και μετονομασία του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού, σύσταση Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, μετονομασία Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων»

1.5. του Π.Δ. 22/2018 (ΦΕΚ Α΄37/2018) με θέμα «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών»

1.6. του Π.Δ. 125/2016 (ΦΕΚ Α΄210/2016) με θέμα «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»

1.7. της Υ173/4.11.2016 (ΦΕΚ Β΄3610/2016) Απόφασης, «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»

1.8. της Υ197/16.11.2016 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης Αλέξανδρο Χαρίτση» (Β' 3722), όπως τροποποιήθηκε με την Υ226/27.12.2016 απόφαση του Πρωθυπουργού «Τροποποίηση απόφασης ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης Αλέξανδρο Χαρίτση» (Β'4233) και την Υ12/14.3.2018 «Τροποποίηση απόφασης ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αλέξανδρο Χαρίτση» (Β'978)

1.9. της Υ34681/27.03.2016 (ΦΕΚ 178/27.03.2015) Απόφασης, «Διορισμός μετακλητού Ειδικού Γραμματέα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΚΤ του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού»

1.10. της με αριθμ. 53684/ΕΥΘΥ 460 ΥΑ (ΦΕΚ948/29-05-2015) Απόφασης, «Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ του άρθρου 5 παρ. 3 του Ν. 4314/2014», όπως ισχύει

1.11. της με αριθμ. 79474/30-12-2014 Υπουργικής Απόφασης περί ορισμού Προϊσταμένου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

- 1.12. των με αριθμ. 75385/15-07-2015 και 32612/21-03-2018 Υ.Α., με θέμα «Τοποθέτηση Προϊσταμένων Μονάδων «Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος “ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ”»
2. Το Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014), για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, όπως ισχύει, και ιδίως το άρθρο 47 αυτού.
3. Τη με αρ. πρωτ. C(2014) /10128 final/ 17.12.2014 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» (Κωδικός CCI 2014GR05M9OP001), όπως ισχύει κάθε φορά.
4. Τους Κανονισμούς αριθ. 1303/2013 και 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
5. Τη με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων», όπως ισχύει.
6. Την αριθμ. 126829 / ΕΥΘΥ 1217 (1)/08.12.2015 «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014», όπως ισχύουν.
7. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C262/01).
8. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 143/Α/2014), όπως ισχύουν.
9. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18-12-2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 352/24-12-2013).
10. Τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 12 του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (ΦΕΚ 145/Α/5-8-2016).
11. Τη με αριθ. 13345/25-07-2017 (ΦΕΚ 2813/Β/10-08-2017) Απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, με την οποία ορίζεται η «ΕΔ ΕΣΠΑ ΑπΚΟ» ως Ενδιάμεσος Φορέας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» με ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», όπως τροποποιήθηκε από τη με αριθ. 16297/17-11-2017 (ΦΕΚ 4568/Β/27-12-2017) Απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και ισχύει.

12. Το εγκεκριμένο από την Επιτροπή παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» έγγραφο Εξειδίκευσης του ΕΠ, όπως ισχύει.
13. Τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής έγκρισης των πράξεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», όπως εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ και ισχύουν.
14. Το Ν. 4430/2016 για την «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ205/Α/31-10-2016).
15. Τη με αριθμ. 61621/Δ5.2643/30-12-2016 (ΦΕΚ 56/Β/2017) Υπουργική Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.
16. Την εγκύκλιο υπ' αριθμ. 74391/ΕΥΚΕ 2634/13-07-2016 «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020»
17. Την υπ' αριθμ. 8217/ΕΥΚΕ100/23.01.2018 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Εναλλακτική λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) και προσαρμογή των διαδικασιών, ρόλων εργασίας και ρόλων στη λειτουργία αυτή όσον αφορά στη διαχείριση δράσεων κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020.
18. Τη με αρ. πρωτ. 80253/ΕΥΚΕ1232/24-07-2018 διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων.
19. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται συνολική δαπάνη ύψους 11.303.000,00€, η οποία συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ 2014 – 2020 και θα ενταχθεί στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε3341).

Αποφασίζει:

1. Την προκήρυξη της Δράσης «Κέντρα Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, στους Άξονες Προτεραιότητας 2,4,5, Επενδυτική Προτεραιότητα 9.5: «Πρώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση» και Ειδικό στόχο 1: «Ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της ενίσχυσης της σύστασης και λειτουργίας Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας».
2. Η Δράση χρηματοδοτείται με το συνολικό ποσό των έντεκα εκατομμυρίων τριακοσίων τριών χιλιάδων ευρώ (11.303.000,00€) (Δημόσια Δαπάνη) και κατανέμεται στις περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΤΥΠΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	4.064.000,00€
Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	2.794.000,00€

Αττική	2.540.000,00€
Στερεά Ελλάδα	635.000,00€
Νότιο Αιγαίο	1.270.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ	11.303.000,00€

3. Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

4. Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης ενισχύονται οι φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του άρθρου 3 του Ν.4430/2016, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 της αναλυτικής πρόσκλησης.

5. Η διάρκεια του φυσικού αντικειμένου των πράξεων ανέρχεται σε τριάντα (30) μήνες από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των Κέντρων Στήριξης. Η έναρξη λειτουργίας των Κέντρων Στήριξης πρέπει να συντελεστεί εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης.

6. Οι πράξεις που θα ενταχθούν, θα υλοποιηθούν με βάση την Εγκεκριμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Απόφασης. Στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης περιγράφονται αναλυτικά, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, η διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησής τους, η ένταξή τους για χρηματοδότηση, οι επιλέξιμες δαπάνες, ο τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι λοιποί όροι της Δράσης.

7. Η ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis) είχε οριστεί στις 8/8/2018 και ώρα 12.00 μμ. Η λήξη της ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων ορίστηκε στις 14/9/2018 και ώρα 13.00 μμ.

8. Η Πρόσκληση της Δράσης δημοσιεύτηκε στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και αναρτήθηκε στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ <http://www.edulll.gr>, του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης www.mindev.gov.gr.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Στοιχεία για τους Φορείς Κ.Α.Ο. στην Επικράτεια

3.1. Κατηγορίες των ενεργών φορέων Κ.Α.Ο.

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο η πρώτη εγγραφή στο νέο Γενικό Μητρώο Φορέων Κ.Α.Ο πραγματοποιήθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2017 και μέχρι 24 Αυγούστου 2018 πραγματοποιήθηκαν 580 εγγραφές σύμφωνα. Οι ενεργοί φορείς Κ.Α.Ο. στην πλειοψηφία τους έχουν ως κύρια δραστηριότητα την παροχή υπηρεσιών. Από το σύνολο των 374 ενεργών φορέων σε όλη τη χώρα, 51 έχουν έδρα στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας.

Στο νέο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, οι φορείς διακρίνονται σε

α. ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.

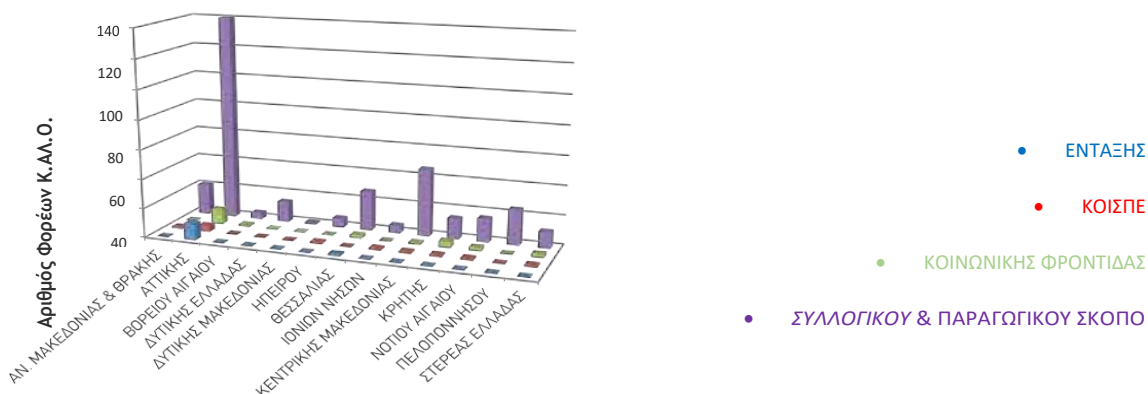
β. ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. Ένταξης

γ. ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. Κοινωνικής Φροντίδας

δ. ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού.

Η κατηγοριοποίηση φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα

3.2 Κατηγορίες ενεργών φορέων Κ.Α.Ο. στην Ελλάδα το έτος 2016

Από το διάγραμμα παρατηρείται ότι το 2015 και το 2016, η μεγαλύτερη συγκέντρωση των ενεργών φορέων είναι στην κατηγορία Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού, ενώ στις κατηγορίες Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης και Κοιν.Σ.Επ. Κοινωνικής Φροντίδας σημαντικός αριθμός φορέων εμφανίζεται μόνο στην περιφέρεια Αττικής.

3.3 Αριθμός εργαζομένων σε ενεργούς φορείς Κ.Α.Ο. σε όλες τις περιφέρειες της χώρας

Στους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. αυτό που παρατηρείται είναι ότι ο αριθμός των εργαζομένων αυξάνεται αντίστοιχα με τον αριθμό των φορέων. Συγκεκριμένα το 2012 υπάρχει καταγραφή μίας Ετήσιας Μονάδας Εργασίας (ΕΜΕ), η οποία δεν άνηκε σε ευάλωτη ομάδα του πληθυσμού, το 2013 υπήρχαν 114,40 ΕΜΕ, από τις οποίες οι 6,65 ΕΜΕ ανήκαν σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, το 2014 έχουμε 638,85 ΕΜΕ, από τις οποίες οι 196,50 ανήκαν σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, το 2015 οι ΕΜΕ έφτασαν τις 985,74, εκ των οποίων οι 311,35 ΕΜΕ προέρχονταν από ευάλωτες ομάδες και, τέλος, το έτος 2016 οι ΕΜΕ είχαν αύξηση σε 1.023,41, από τις οποίες οι 385,93 ΕΜΕ προέρχονταν από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

3.4 Κερδοφορία και βιωσιμότητα των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο.

Σε γενικές γραμμές στους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. δεν παρατηρούνται σημαντικά κέρδη ή σημαντικές ζημιές έτσι ώστε τα έσοδα, είτε να υπερκαλύπτουν ελαφρά τα έξοδα, είτε να υπάρχουν μικρές ζημιές. Βέβαια συνολικά παρατηρείται ότι οι ζημιές των φορέων το 2016 είναι αυξημένες συγκριτικά με το 2015. Πιο συγκεκριμένα το 2015 τα έσοδα των φορέων ανήλθαν τα 8,7 εκ. € και τα έξοδά υπερκάλυψαν τα έσοδα κατά 148 χιλ. €. ενώ το 2016 τα έσοδα ήταν 10,1 εκ. € και τα έξοδα υπερκάλυψαν τα έσοδα κατά 919 χιλ. €. Ένα σημαντικό μέρος των εργαζομένων στους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο θεωρούμε ότι απασχολούνται με άτυπες μορφές εργασίας με ελάχιστο ετήσιο κόστος ανά εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης το οποίο είναι περίπου 12 χιλ. €, καθώς το 2015 τα έσοδα των φορέων δεν επαρκούσαν για να καλύψουν το μισθολογικό κόστος των εργαζομένων που θα έφτανε τα 11,8 εκ. €, ενώ το ίδιο συνέβη και το 2016 όπου τα έσοδα επίσης υπολείπονταν του μισθολογικού κόστους. Όλα αυτά δείχνουν ότι το οικοσύστημα της Κ.Α.Λ.Ο. συνεχίζει να βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης και αναδεικνύει την επιτακτική ανάγκη για βελτίωση της βιωσιμότητας των φορέων της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Στοιχεία για τις περιφέρειες κεντρικής Μακεδονίας και ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

4.1: Γενικά στοιχεία για την περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αντιμετωπίζει μία σειρά από κοινωνικά προβλήματα, όπως η μακροχρόνια έξοδος από την αγορά εργασίας, η φτώχεια, η πρόσβαση στην εκπαίδευση από περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες, η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής φροντίδας από μειονεκτούντα άτομα, και οι κοινωνικές ανισότητες, τα οποία έχουν οξυνθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης. Στην άμβλυνση των παραπάνω προβλημάτων είναι σημαντικός ο ρόλος των κοινωνικών επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων (ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.), οι οποίες παρέχουν απασχόληση υψηλού επιπέδου και είναι προσβάσιμη από όλους.

Στις μέρες μας, δραστηριοποιούνται 147 ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σύμφωνα με τα στοιχεία του γενικού μητρώου φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Ο.) που επικαιροποιήθηκε τον Ιούλιο του 2018. Επισημαίνεται ότι προηγούμενη δράση με τίτλο «Η κοινωνική οικονομία μοντέλο ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» είχε θέσει το έτος 2014 ως στόχο την δημιουργία 160 ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ως το έτος 2017. Η μικρή απόκλιση που παρατηρείται σήμερα οφείλεται προφανώς στο γεγονός ότι κάποιες εξ' αυτών σταμάτησαν τη λειτουργία τους.

4.2 Φορείς υποστήριξης κοινωνικών επιχειρήσεων στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) οι φορείς υποστήριξης των κοινωνικών επιχειρήσεων περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα φορέων όπως: (1) τα γραφεία κοινωνικών υποστηρικτικών υπηρεσιών, (2) οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, (3) οι επαγγελματικές οργανώσεις και τα επιμελητήρια, (4) οι κοινωνικοί εταίροι, και (5) οι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί. Πιο συγκεκριμένα, η ΠΚΜ αποτελεί το θεσμοθετημένο όργανο σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο. Ειδικότερα, στο σχεδιασμό της ΠΚΜ για την κάλυψη των κενών και των αναγκών της στο εν λόγω θεματικό πεδίο (κοινωνική επιχειρηματικότητα-οικονομία), η Περιφέρεια έχει μια σειρά από πεδία δράσης και προτεραιοτήτων που αφορούν στη διευκόλυνση στην ένταξη των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων στην αγορά εργασίας, στη βελτίωση της πρόσβασης σε κοινωνικές υποδομές ατόμων από ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και η δημιουργία για το σκοπό αυτό νέων δομών και υποδομών παροχής υπηρεσιών πρόνοιας και αλληλεγγύης, στην προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και σε νέους τομείς δράσης, στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών τοπικών κοινοτήτων, με στόχο την ενίσχυση της δυνατότητας των τοπικών κοινωνιών και της τοπικής αυτοδιοίκησης να προάγει την απασχόληση ατόμων που ανήκουν στις ομάδες υψηλού κινδύνου φτώχειας, στην αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων των νέων όπως είναι ο κοινωνικός αποκλεισμός, η νεανική και παιδική φτώχεια, στην κοινωνική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και μεταναστών, στην προώθηση της ολοκληρωμένης κοινωνικής και οικονομικής αναζωογόνησης, υποβαθμισμένων αστικών και άλλων περιοχών και κοινοτήτων, με

μεγάλη συγκέντρωση ειδικών ομάδων πληθυσμού, στην καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων, στην προώθηση δικτύων και μηχανισμών υποστήριξης των αστέγων και των φτωχών και στην περαιτέρω αναβάθμιση των υποδομών υγείας, ενίσχυση και δικτύωση δομών και υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας και περίθαλψης, με παράλληλη άμβλυνση των ανισοτήτων στη χωρική κατανομή των υποδομών υγείας και πρόνοιας.

Επιπλέον, ο Δήμος Θεσσαλονίκης έχει θεσμοθετημένο ρόλο ως δημοτικός φορέας ενημέρωσης, αλλά και παροχής υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης, ενώ βασικός στόχος της δημοτικής αρχής είναι, αντιμετωπίζοντας τα κοινωνικά θέματα με τη δέουσα ευαισθησία, να συμβάλει αποτελεσματικά στην καταπολέμηση της κρίσης και στην αύξηση των θέσεων εργασίας με την εφαρμογή αναπτυξιακής πολιτικής που προβλέπει:

- στην αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων τα οποία είναι συνυφασμένα με τα πεδία και τις ανάγκες της τοπικής αυτοδιοίκησης για την ανάπτυξη επενδυτικού ενδιαφέροντος,
- στην συνεργασία με φορείς της πόλης (επιμελητήρια, συνδέσμους, ακαδημαϊκούς και πανεπιστημιακούς εκπροσώπους) και
- στην αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας μέσω της ταχείας παροχής υπηρεσιών του δήμου.

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου Θεσσαλονίκης διαρθρώνεται σε ένα συνεκτικό σύνολο στόχων και πολιτικών δράσης, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του Δήμου. Βασικό Στρατηγικό Στόχο του Δήμου αποτελεί η βελτίωση της λειτουργικότητας της πόλης και των συνθηκών διαβίωσης στα πλαίσια του Δήμου όπως και η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης και της κοινωνίας των πολιτών.

Σημαντικό ρόλο ως φορείς στήριξης και προώθησης της επιχειρηματικότητας, έχουν οι επιχειρηματικοί φορείς εκπροσωπώντας την επιχειρηματική κοινότητα της Περιφέρειας, ενώ οι Αναπτυξιακές Εταιρείες αποτελούν τους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης των κοινοτικών πόρων που κατευθύνονται προς τις επιχειρήσεις της Κεντρικής Μακεδονίας, αλλά ειδικότερα είναι και φορείς αντιμετώπισης γενικότερα του κοινωνικού αποκλεισμού, στήριξης και δραστηριοποίησης ευάλωτων/ευπαθών ομάδων πληθυσμού, καθώς και προώθησης προϊόντων των συγκεκριμένων ομάδων.

Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) εργάζεται για την ανάπτυξη της βιομηχανίας και της οικονομίας της Βορείου Ελλάδος. Προτείνει και συμβάλλει στην υλοποίηση τρόπων ενίσχυσης των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Β. Ελλάδος, αλλά παράλληλα και της αρμονικής διασύνδεσής της με την συνολική οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) αποτελεί την κυριότερη ανεξάρτητη συνδικαλιστική οργάνωση της Βόρειας Ελλάδας και ένας από τους πρώτους πιστοποιημένους, κατά ISO 9001:2000, φορείς στην Ελλάδα. Ο σκοπός του Συνδέσμου είναι να προασπίζει και προάγει τα ηθικά, οικονομικά και επαγγελματικά συμφέροντα των μελών του, να προασπίζει τα συμφέροντα μέλους ή μελών του με προσφυγή στις αρχές της νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας, να μεριμνά για τη βιομηχανική ανάπτυξη της Βόρειας Ελλάδας μέσα στα πλαίσια της ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας, να συμβάλει στη γενικότερη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και ειδικότερα της Βόρειας Ελλάδας, να προβάλλει το θεσμό της ιδιωτικής επιχείρησης μέσα στο πλαίσιο μιας ελεύθερης και αναπτυσσόμενης κοινωνίας και οικονομίας, να προβάλλει και διαδίδει τις αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης και της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, να συμμετέχει και ιδρύει αναπτυξιακούς

φορείς (ΙΝΑ, ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ, ΧΚΘ, ΕΔΑΠ/ΤΠΘ, ΚΕΚ ΣΕΒΕ-ΣΒΒΕ-ΔΕΘ, ΙΜΕΣΕ, ΔΙΚΤΥΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ).

Παρέχεται τεκμηριωμένη, άμεση και συνεχής ενημέρωση, υποστήριξη σε θέματα ανάπτυξης και λειτουργίας τους και νομική υποστήριξη σε συλλογικά θέματα, μέσω της Διοίκησης και των Υπηρεσιών του ΣΒΒΕ. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής σε εκδηλώσεις ειδικού και κλαδικού ενδιαφέροντος, επιχειρηματικές αποστολές, εθνικά και κοινοτικά προγράμματα. Επιπλέον, ο ΣΒΒΕ επεξεργάζεται Νομοθετικές Προτάσεις, Σχέδια Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων, Οικονομικές Εκθέσεις και Συλλογικές Κλαδικές Ομοιοεπαγγελματικές Συμβάσεις Εργασίας. Εν κατακλείδι, ο Σύνδεσμος υποστηρίζει τα συμφέροντα των Μελών του μέσω παρεμβάσεων-γνωμοδοτήσεων σε νομοθετικές διατάξεις, συμμετοχής σε επιτροπές παρακολούθησης των ΠΕΠ, και αξιολόγησης επενδύσεων εθνικών και περιφερειακών φορέων, συμμετοχής σε ειδικές επιτροπές διαμόρφωσης πολιτικής - όπως η Εθνική Επιτροπή Ανταγωνιστικότητας, η Εθνική Επιτροπή Απασχόλησης και το Εθνικό Συμβούλιο Εξαγωγών - σύστασης και λειτουργία εξειδικευμένων Ομάδων Εργασίας (φορολογία, εργασιακές σχέσεις, περιβάλλον, ενέργεια, καινοτομία και έρευνα, κλπ) και υπογραφή πρωτοκόλλων συνεργασίας με φορείς εσωτερικού και εξωτερικού.

Επισημαίνεται ότι ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ) αποτελεί σήμερα έναν από τους μεγαλύτερους συνδέσμους επιχειρήσεων με διεθνή δραστηριότητα στην Ελλάδα, αριθμώντας πάνω από 500 επιχειρήσεις - μέλη. Ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ) είναι από τους λίγους φορείς στην Ελλάδα που διαθέτουν οργανωμένο Τμήμα Εξυπηρέτησης Μελών, το οποίο σε καθημερινή βάση διεκπεραιώνει δεκάδες ζητήσεις πληροφόρησης για ειδικά θέματα εξαγωγών και διεθνούς επιχειρηματικότητας, παρέχοντας άμεση, πρακτική, ουσιαστική και τεκμηριωμένη υποστήριξη στην Ελληνική επιχειρηματική κοινότητα και παρεμβαίνοντας αποτελεσματικά για την επίλυση προβλημάτων και την εξάλειψη εξαγωγικών αντικινήτρων. Το Ινστιτούτο Εξαγωγικών Ερευνών και Σπουδών του ΣΕΒΕ (ΙΕΕΣ), το οποίο λειτουργεί από το 1990 και διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό και πρόσβαση στις κυριότερες Βάσεις Δεδομένων σε Ελλάδα και εξωτερικό, παρέχει πολλές από τις υπηρεσίες του Συνδέσμου. Στις υπηρεσίες που παρέχει ο ΣΕΒΕ περιλαμβάνονται η εκπόνηση κλαδικών μελετών και ερευνών αγοράς, η διεξαγωγή στατιστικών αναλύσεων για την πορεία των ελληνικών προϊόντων ανά κλάδο και για κάθε πιθανή χώρα – προορισμό, η εκπόνηση μελετών ανάπτυξης εξαγωγών και η διεξαγωγή σχετικών σεμιναρίων και ημερίδων.

Το πανεπιστήμιο Μακεδονίας (ΠΑΜΑΚ), είναι το δεύτερο Πανεπιστήμιο της πόλης της Θεσσαλονίκης και συμμετέχει σε πολλά διαπανεπιστημιακά προγράμματα είτε ως συντονιστής είτε ως μέλος, όπως στο Erasmus-ECTS, στα προγράμματα Alfa, ADAPT, Leonardo, Tempus, Med-Campus, στο Πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης και έχει δύο έδρες Jean Monnet. Επίσης, το Πανεπιστήμιο έχει αναπτύξει συνεργασίες με πολλά πανεπιστήμια του εξωτερικού και μετέχει σε Διεθνείς Οργανισμούς. Βασικός στόχος του αποτελεί, επίσης, να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας, να συνεργάζεται με δημόσιους οργανισμούς και ιδιωτικές επιχειρήσεις και να συμπράττει με άλλα Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα με τρόπους που θα συμπληρώνουν και θα ενισχύουν τις δραστηριότητές του.

Επιπλέον, το ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας έχει ως αποστολή (μεταξύ των άλλων) να παράγει και να μεταδίδει την επιστημονική γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία, να προσφέρει ανώτατη εκπαίδευση και να συμβάλει στη δια βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, να αναπτύσσει την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών, να μεριμνά για την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων και να

ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των επαγγελματικών πεδίων, καθώς και στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας και να προωθεί τη διάχυση της γνώσης, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και την καινοτομία.

Ένα ισχυρό εργαλείο ανάπτυξης αποτελεί το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΤΑΚΜ), το οποίο ιδρύθηκε το 1997 και είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. Είναι ο φορέας διαχείρισης των χρηματοδοτήσεων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων οργανισμών και συμβάλλει ενεργά στην ταχύτερη δυνατή απορρόφηση και αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων, ώστε να εγγυάται την ολοκλήρωση μεγάλων έργων και υποδομών που έχει ανάγκη η Κεντρική Μακεδονία. Το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας έχει συμμετάσχει κατά το παρελθόν και συμμετέχει και αυτή τη στιγμή σε πλήθος προγραμμάτων της Ε.Ε. Ανάμεσα στα έργα που υλοποίησε και υλοποιεί το ΠΤΑΚΜ είναι και έργα στα οποία υπήρχαν δράσεις κατάρτισης και συμβουλευτικής όπως πχ. Σεμινάρια κατάρτισης υπαλλήλων ώριμης ηλικίας EMPOWER+, σεμινάρια κατάρτισης για την καταγραφή διαδικασιών και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (MEDeGOV), σεμινάρια κατάρτισης υπαλλήλων του τουρισμού σε θέματα social media (MEDeGOV), σεμινάρια αγροτών για θέματα Γεωργίας Ακριβείας (AGROLESS) και άλλα.

Η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) που ιδρύθηκε το 1985 λειτουργεί με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας, και ανήκει στον κοινωνικό τομέα της οικονομίας. Η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) έχει σκοπό την παροχή επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης σε φορείς της Αυτοδιοίκησης, καθώς και σε φορείς του Δημοσίου και του Κοινωνικού τομέα. Επιπλέον, και για την επίτευξη του σκοπού της συμμετέχει σε μεγάλο αριθμό Δικτύων και Συνεργασιών. Το Ανθρώπινο Δυναμικό της Ε.Ε.Τ.Α.Α. αποτελείται από εξειδικευμένους επιστήμονες με πλούσια εμπειρία σε θέματα τοπικής περιφερειακής ανάπτυξης και αυτοδιοίκησης, κοινωνικής πολιτικής και ανθρώπινων πόρων, πολιτισμού, τουρισμού και περιβάλλοντος, πληροφορικής και τεχνολογικών εφαρμογών.

Στόχος της Αναπτυξιακής Εταιρία ΟΤΑ Ανατολικής Θεσσαλονίκης, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ Α.Ε. αποτελεί η προώθηση της Βιώσιμης Ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή. Βασική πολιτική της λειτουργία είναι ο συνδυασμός παράλληλων παρεμβάσεων σε όλους τους τομείς της κοινωνίας και η ενσωμάτωση στοιχείων ολοκληρωμένης ανάπτυξης, σε όλες τις μεμονωμένες δράσεις της, αναπτύσσοντας δραστηριότητες στους άξονες: Περιβάλλον και υποδομές, Ενέργεια, Νέες τεχνολογίες και πληροφορική, Ανθρώπινοι πόροι, Αγροτική ανάπτυξη, προώθηση καινοτομίας, Υποστήριξη Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Υποστήριξη επιχειρήσεων. Στη δραστηριότητα της εταιρείας δίνεται βαρύτητα στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων με ισόρροπη ανάπτυξη όλων των τομέων της οικονομίας, στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας και στην εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία και στα συστήματα διοίκησης και εξυπηρέτησης του πολίτη, στην ενίσχυση των ενδογενών δυνάμεων ανάπτυξης, στην εξασφάλιση της ποιότητας ζωής μέσα από την προώθηση έργων υποδομής, την αλλαγή καταναλωτικών προτύπων, την ενίσχυση της πληροφόρησης και την πολιτισμική ανάπτυξη.

Η «Αναπτυξιακή Νομού Θεσσαλονίκης ΑΕ – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρία ΟΤΑ» (ΑΝΕΘ) στοχεύει στη συμβολή της στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη του Νομού Θεσσαλονίκης και της ευρύτερης περιοχής της Κεντρικής Μακεδονίας μέσω της κινητοποίησης του ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού. Βασικές προτεραιότητες και άξονες δράσης της Εταιρίας αποτελούν: (α) Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός

των αγροτικών περιοχών του Νομού Θεσσαλονίκης και της ευρύτερης περιοχής της Κεντρικής Μακεδονίας, (β) η προώθηση και διαχείριση ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης της περιοχής, (γ) η ανάληψη πρωτοβουλιών σε θέματα προστασίας και διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς, (δ) η στήριξη των φορέων της Αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης κρατικής διοίκησης στον αναπτυξιακό τους ρόλο, (ε) η παροχή πληροφόρησης και τεχνικής στήριξης στους φορείς και τους κατοίκους της υπαίθρου, και (στ) η υποστήριξη και επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής και η διευκόλυνση της ένταξης του στην αγορά εργασίας.

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών έχει ως σκοπό την προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και γενικότερα βιώσιμης ανάπτυξης των ΟΤΑ ή της ευρύτερης περιοχής και τη συμμετοχή της σε προγράμματα ή η εφαρμογή σχετικών πολιτικών σε διαδημοτικό ή σε ευρύτερο γεωγραφικό χώρο. Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών ιδρύθηκε το Δεκέμβριο του 1994. Η ANESER Α.Ε. είναι πιστοποιημένη κατά ISO 9001:2008 με στόχο την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και είναι ένας φορέας με παρουσία στην τοπική αγορά εργασίας αλλά και τον τοπικό πληθυσμό. Η τεκμηριωμένη δραστηριότητά της στην προώθηση της απασχόλησης, ο υψηλός βαθμός προηγούμενης εμπλοκής της σε επιμέρους ενέργειες που συνθέτουν ένα σχέδιο δράσης υπέρ της απασχόλησης και η δυνατότητα προώθησης καινοτόμων ενεργειών συνεργασίας και δικτύωσης των τοπικών φορέων-εταίρων είναι στοιχεία που χαρακτηρίζουν τη μέχρι σήμερα δράση της.

Η Αναπτυξιακή Νομού Ημαθίας Α.Ε. Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α, ιδρύθηκε το 1995 και εδρεύει στην Βέροια. Κύριο πεδίο δράσης Αναπτυξιακή Νομού Ημαθίας Α.Ε. Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α αποτελεί η συμβολή στην αξιοποίηση, ανάπτυξη, συντήρηση και προστασία των φυσικών πόρων, στην ανάπτυξη του ανθρώπινου και παραγωγικού δυναμικού και γενικότερα η συμβολή στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του Νομού Ημαθίας. Δραστηριοποιείται έτσι (ανάμεσα στα άλλα) είτε αυτόνομα, είτε μέσα από τη συμμετοχή της σε δίκτυα, στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων και μελετών, στη σύνταξη κοινωνικών μελετών – ερευνών, καθώς και στην εφαρμογή και διαχείριση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν στην περιφερειακή ανάπτυξη και στην προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος. Όραμα της AN.HMA. Α.Ε. αποτελεί το να διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην διεκδίκηση, διαχείριση και υλοποίηση Ευρωπαϊκών και Εθνικών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, συμβάλλοντας έτσι ενεργά στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας, και αποτελώντας πρότυπο σχεδιασμού, παρακολούθησης, υλοποίησης και διαχείρισης αναπτυξιακών επιχειρηματικών προσπαθειών στην Ημαθία.

Η Αναπτυξιακή Πέλλας - Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α. με διακριτικό τίτλο «ΑΝ.ΠΕ.», είναι ανώνυμη Αναπτυξιακή εταιρεία με μακροχρόνια εμπειρία στη συμμετοχή σε προγράμματα, γεγονός που την καθιστά ικανή να συμμετέχει με σοβαρότητα και αποτελεσματικότητα στο σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση χρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελληνική Κυβέρνηση έργων και προγραμμάτων, έχοντας στη διάθεσή της όλα εκείνα τα στοιχεία που απαιτούνται για το σκοπό αυτό. Οι καταστατικοί σκοποί της «ΑΝ.ΠΕ» είναι η συμβολή στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη του Νομού Πέλλας και της ευρύτερης περιοχής της Κεντρικής Μακεδονίας.

Το 1991 συστάθηκε η Πιερική Αναπτυξιακή Α.Ε. και παράλληλα με τον συμβουλευτικό και τεχνικό χαρακτήρα της, προωθεί καινοτόμες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες για την αποτελεσματικότερη απορρόφηση εθνικών πόρων και κοινοτικών κονδυλίων, συνεργαζόμενη με τους ΟΤΑ και τους

παραγωγικούς - αναπτυξιακούς - θεσμικούς φορείς της Περίας. Το αντικείμενο των δραστηριοτήτων της περιλαμβάνει: (1) Υλοποίηση και διαχείριση Εθνικών και Κοινοτικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Πρωτοβουλιών, (2) Συντονισμός πολιτικών και προγραμμάτων στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης και αειφόρου ανάπτυξης της Περίας, (3) Συνεργασία με άλλους φορείς σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, (4) Συμμετοχή σε άλλες εταιρίες αντίστοιχων ή συναφών αναπτυξιακών σκοπών, (5) Σχεδιασμός, προετοιμασία, σύνταξη και υλοποίηση σχεδίων/μελετών/έργων/προγραμμάτων, και (6) Ανάπτυξη δραστηριοτήτων και προώθησης των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών στον τομέα της ενέργειας.

Η Αναπτυξιακή Χαλκιδικής Α.Ε. - Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ με διακριτικό τίτλο «ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.» είναι ανώνυμη εταιρεία που λειτουργεί με βάση τις διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες. Οι καταστατικοί σκοποί της «ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.» είναι: (1) Ο σχεδιασμός της στρατηγικής ανάπτυξης για το Νομό και η προώθηση Εθνικών και Κοινοτικών προγραμμάτων και η τεχνική υποστήριξη στην υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων τόσο από εθνικούς πόρους όσο και από κοινοτικούς πόρους αρχής γενομένης από την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER, (2) Η υποβοήθηση και προώθηση των τοπικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και καινοτομιών, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και η παροχή επαγγελματικού επιπέδου υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης και προώθησης της απασχόλησης σε άτομα που ανήκουν στον κοινωνικό αποκλεισμό, (3) Η διερεύνηση της τοπικής αγοράς εργασίας και η ανταλλαγή πληροφοριών – εμπειριών, με βάση τις νέες τεχνολογίες, ώστε να ενθαρρυνθούν οι επαφές μεταξύ των τοπικών επιχειρηματικών κύκλων και των αγορών, και (4) Η ανάληψη και εκπόνηση τεχνικών μελετών ή κάθε μορφής μελετών αναπτυξιακού περιεχομένου από την ίδια ή σε συνεργασία με άλλους μελετητές ή γραφεία, για λογαριασμό φορέων του ιδιωτικού, δημοσίου και κοινωνικού τομέα ή στο πλαίσιο των γενικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών της.

Το 1991 με ένα πρωτόγνωρο σε εθνικό επίπεδο ευρύ εταιρικό σχήμα που περιλαμβάνει όλους τους τοπικούς φορείς (Τοπική Αυτοδιοίκηση, ΤΕΔΚ Κιλκίς, Επιμελητήριο, Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Κιλκίς, Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών, Σύλλογοι, νομικά και φυσικά πρόσωπα) ιδρύθηκε η Αναπτυξιακή Κιλκίς Α.Ε. (ΑΝ.ΚΙ.), εκφράζοντας με τον τρόπο αυτό την ανάγκη όλων για εφαρμογή ενός νέου τρόπου ανάπτυξης της ακριτικής περιοχής του νομού Κιλκίς. Καταστατικός σκοπός της ΑΝ.ΚΙ. είναι η συμβολή της στην οικονομική, πολιτιστική, τουριστική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη του νομού Κιλκίς μέσα από πρωτοβουλίες και δράσεις με καινοτόμο προσέγγιση, ολοκληρωμένο χαρακτήρα, ποιοτική διάσταση, μετρήσιμα αποτελέσματα. Όραμα της ΑΝ.ΚΙ. είναι η δημιουργία μιας σύγχρονης, αποτελεσματικής, αξιόπιστης και αυτοδύναμης τοπικής δομής, ικανής να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προσπάθεια μετάβασης του νομού Κιλκίς σε τόπο υπεροχής ώστε να κατέχει διαρκώς μια πλήρως ανταγωνιστική θέση στο περιφερειακό, εθνικό και διεθνές περιβάλλον, αξιοποιώντας το ενδογενές δυναμικό του (τοπικούς πόρους, τεχνογνωσία, εμπειρία), προωθώντας την εξωστρέφεια και δίδοντας έμφαση στην αειφορία των αναπτυξιακών δράσεων και την ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας τους, προσβλέποντας δε σε μια ισόρροπη και πολυτομεακή ανάπτυξη που θα οδηγήσει σε βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Το Κέντρο «ΕΡΓΑΝΗ» με έδρα τη Θεσσαλονίκη αποτελεί μια θερμοκοιτίδα επιχειρήσεων. Παρέχει εξειδικευμένες επιχειρηματικές συμβουλές σε ζητήματα ενδιαφέροντος για εν δυνάμει επιχειρηματίες, που συμπεριλαμβάνουν τη διατύπωση επιχειρηματικών ιδεών, το σχεδιασμό επιχειρηματικού πλάνου, νομικά ζητήματα, μάρκετινγκ και χρηματοδότηση, διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, δημόσιες σχέσεις και δικτύωση. Επίσης, προσφέρει ευέλικτη κατάρτιση σε υποψήφιους επιχειρηματίες πάνω στις θεωρητικές και πρακτικές πλευρές της σύστασης μιας επιχείρησης.

Στο πεδίο της συμβουλευτικής και της παροχής υπηρεσιών για την κοινωνική χρηματοδότηση και τη χάραξη πολιτικής στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, δραστηριοποιείται το Ινστιτούτο Κοινωνικής Οικονομίας. Υποστηρίζει την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και τις επενδύσεις που έχουν κοινωνικό αντίκτυπο: (α) Συνεισφέροντας στη σύλληψη, τη χρηματοδότηση, την ποιοτική υλοποίηση και τη μέτρηση του κοινωνικού αντικτύπου ερευνητικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, και (β) Βοηθώντας άτομα, ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, πρόσφυγες και μετανάστες να υλοποιήσουν επαγγελματικούς στόχους και στόχους προσωπικής ανάπτυξης.

Το Βρετανικό Συμβούλιο (British Council) υλοποιεί ένα παγκόσμιο πρόγραμμα κοινωνικής επιχειρηματικότητας βασισμένο στην εμπειρία και την εξειδικευμένη γνώση της Βρετανίας που προωθεί οικονομικά συστήματα χωρίς αποκλεισμούς και συμβάλλει στην αντιμετώπιση παγιωμένων κοινωνικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων στην τοπική και την ευρύτερη κοινωνία. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριοποιείται σε 29 χώρες με τοπικούς και διεθνείς εταίρους, παρέχει εκπαίδευση για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των κοινωνικών επιχειρηματιών, προωθεί την εκπαίδευση για την κοινωνική επιχειρηματικότητα στα σχολεία και τα πανεπιστήμια, και διαχειρίζεται διεθνή αναπτυξιακά προγράμματα που προωθούν την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Διοργανώνει πολιτικούς διαλόγους, εκπαιδευτικά ταξίδια, και δημοσιεύει εκθέσεις με στόχο την ανταλλαγή γνώσης και βέλτιστων πρακτικών ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας.

Το Ίδρυμα Χάινριχ Μπέλ (Heinrich Boell Stiftung) με έδρα τη Θεσσαλονίκη είναι ένα ερευνητικό ίδρυμα που βοηθάει τους ανθρώπους να υλοποιήσουν το όραμά τους για μια βιώσιμη, κοινωνική και οικολογική κοινωνία μετασχηματίζοντας την οικονομία, προκειμένου να μπορέσουν να ζήσουν ανεξάρτητα, μέσα από τη δική τους εργασία. Επιδιώκει την υποστήριξη του αναδυόμενου κοινωνικοοικολογικού συμμετοχικού πνεύματος που συμβάλλει στην έξοδο της Ελλάδας από την κρίση, μέσα από δημοσιεύσεις, ταινίες, εκπαίδευση, ανοιχτές συζητήσεις και συνέδρια, καθώς και ενδυναμώνοντας τη συνεργασία μεταξύ δήμων, οργανώσεων, και πρωτοβουλιών της κοινωνίας των πολιτών.

Το Λαϊκό πανεπιστήμιο κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας στη Θεσσαλονίκη είναι ένας άτυπος υποστηρικτικός φορέας του οικοσυστήματος της κοινωνικής οικονομίας. Υλοποιεί δραστηριότητες στους τομείς της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, της αυτοδιαχείρισης και της άμεσης δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- Εκπαίδευση, κατάρτιση και πληροφόρηση,
- Ερευνητικές μελέτες και εκδόσεις,
- Δημιουργία, λειτουργία και ανάπτυξη εκπαιδευτικών και κοινωνικών δικτύων,
- Ενεργοποίηση των πολιτών,
- Ανάπτυξη του συνεταιριστικού και αλληλέγγυου πνεύματος, και
- Προώθηση της συλλογικής εθελοντικής δράσης και της διεθνούς συνεργασίας.

Το ΠΡΩ.Σ.ΚΑΛΟ (Πρωτοβουλία Συνεργασίας για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία) αποτελεί μια οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Προωθεί την Κ.Α.Ο. και την άμεση δημοκρατία σε διάφορους τομείς, ιδίως στον τομέα ύδρευσης, τροφίμων, ενέργειας, διαχείρισης αποβλήτων, και εκπαίδευσης.

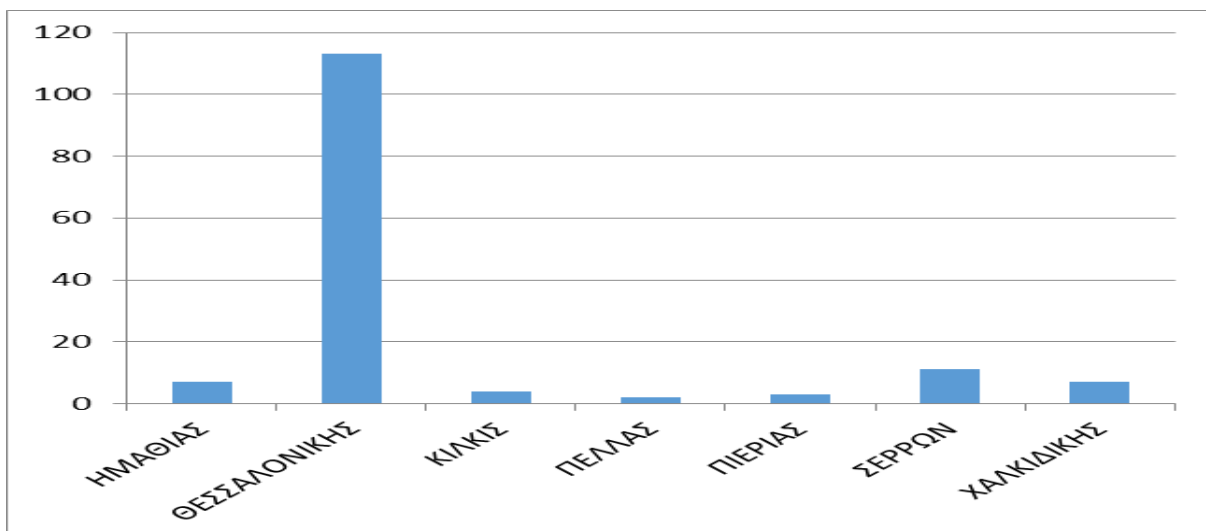

Εν κατακλείδι, το ΔΙΚΤΥΟ Κοιν.Σ.Επ. Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί πρωτοβουλία που θέλει να θέσει ως προτεραιότητα την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, τις δομές μορφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, καθώς και τα θέματα που αντιμετωπίζουν οι Κοιν.Σ.Επ. Το δίκτυο δεν υποκαθιστά τις Κοιν.Σ.Επ. που δρουν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ούτε δημιουργεί κάποιας μορφής ομοσπονδία ή κάποιας τυπικής μορφής νομική δέσμευση ή εκπροσώπηση. Το ΔΙΚΤΥΟ Κοιν.Σ.Επ. Κεντρικής Μακεδονίας προωθεί την συνεργασία με όλους τους φορείς της ΠΚΜ που αναγνωρίζουν, ενισχύουν και υποστηρίζουν την Κ.ΑΛ.Ο. και τις δομές της, όπως οι Κοιν.Σ.Επ., οι Συνεταιρισμοί, οι Ηθικές Τράπεζες, η Κοινωνικά Υποστηριζόμενη Γεωργία κλπ.

4.3 Κατανομή ΚΟΙΝΣΕΠ. στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανα περιφερειακή ενότητα (π.ε.).

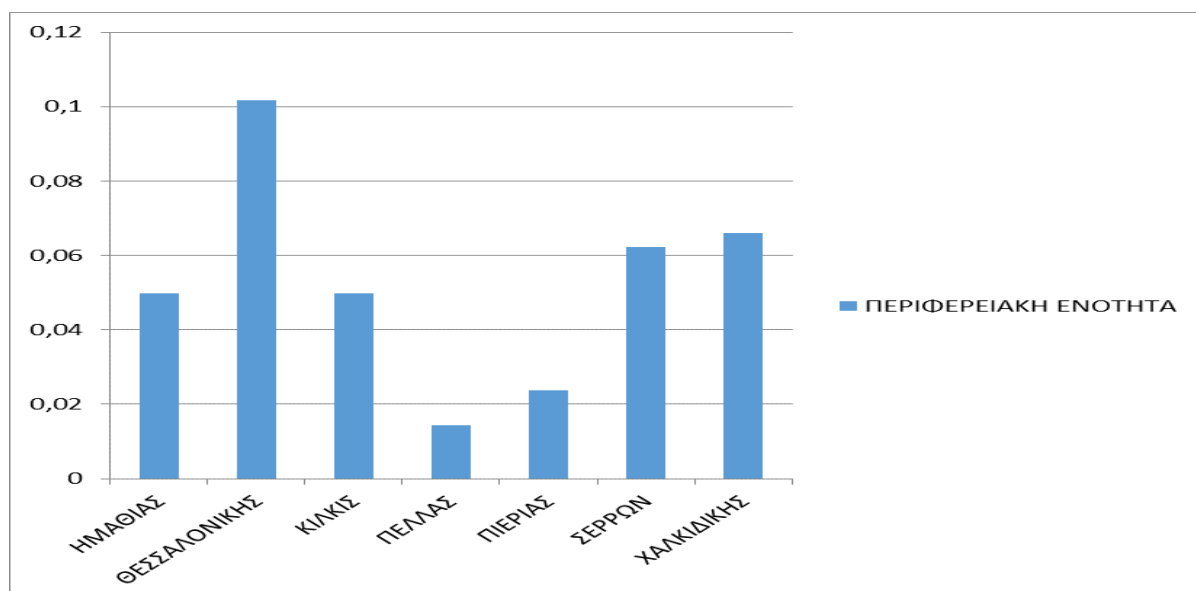
Στην συνέχεια, παρουσιάζεται η κατανομή των ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.). Συνολικά, στην περιφέρεια δραστηριοποιούνται 147 επιχειρήσεις με την πλειοψηφία αυτών να βρίσκονται στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης όπου λειτουργούν 113 ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. Ακολουθεί η Π.Ε. Σερρών με 11 επιχειρήσεις, οι Π.Ε. Χαλκιδικής και Ημαθίας με 7, η Π.Ε. Κιλκίς με 4, η Π.Ε. Πιερίας με 3 και η Π.Ε. Πέλλας με 2.

ΠΛΗΘΟΣ ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
Περιφερειακή Ενότητα	Πλήθος ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.
Π.Ε. ΗΜΑΘΙΑΣ	7
Π.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	113
Π.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	4
Π.Ε. ΠΕΛΛΑΣ	2
Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	3
Π.Ε. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	7
Π.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	11
ΣΥΝΟΛΟ	147

Στο παραπάνω διάγραμμα, παρουσιάζονται οι ΚΟΙΝΣΕΠ ανά περιφερειακή ενότητα. Στην Θεσσαλονίκη όπως φαίνεται υπάρχει υπερσυγκέντρωση ΚΟΙΝΣΕΠ και έρχεται πρώτη ανάμεσα στις άλλες περιφερειακές ενότητες. Ακολουθεί η περιφερειακή ενότητα των Σερρών, έπειτα της Ημαθίας και της Χαλκιδικής με μικρή διαφορά και τέλος η περιφερειακή ενότητα του Κιλκίς, της Πιερίας και της Πέλλας.

4.4 ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. Κεντρικής Μακεδονίας ανά περιφερειακή ενότητα ανά 1.000 κατοίκους

Επικεντρώνοντας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, παρουσιάζεται ανά Π.Ε. η κατανομή των ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ανά 1.000 κατοίκους. Λαμβάνοντας υπόψη το πληθυσμιακό κριτήριο, εξακολουθεί να υπάρχει υπερσυγκέντρωση ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης με 0,10 ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ανά 1.000

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

κατοίκους. Εν συνεχεία ακολουθεί η Π.Ε. Χαλκιδικής με 0,066, η Π.Ε. Σερρών με 0,062, οι Π.Ε. Ημαθίας και Κιλκίς με 0,49, η Π.Ε. Πιερίας με 0,02 και η Π.Ε. Πέλλας με 0,014 ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ανά 1.000 κατοίκους.

ΠΛΗΘΟΣ ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
Περιφερειακή Ενότητα	Πλήθος ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.
Π.Ε. ΗΜΑΘΙΑΣ	0,0049
Π.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,101
Π.Ε. ΚΙΛΚΙΣ	0,049
Π.Ε. ΠΕΛΛΑΣ	0,014
Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	0,023
Π.Ε. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,066
Π.Ε. ΣΕΡΡΩΝ	0,062

4.5 Εικόνα του γενικού μητρώου φορέων Κ.ΑΛ.Ο σε Ανατολική Μακεδονία & Θράκη και Κεντρική Μακεδονία έως 23/08/2018

ΕΙΔΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ		ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
Αγροτικοί Συνεταιρισμοί του ν. 4384/2016	Νέες εγγραφές		
ΣΥΝΟΛΟ		0	0
Αστικές εταιρίες των αρ. 741 Α.Κ	Νέες εγγραφές	2	2
	Μεταπτώσεις		
ΣΥΝΟΛΟ		2	2
Αστικοί Συνεταιρισμοί του ν. 1667/1986	Νέες εγγραφές	1	3
ΣΥΝΟΛΟ		1	3
ΜΗΤΡΩΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ		ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
Κοι.Σ.Π.Ε	Νέες εγγραφές	1	2
	Μεταπτώσεις	1	1
ΣΥΝΟΛΟ		2	3
Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων	Νέες εγγραφές		2
	Μεταπτώσεις		
ΣΥΝΟΛΟ			2
Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων	Νέες εγγραφές		2

	Μεταπτώσεις		
ΣΥΝΟΛΟ			2
Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας	Νέες εγγραφές	22	58
	Μεταπτώσεις	25	76
ΣΥΝΟΛΟ		47	134
Λοιπές νομικές μορφές	Νέες εγγραφές	0	0
ΣΥΝΟΛΟ			
Συνεταιρισμοί Εργαζομένων	Νέες εγγραφές		2
	Μεταπτώσεις	1	3
ΣΥΝΟΛΟ		1	5
Σωματεία (αρ.78 επ ΑΚ)	Νέες εγγραφές		
ΣΥΝΟΛΟ			
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ		53	151

4.6 Ενεργοί φορείς Κ.Α.Λ.Ο. σε περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

Αυτό που παρατηρείται από τις Ετήσιες Εκθέσεις έτους 2017 των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. με τα στοιχεία για το έτος 2016 είναι ότι η κατανομή των ενεργών φορέων στις περιφέρειες της χώρας δεν είναι ομοιόμορφη. Στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας το ποσοστό των ενεργών φορέων είναι 13% και στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης το ποσοστό είναι 6%.

Τα στοιχεία των ετήσιων εκθέσεων αποδεικνύουν ότι το έτος 2016 τα ποσοστά των ενεργών φορέων διαφοροποιήθηκαν σε σχέση με το έτος 2015. Αναλυτικότερα το 2016 τα ποσοστά των ενεργών φορέων ανήλθαν κατά 2%, επί του συνόλου, στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ μειώθηκαν κατά 2%, επί του συνόλου, στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης.

Τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά των περιφερειών για το έτος 2016 φαίνεται να σχετίζονται με την κατανομή των ενεργών φορέων, αν και συνεχίζουν να υφίστανται διαφοροποιήσεις. Η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας υπολείπεται του πληθυσμού που κατοικεί στα όριά της (17% της επικράτειας) κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες.

Ακόμα θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι η υστέρηση ορισμένων περιφερειών, αναφορικά με την ανάπτυξη του τομέα της Κ.Α.Λ.Ο., πιθανώς να έγκειται στο γεγονός ότι δεν υπάρχουν οι ίδιες δυνατότητες και ευκαιρίες στην ευρύτερη περιφέρεια της χώρας σε σύγκριση με την πρωτεύουσα. Στις ευρύτερες περιφέρειες παρατηρείται δυσκολότερη πρόσβαση στην ενημέρωση για τον τομέα, καθώς και μικρός βαθμός ανάπτυξης της συνεταιριστικής συνείδησης και της κουλτούρας σε θέματα αλληλεγγύης των αντίστοιχων τοπικών κοινωνιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Συνολικά στοιχεία των Κ.Α.Ο στην Ελλάδα και κλαδική ανάλυση των φορέων Κ.Α.Ο στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συνολικά στοιχεία των Κ.Α.Ο, τα οποία αφορούν τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας, τον αριθμό ενεργών φορέων, το ποσοστό, τον αριθμό εργαζομένων (ΕΜΕ), τον αριθμό εργαζομένων που ανήκει στις ευάλωτες ομάδες (ΕΜΕ) και τον κύκλο εργασιών.

Στην συνέχεια παρουσιάζεται η κλαδική ανάλυση των φορέων Κ.Α.Ο στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας και της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

5.1 Συνολικά στοιχεία των Κ.Α.Ο.

Οι περισσότεροι ενεργοί φορείς Κ.Α.Ο είναι πολύ μικρού μεγέθους και οι υπηρεσίες και τα προϊόντα που προσφέρουν ποικίλουν.

Στον Πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα συνολικά στοιχεία ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για το έτος 2016

ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ (ΕΜΕ)	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (Ποσά σε €)
Υπηρεσίες εστίασης	41	11%	173,91	51,40	1.475.880,63
Εκπαίδευση	38	10%	96,61	8,50	1.227.082,44
Δραστηριότητες οργανώσεων	30	8%	41,41	23,00	473.594,91
Λιανικό εμπόριο	28	7%	22,00	4,00	873.870,86
Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	21	6%	65,25	0,00	379.476,79
Χονδρικό εμπόριο	21	6%	14,50	1,00	220.485,66
Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου	18	5%	59,57	21,00	183.643,02
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	16	4%	4,00	0,00	236.914,94
Παροχή υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	15	4%	251,52	145,40	1.936.803,49
Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων, συμβουλευτική	13	3%	28,00	0,00	130.315,57
Κοινωνική μέριμνα (χωρίς παροχή καταλύματος)	11	3%	39,00	0,00	294.546,78

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ (ΕΜΕ)	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (Ποσά σε €)
Δημόσια διοίκηση και άμυνα- υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	11	3%	37,55	0,00	585.459,88
Εκδοτικές δραστηριότητες	9	2%	0,00	0,00	50.262,54
Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	9	2%	12,00	8,00	153.523,47
Δραστηριότητες αθλητικές, διασκέδασης, ψυχαγωγίας	8	2%	6,28	0,00	38.763,12
Συλλογή, επεξεργασία, διάθεση απορριμμάτων- ανάκτηση υλικών	8	2%	2,30	1,00	118.388,74
Προγραμματισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών	7	2%	9,25	0,00	92.326,62
Φυτική-ζωική παραγωγή, θήρα, Δασοκομία- υλοτομία	7	2%	22,00	22,00	173.334,01
Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	6	2%	5,00	0,00	125.902,80
Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	6	2%	30,00	6,00	325.624,12
Βιομηχανία τροφίμων	5	1%	1,00	1,00	39.887,90
Ταξιδιωτικά πρακτορεία και συναφείς δραστηριότητες	5	1%	5,26	3,26	141.188,64
Υπηρεσίες πληροφορίας	5	1%	1,00	0,00	32.911,67
Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	5	1%	2,00	3,37	141.712,51
Παραγωγή κινηματογρ. ταινιών, ηχογραφήσεις κλπ	4	1%	4,00	3,00	33.473,87
Άλλες επαγγελμ., επιστημον. και τεχν. δραστηριότητες	3	1%	4,00	0,00	163.890,53

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ (ΕΜΕ)	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (Ποσά σε €)
Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	3	1%	41,00	10,00	220.427,66
Λουπές δραστηριότητες	21	6%	45,00	29,00	242.343,07
ΣΥΝΟΛΟ	374	100%	1.023,41	340,93	10.112.036,24

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο τομέας οικονομικής δραστηριότητας, ο Μ.Ο. ανά επιχείρηση αριθμού εργαζομένων (ΕΜΕ), ο Μ.Ο ανά επιχείρηση αριθμού εργαζομένων που ανήκει στις ευάλωτες ομάδες (ΕΜΕ) και τέλος ο Μ.Ο. ανά επιχείρηση κύκλου εργασιών (Ποσά σε €)

ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	Μ.Ο ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	Μ.Ο ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ (ΕΜΕ)	Μ.Ο. ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (Ποσά σε €)
Υπηρεσίες εστίασης	4,24	1,25	35.997,09
Εκπαίδευση	2,54	0,22	32.291,64
Δραστηριότητες οργανώσεων	1,38	0,77	15.786,50
Λιανικό εμπόριο (εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών)	0,79	0,14	31.209,67
Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	3,11	0,00	18.070,32
Χονδρικό εμπόριο (εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών)	0,69	0,05	10.499,32
Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	3,31	1,17	10.202,39
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	0,25	0,00	14.807,18
Παροχή υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	16,77	9,69	129.120,23
Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων· δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	2,15	0,00	10.024,27

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

Κοινωνική μέριμνα (χωρίς παροχή καταλύματος)	3,25	0,00	24.545,57
Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	3,41	0,00	53.223,63
Εκδοτικές δραστηριότητες	0,00	0,00	5.584,73
Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	1,33	0,89	17.058,16
Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	0,79	0,00	4.845,39
Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση απορριμμάτων· ανάκτηση υλικών	0,29	0,13	14.798,59
Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	1,32	0,00	13.189,52
Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες· Δασοκομία και υλοτομία (Πρωτογενής τομέας)	3,14	3,14	24.762,00
Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	0,83	0,00	20.983,80
Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	5,00	1,00	54.270,69
Βιομηχανία τροφίμων	0,20	0,20	7.977,58
Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	1,05	0,65	28.237,73
Υπηρεσίες πληροφορίας	0,20	0,00	6.582,33
Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	0,40	0,67	28.342,50
Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	1,00	0,75	8.368,47
Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	1,33	0,00	54.630,18
Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	13,67	3,33	73.475,89

5.2 ΚΛΑΔΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

5.2.1 Υπηρεσίες εστίασης

Η μεγαλύτερη σε παρουσία αριθμού ενεργών φορέων σε όλη τη χώρα καταγράφεται στον κλάδο της εστίασης, με το σύνολο των φορέων να ανέρχεται στους 41 (11% επί του συνόλου των φορέων). Αναλυτικότερα στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας όσον αφορά την περιφερειακή κατανομή των ενεργών φορέων Κ.ΑΛ.Ο. στον κλάδο των υπηρεσιών εστίασης το ποσοστό είναι 10% με 4 ενεργούς φορείς ενώ στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης το ποσοστό είναι 7% επί του συνόλου.

Πίνακας 1 : Περιφερειακή κατανομή των ενεργών φορέων Κ.ΑΛ.Ο. στον κλάδο των υπηρεσιών εστίασης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	20	49%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4	10%
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	3	7%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	3	7%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2	5%
ΚΡΗΤΗΣ	2	5%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2	5%
ΗΠΕΙΡΟΥ	2	5%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1	2%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1	2%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	2%
ΣΥΝΟΛΟ	41	100%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

Τομείς και ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο των υπηρεσιών εστίασης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΕΜΕ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΣΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1,00	0,00	30.492,78	56301014	Υπηρεσίες που παρέχονται από παραδοσιακό καφενείο	0,00	4.000,00	0,00	0,00	0
2	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	15,00	0,00	75.282,60	56301007	Υπηρεσίες που παρέχονται από καφετέρια	-27.703,44	3.913,16	0,00	0,00	0
3	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	2,00	0,00	96.883,04	56301003	Υπηρεσίες που παρέχονται από αναψυκτήριο	2.014,10	1.010,70	0,00	0,00	0
4	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	43.770,77	56101104	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων από εστιατόριο, ταβέρνα, ψαροταβέρνα, ψησταριά, χωρίς ζωντανή μουσική ή με ορχήστρα λιγότερη των τριών οργάνων [που δεν υπάγεται στην 1059176/625/ ΠΟΛ.1087/25.6.2003 (ΦΕΚ Β» 932) απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, όπως ισχύει κάθε φορά], με παροχή σερβιρίσματος	3.399,00	0,00	0,00	0,00	0
5	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4,00	0,00	9.079,78	56301014	Υπηρεσίες που παρέχονται από παραδοσιακό καφενείο	-3.054,82	0,00	0,00	0,00	0
6	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	97.976,98	56101104	Υπηρεσίες παροχής γευμάτων από εστιατόριο, ταβέρνα, ψαροταβέρνα, ψησταριά, χωρίς ζωντανή μουσική ή με ορχήστρα λιγότερη των τριών οργάνων [που δεν υπάγεται στην 1059176/625/ ΠΟΛ.1087/25.6.2003 (ΦΕΚ Β» 932) απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, όπως ισχύει κάθε φορά], με παροχή σερβιρίσματος	10.964,54	10.095	0,00	10.000,00	0
7	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2,00	0,00	43.125,17	56301006	Υπηρεσίες που παρέχονται από καφενείο, χωρίς τεχνικά και μηχανικά παιχνίδια	-3.787,14	728,34	0,00	0,00	0

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

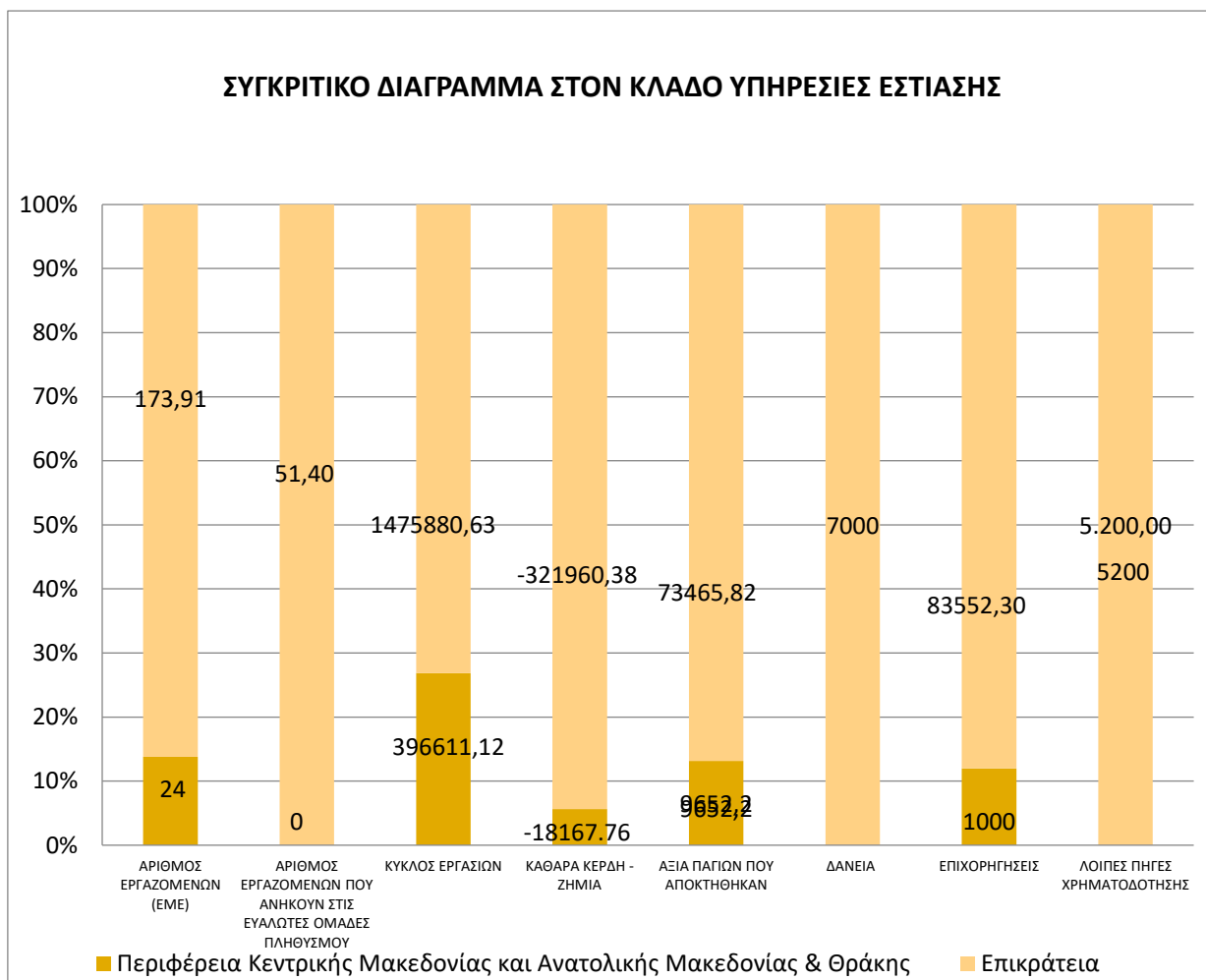
Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΕΜΕ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ		24,00	0	396611,12			-18167,76	9652,2	0	10000	0

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο των υπηρεσιών εστίασης στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	173,91	51,40	1.475.880,63			-321.960,38	73.465,82	7.000,00	83.552,30	5.200,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τα δάνεια, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.2 Ο τομέας της εκπαίδευσης

Σημαντικός είναι και ο κλάδος της εκπαίδευσης, ο οποίος καταλαμβάνει την δεύτερη θέση ως προς τον αριθμό των ενεργών φορέων Κ.Α.Ο. (38 φορείς) με ποσοστό 10% επί του συνόλου των φορέων από όλους τους κλάδους της Κ.Α.Ο.

Ως προς την περιφερειακή κατανομή, το 5% των ενεργών φορέων του κλάδου δραστηριοποιείται στην περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και το 5% στην Κεντρική Μακεδονία.

Περιφερειακή κατανομή των ενεργών φορέων Κ.Α.Ο στον κλάδο της εκπαίδευσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	18	47%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5	13%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	3	8%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	2	5%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2	5%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2	5%
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	2	5%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	2	5%
ΚΡΗΤΗΣ	1	3%
ΗΠΕΙΡΟΥ	1	3%
ΣΥΝΟΛΟ	38	100%

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της εκπαίδευσης στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,33	0,00	32.508,88	85521000	Υπηρεσίες πολιτιστικής εκπαίδευσης	- 614,97	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	1.800,70	85511000	Υπηρεσίες αθλητικής και ψυχαγωγικής εκπαίδευσης	121,84	400,00	0,00	0,00	0,00
3	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	85591000	Άλλες υπηρεσίες εκπαίδευσης π.δ.κ.α.	- 204,26	0,00	0,00	0,00	0,00
4	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	85591905	Υπηρεσίες εκπαίδευσης μέσω επιμορφωτικών σεμιναρίων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		0,33	0	34.309,58			- 697,39	400	0	0	0

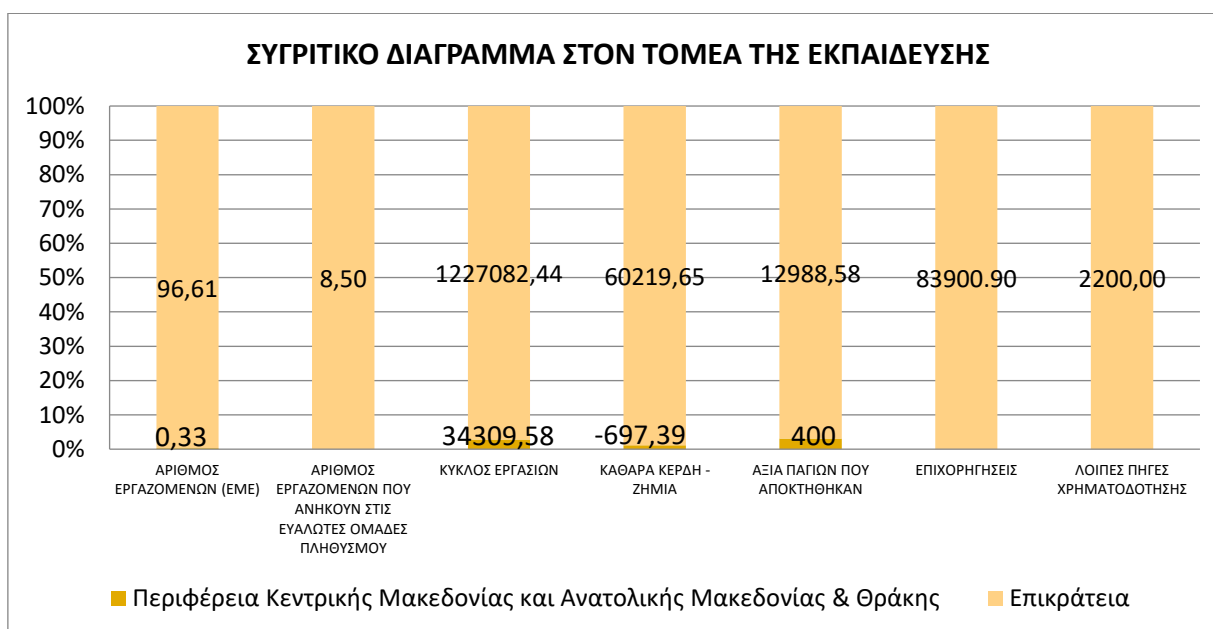
Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο των υπηρεσιών εκπαίδευσης στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
-----	------------	---------------------	--------------------------------------	-----------------	------------------------------------	--------------------------	----------------------	-----------------------------	--------	---------------	-----------------------------

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

		Ν (ΕΜΕ)	ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ				Α				
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	96,61	8,50	1.227.082,44			-60,219,65	12.988,58	0,00	83.900,90	2.200,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τα δάνεια, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα::

5.2.3 Δραστηριότητες οργανώσεων

Την τρίτη θέση στο συνολικό αριθμό των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο., κατέχει ο κλάδος των δραστηριοτήτων οργανώσεων ο οποίος αποτελείται από 30 φορείς και καταλαμβάνει το 8% του συνόλου των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Όσον αφορά στην περιφερειακή κατανομή, οι περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, έχουν 7% (6 φορείς), ενώ στις περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης δεν δραστηριοποιείται κανένας φορέας στον συγκεκριμένο κλάδο.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	12	40%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3	10%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	3	10%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	3	10%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2	7%
ΚΡΗΤΗΣ	2	7%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	2	7%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	3%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	3%
ΗΠΕΙΡΟΥ	1	3%
ΣΥΝΟΛΟ	30	100%

Τομείς και ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο δραστηριότητες οργανώσεων στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	368,51	94991400	Άλλες υπηρεσίες υποστήριξης για τη βελτίωση της ζωής των πολιτών και την αναβάθμιση των γενικών συνθηκών διαβίωσης	368,51	200,67	0,00	0,00	0,00
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,00	0,00	4.232,60	94991905	Υπηρεσίες κοινωφελών ιδρυμάτων και σωματείων	265,49	124,20	0,00 0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		1,00	0,00	4601,11			634	324,87	0,00	0,00	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο δραστηριότητες οργανώσεων στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

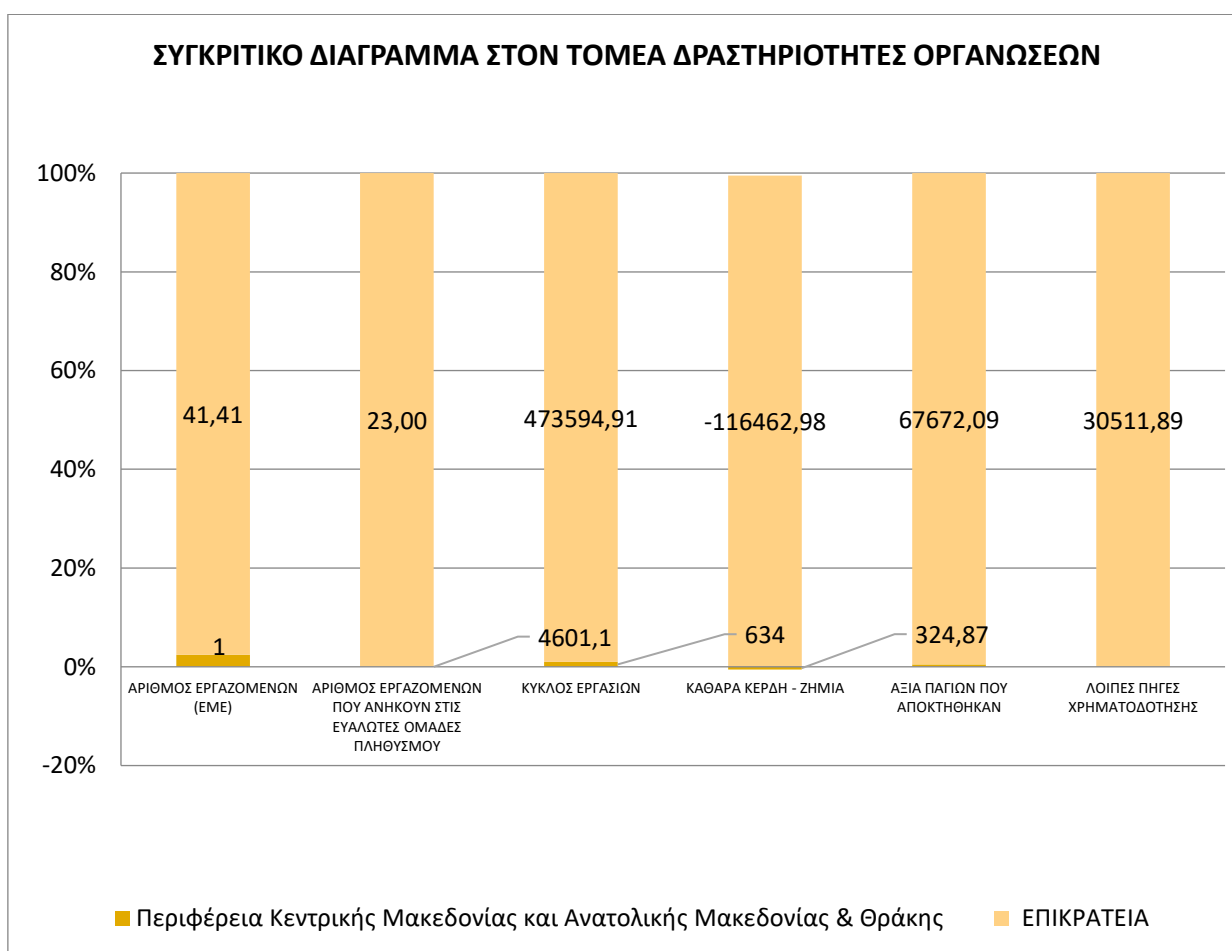
A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

			ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ				A				
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	41,41	23,00	473.594,91			-116.462,98	67.672,09	0,00	0,00	30.511,89

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.4 Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών

Την τέταρτη θέση καταλαμβάνει ο κλάδος του λιανικού εμπορίου εκτός από το εμπόριο των μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών με ποσοστό 7% επί του συνόλου των ενεργών φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Ως προς τη γεωγραφική κατανομή των ενεργών φορέων Κ.ΑΛ.Ο. του κλάδου στην Κεντρική

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

Μακεδονία, δραστηριοποιούνται το 29% των φορέων και στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης το 7%.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	11	39%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	8	29%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	3	11%
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	2	7%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	4%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	4%
ΚΡΗΤΗΣ	1	4%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1	4%
ΣΥΝΟΛΟ	28	100%

Τομείς και ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων ΚΑΛ.Ο. στον κλάδο του λιανικού εμπορίου στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΣΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	19.209,62	47292416	Λιανικό εμπόριο μαγειρεμένων ζυμαρικών, παραγεμισμένων ή με άλλο τρόπο παρασκευασμένων, κουσκούς	-632,90	2.640,65	0,00	0,00	9.393,00
2	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	3,00	1,00	108.402,34	47111001	Λιανικό εμπόριο super market, με έμφαση στο εμπόριο τροφίμων	-2.087,89	980,65	0,00	0,00	0,00
3	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	4.097,69	47595700	Λιανικό εμπόριο ξύλινων ειδών, ειδών από φελλό και ειδών καταπολεκτικές	-159,67	0,00	0,00	0,00	0,00
4	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,00	1,00	9.233,63	47767710	Λιανικό εμπόριο κομμένων ανθέων και μπουμπουκιών τους,	-5.880,43	0,00	0,00	0,00	0,00

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

	ΑΣ					συνθέσεων ανθέων, καθώς και ανθοδεσμών, στεφανιών και παρόμοιων ειδών					
5	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,00	1,00	55.995,82	47111005	Λιανικό εμπόριο ειδών παντοπωλείου	- 33.209,70	0,00	0,00	8.694,35	0,00
6	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3,00	0,00	92.044,24	47616100	Λιανικό εμπόριο βιβλίων	- 5.857,65	0,00	0,00	1.710,00	0,00
7	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	36.577,52	47111005	Λιανικό εμπόριο ειδών παντοπωλείου	- 12.709,88	531,70	0,00	0,00	0,00
8	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	3.168,91	47757610	Λιανικό εμπόριο παρασκευασμάτων για την περιποίηση των χεριών και των ποδιών	- 1.105,27	1.368,50	0,00	0,00	0,00
9	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	7,00	0,00	46.887,41	47241000	Λιανικό εμπόριο ψωμιού, αρτοσκευασμάτων και λοιπών ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής σε εξειδικευμένα καταστήματα	- 15.787,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	67,14	47717102	Λιανικό εμπόριο άλλων έτοιμων εξαρτημάτων ρουχισμού και μερών ενδυμάτων ή εξαρτημάτων ρουχισμού, πλεκτών ή κροσέ	-67,14	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		15	3	375.684,32			- 77497,53	5.521,50	0,00	10404,35	9.393,00

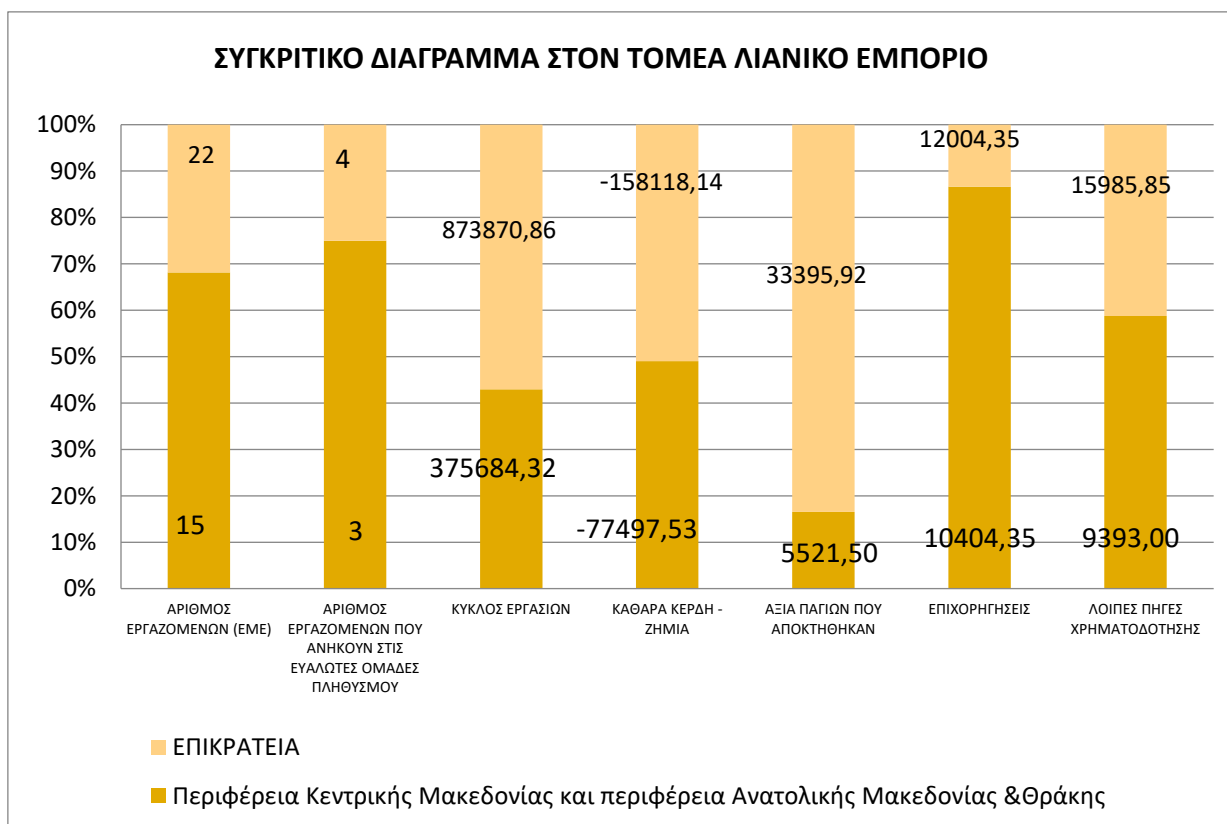
Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο του λιανικού εμπορίου, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΞΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

			ΠΛΗΘΥΣΜ ΟΥ								
ΣΥΝΟΛ Ο	ΠΕΡΙΦΕΡ ΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠ Η ΕΚΠΙΚΡΑ ΤΕΙΑ	22,00	4,00	873.870,86			- 158.1 18,14	33.395,92	0,00	12.004,35	15.985,85

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάλγων που αποκτήθηκαν, τα δάνεια, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.5 Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση

Την πέμπτη θέση κατέχει ο κλάδος δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση με ποσοστό 6% στον συνολικό αριθμό των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Ως προς τη γεωγραφική κατανομή το ποσοστό ενεργών φορέων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι 19%, και της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης 5%.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
------------	----------------	---------

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

ΑΤΤΙΚΗΣ	7	33%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4	19%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3	14%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	2	10%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2	10%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	5%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1	5%
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1	5%
ΣΥΝΟΛΟ	21	100%

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνη και διασκέδαση στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνη και διασκέδαση στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗ ΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	9,00	0,00	29.656,72	90021200	Υπηρεσίες προβολής και διοργάνωσης καλλιτεχνικών εκδηλώσεων	- 7.449,34	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	1.001,22	90031114	Υπηρεσίες συντήρησης έργων τέχνης	- 2.047,78	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	1.400,00	90021101	Υπηρεσίες θεατρικών και λοιπών δημοσίων θεαμάτων γενικά	154,78	0,00	0,00	0,00	0,00
4	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,00	0,00	9.272,92	90021101	Υπηρεσίες θεατρικών και λοιπών δημοσίων θεαμάτων	132,63	0,00	0,00	0,00	0,00

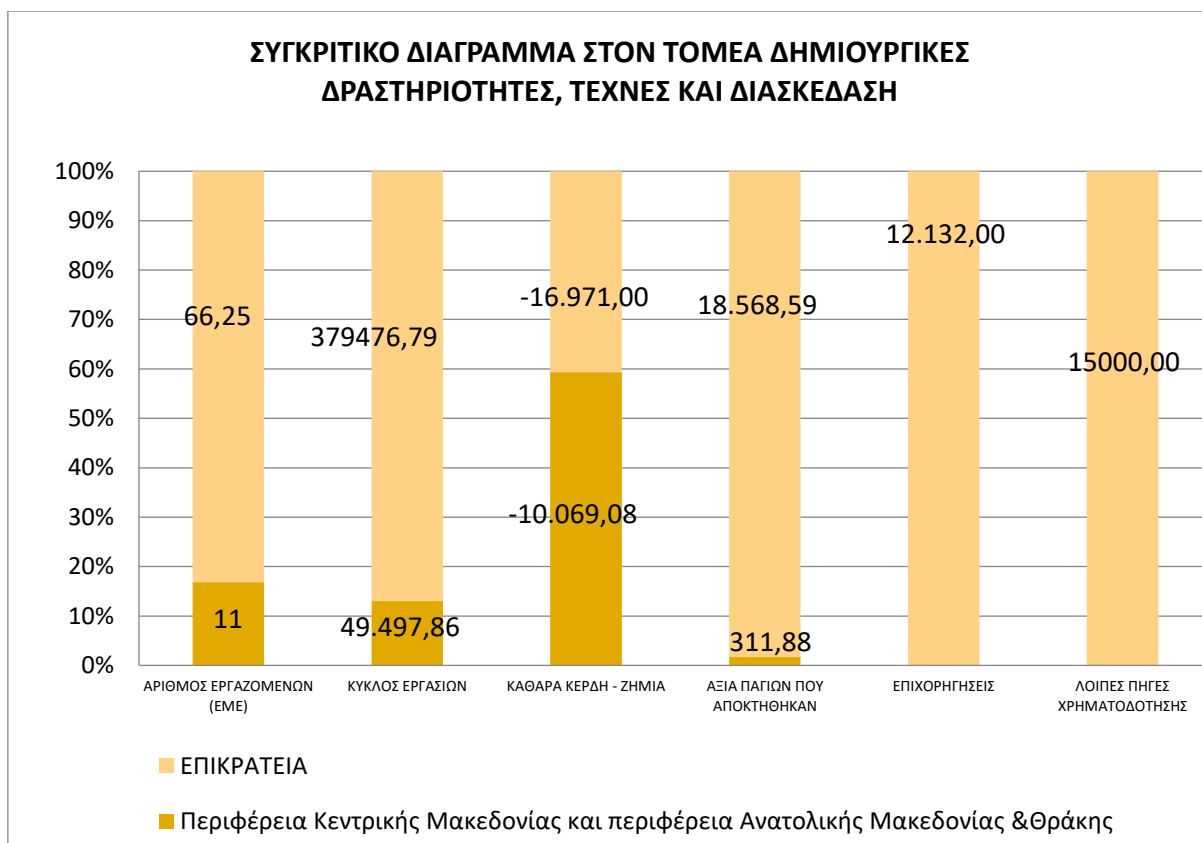

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

						γενικά					
5	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,00	0,00	8.167,00	90021101	Υπηρεσίες θεατρικών και λοιπών δημοσίων θεαμάτων γενικά	-859,37	311,88	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		11	0,00	49.497,86			-10.069,08	311,88	0,00	0,00	0,00

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΣΤΕΙΑ	65,25	0,00	379.476,79			-16.971,00	18.568,59	0,00	12.132,00	15.000,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.6 Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών

Την έκτη θέση με ποσοστό 6% στον συνολικό αριθμό των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. κατέχει ο κλάδος του χονδρικού εμπορίου εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών. Αναφορικά με την γεωγραφική κατανομή, το ποσοστό των φορέων που δραστηριοποιείται στην Κεντρική Μακεδονία αποτελεί το 24% ενώ με ποσοστό 5% η περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	7	33%
ΚΡΗΤΗΣ	5	24%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5	24%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1	5%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	5%
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1	5%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	5%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

ΣΥΝΟΛΟ	21	100%
--------	----	------

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του χονδρικού εμπορίου στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

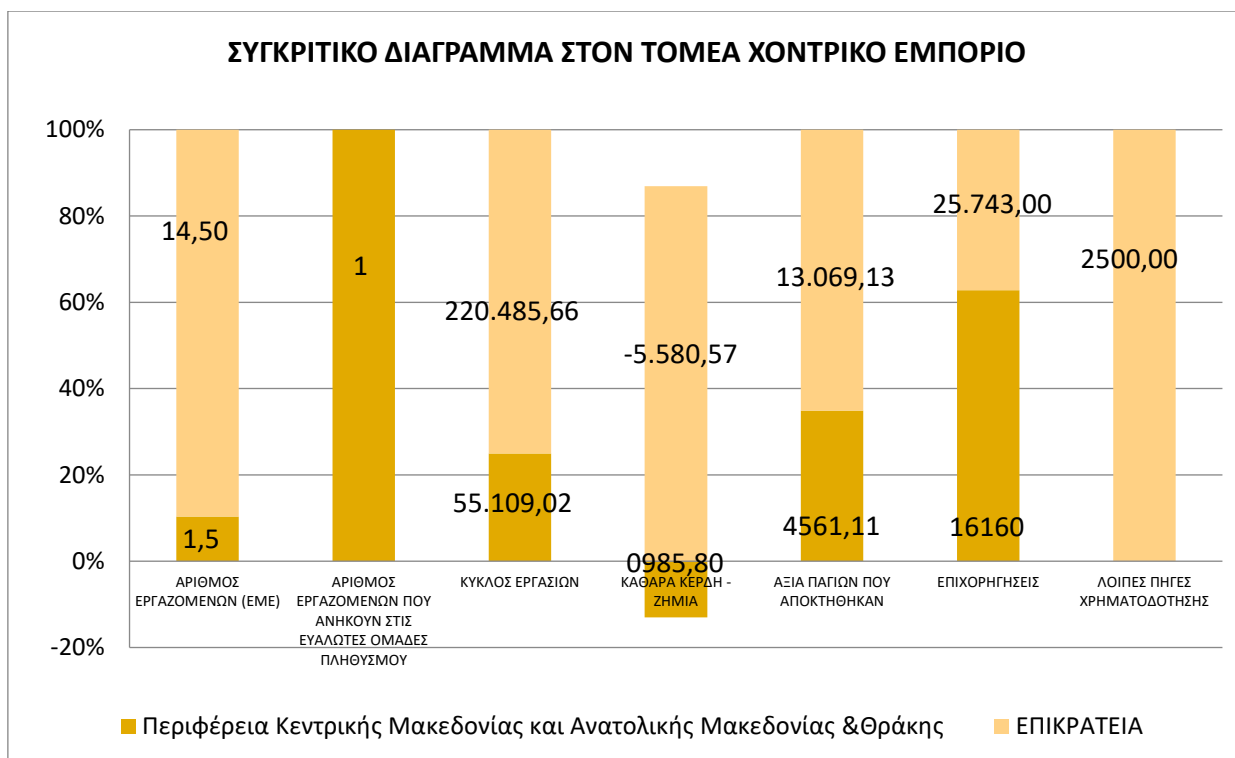
Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΝΗΚΟΥΝ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	942,57	46211900	Χονδρικό εμπόριο άλλων ακατέργαστων αγροτικών πρώτων υλών π.δ.κ.α.	-684,82	0,00	0,00	0,00	0
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	25.199,15	46311200	Χονδρικό εμπόριο επεξεργασμένων φρούτων και λαχανικών	2658,52	0,00	0,00	0,00	0
3	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	10.874,99	46382906	Χονδρικό εμπόριο άλλων προϊόντων διατροφής π.δ.κ.α.	-497,04	2561,11	0,00	0,00	0
4	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	2.281,80	46311000	Χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	46901006	Χονδρικό εμπόριο διάφορων τουριστικών και λοιπών παρόμοιων ειδών λαϊκής τέχνης	-24,62	0,00	0,00	0,00	0
6	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,50	1,00	15.810,51	46901003	Χονδρικό εμπόριο βιολογικών ειδών	-466,24	2000,00	0,00	16160,00	0
ΣΥΝΟΛΟ		1,5	1,00	55.109,02			985,80	4561,11	0,00	16160	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο του χονδρικού εμπορίου στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΝΗΚΟΥΝ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	14,50	1,00	220.485,66			- 5.580,57	13.069,13	0,00	25.743,00	2.500,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημιές, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης επικράτειας απεικονίζεται με το εξής διάγραμμα:

5.2.7 Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις

Το 5%, επί του συνόλου των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο., σε απόλυτους αριθμούς 18 φορείς, δραστηριοποιείται στον κλάδο των δραστηριοτήτων γραφείου, γραμματειακής υποστήριξης και άλλων δραστηριοτήτων παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις. Η γεωγραφική κατανομή του κλάδου παρατηρείται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με ποσοστό 22%, ενώ στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης δεν δραστηριοποιείται κανένας φορέας.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	5	28%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4	22%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2	11%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	2	11%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	6%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1	6%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	6%
ΚΡΗΤΗΣ	1	6%
ΗΠΕΙΡΟΥ	1	6%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

ΣΥΝΟΛΟ	18	100%
--------	----	------

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των διοικητικών δραστηριοτήτων γραφείου, γραμματειακής υποστήριξης και άλλων δραστηριοτήτων παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,07	0,00	1.200,00	82301101	Υπηρεσίες διοργάνωσης επιμορφωτικών σεμιναρίων	-828,57	276,47	0,00	0,00	0,00
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	82301102	Υπηρεσίες οργάνωσης επιστημονικών ή πολιτιστικών εκδηλώσεων	-2.758,35	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,00	0,00	21.725,00	82301100	Υπηρεσίες διοργάνωσης συνεδρίων	556,63	700,00	0,00	0,00	0,00
4	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3,00	0,00	5.240,40	82301102	Υπηρεσίες οργάνωσης επιστημονικών ή πολιτιστικών εκδηλώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		4,07	0,00	28.165,40			-3030,29	976,47	0,00	0,00	0,00

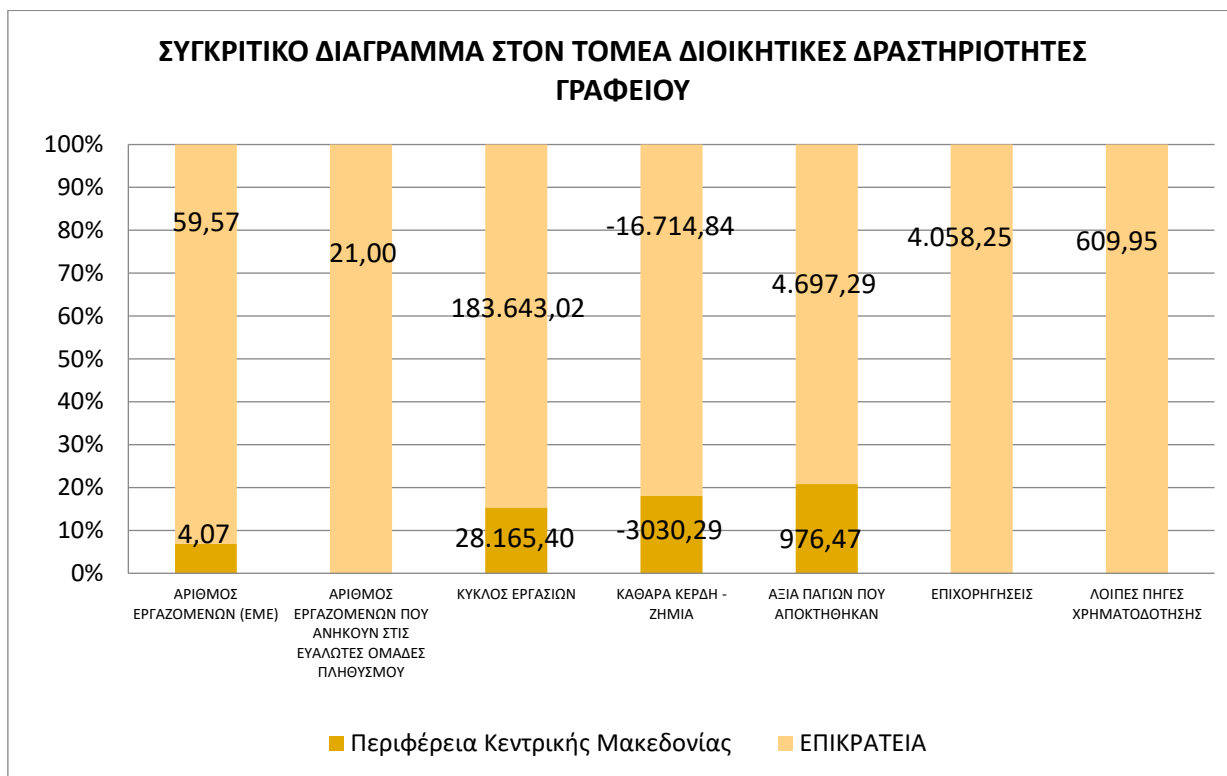
Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο των διοικητικών δραστηριοτήτων γραφείου, γραμματειακής υποστήριξης και άλλων δραστηριοτήτων παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΣΙΑ	59,57	21,00	183.643,02			-16.714,84	4.697,29	0,00	4.058,25	609,95

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημιές, την αξία

των πάγιων που αποκτήθηκαν, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.8 Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας

Στον κλάδο δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας δραστηριοποιείται μόνο ένας φορέας, το ίδιο και στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Στο συγκεκριμένο κλάδο δραστηριοποιούνται συνολικά 16 φορείς.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	9	56%
ΚΡΗΤΗΣ	2	13%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	6%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	6%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1	6%
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1	6%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	6%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

ΣΥΝΟΛΟ	16	100%
--------	----	------

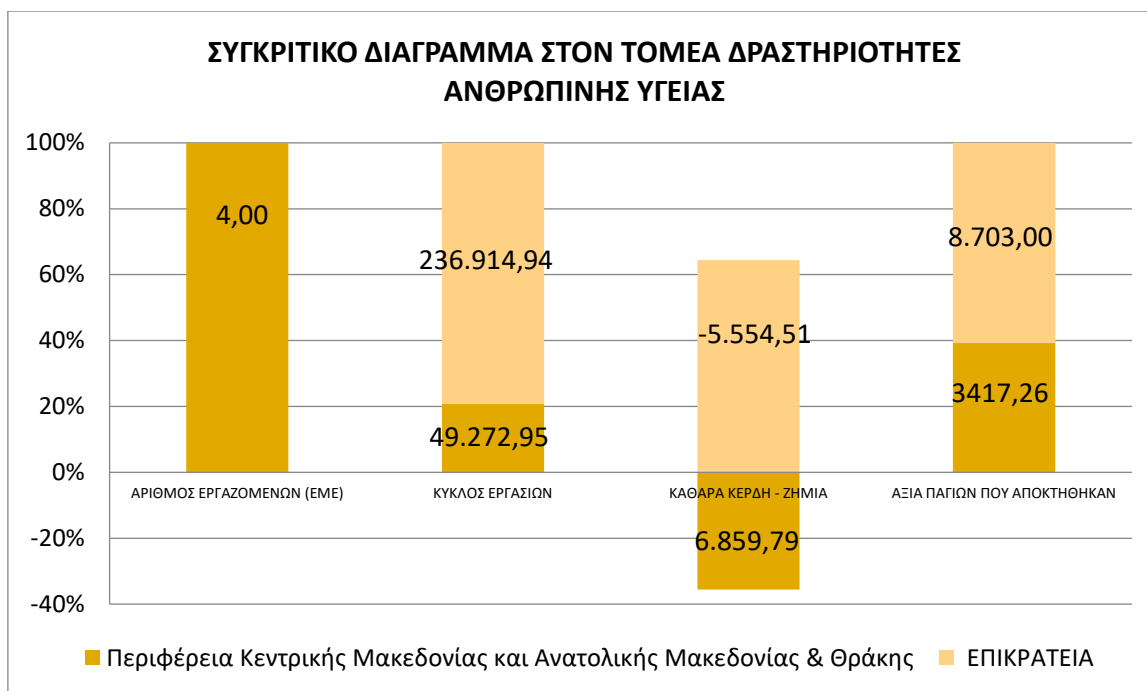
Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των δραστηριοτήτων ανθρώπινης υγείας στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	0,00	86901800	Υπηρεσίες ψυχικής υγείας	- 1.845,66	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4,00	0,00	49.272,95	86901909	Υπηρεσίες λογοθεραπείας	8.705,45	3.417,26	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		4,00	0,00	49.272,95			6.859,79	3417,26	0,00	0,00	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	4,00	0,00	236.914,94			- 5.554,51	8.703,00	0,00	0,00	0,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.9 Παροχή υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους

Ο κλάδος με τον μεγαλύτερο κύκλο εργασιών στην κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία στην Ελλάδα είναι ο κλάδος της παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους, ενώ είναι και ο κλάδος που πρωτεύει στους δείκτες «αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)» και «αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ) που ανήκει στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες», μολονότι ο αριθμός των φορέων που δραστηριοποιούνται σε αυτόν είναι συνολικά δεκαπέντε (15), αποτελώντας το 4% επί του συνόλου των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Ως προς την γεωγραφική κατανομή των ενεργών φορέων του κλάδου το ποσοστό στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης είναι 7% όπως αντίστοιχα και στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	8	53%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	7%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1	7%
ΑΝΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1	7%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	7%
ΚΡΗΤΗΣ	1	7%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΙΩΝ	1	7%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1	7%
ΣΥΝΟΛΟ	15	100%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

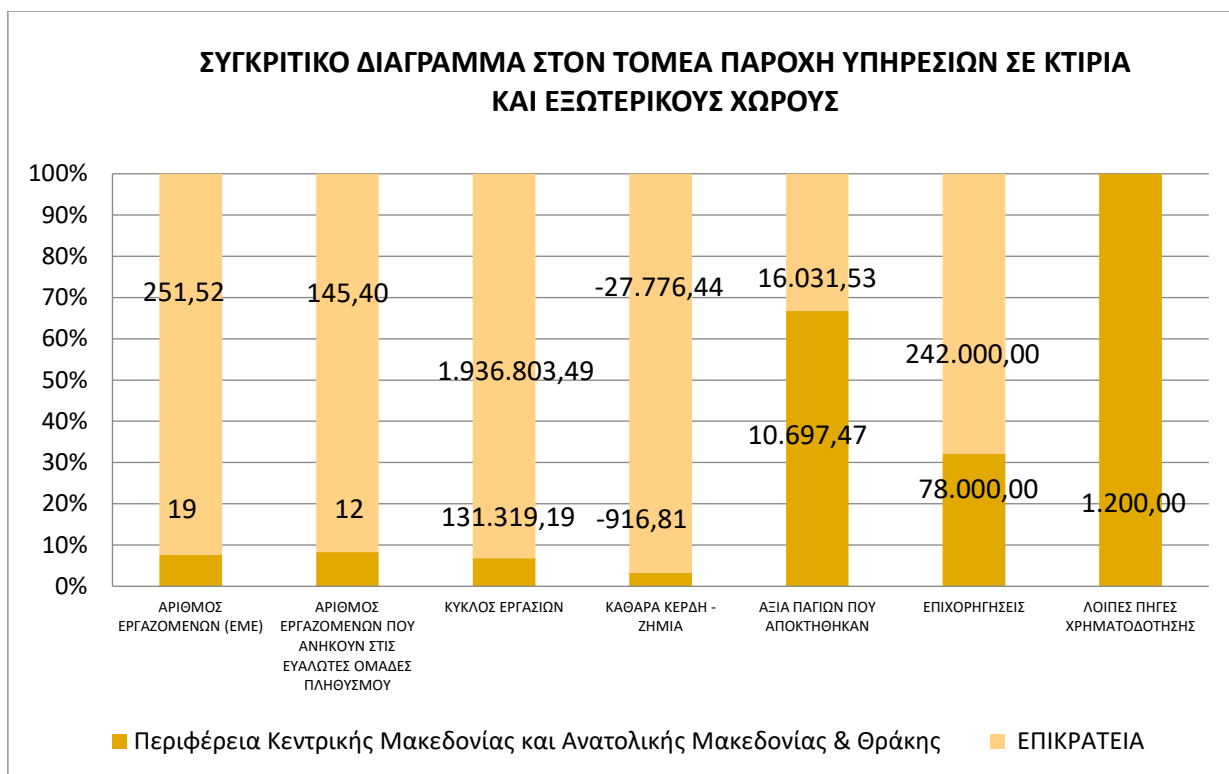
Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	46.623,89	81301000	Υπηρεσίες φυσικού τοπίου	-856,38	1.643,83	0,00	30.000,00	0
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	19,00	12,00	84.695,30	81211000	Υπηρεσίες γενικού καθαρισμού κτιρίων	-60,43	9.053,64	0,00	48.000,00	1200
ΣΥΝΟΛΟ		19	12	131.319,19			-916,81	10.697,47	0,00	78.000,00	1.200,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο της παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	251,52	145,40	1.936.803,49			-27.776,44	16.031,53	0,00	242.000,00	1.200,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.10 Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων· δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης

Στον κλάδο δραστηριότητες κεντρικών γραφείων-δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης εμφανίζεται μεγάλη διασπορά στις δραστηριότητες των ενεργών φορέων που δραστηριοποιούνται σ' αυτόν, όσο και στην γεωγραφική κατανομή των φορέων. Ως προς την γεωγραφική κατανομή, οι φορείς του κλάδου που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αγγίζουν το ποσοστό 15% , καθώς και της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης το ποσοστό 8%.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	4	31%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	2	15%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2	15%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2	15%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	8%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	8%
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1	8%
ΣΥΝΟΛΟ	13	100%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των δραστηριοτήτων κεντρικών γραφείων και των δραστηριοτήτων παροχής συμβουλών διαχείρισης στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

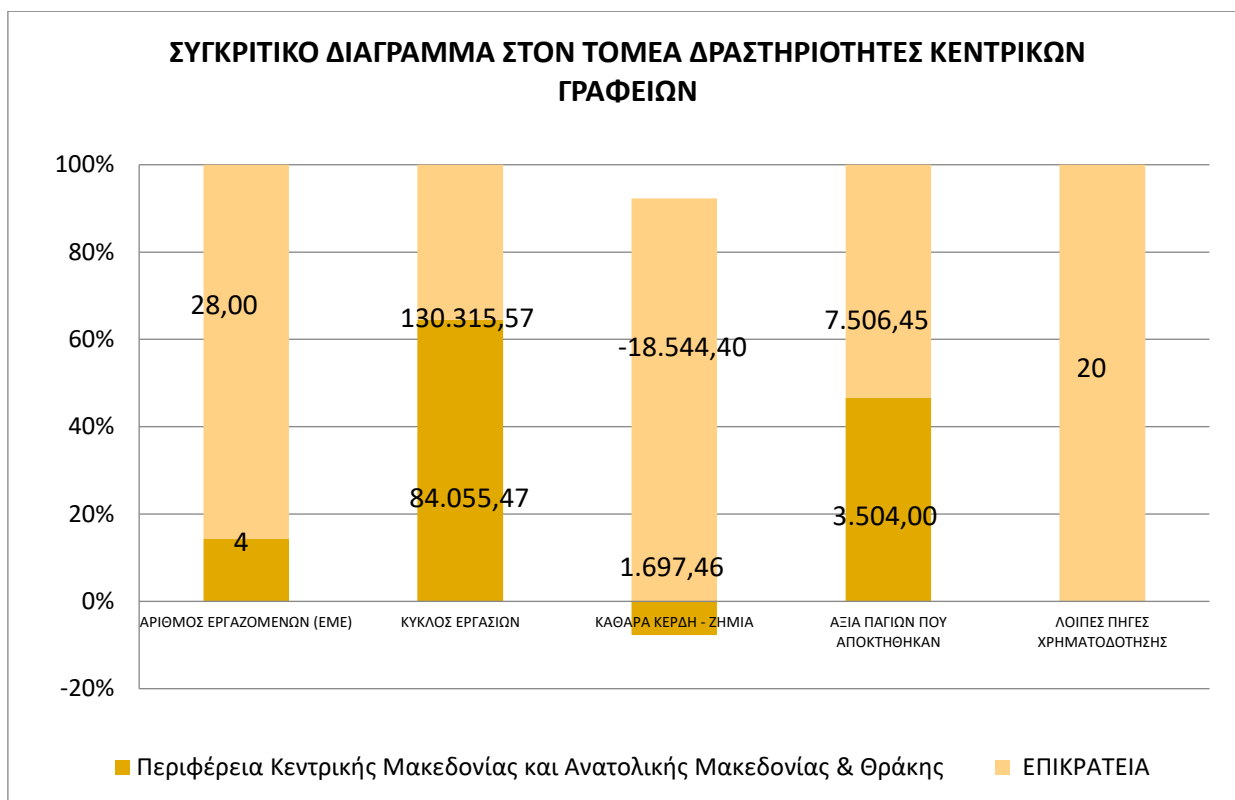
Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΣΙΑ ΠΑΠΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1,00	0,00	7.278,05	70221000	Υπηρεσίες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών διαχείρισης	-68,18	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3,00	0,00	46.000,00	70221105	Υπηρεσίες υποστήριξης επιχειρήσεων για την ένταξή τους σε αναπτυξιακά προγράμματα	406,90	650,00	0,00	0,00	0,00
3	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	30.777,42	70221502	Υπηρεσίες γεωργικών μελετών (γεωργοοικονομικών, γεωργοτεχνικών, εγγείων βελτιώσεων, γεωργοκτηνοτροφικού προγραμματισμού, γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων)	1.358,74	2.854,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		4	0	84.055,47			1.697,46	3.504,00	0	0	0

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο των δραστηριοτήτων κεντρικών γραφείων και των δραστηριοτήτων παροχής συμβουλών διαχείρισης στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΣΙΑ ΠΑΠΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ	28,00	0,00	130.315,57			-18.544,40	7.506,45	0,00	0,00	20,00

	ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ										
--	-------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.11 Κοινωνική μέριμνα (χωρίς παροχή καταλύματος)

Στον κλάδο της κοινωνικής μέριμνας δραστηριοποιούνται συνολικά 12 φορείς. Στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας δραστηριοποιείται ένας φορέας (8% του συνόλου).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	6	50%
ΚΡΗΤΗΣ	2	17%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	2	17%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	8%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ	1	8%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΣΥΝΟΛΟ	12	100%

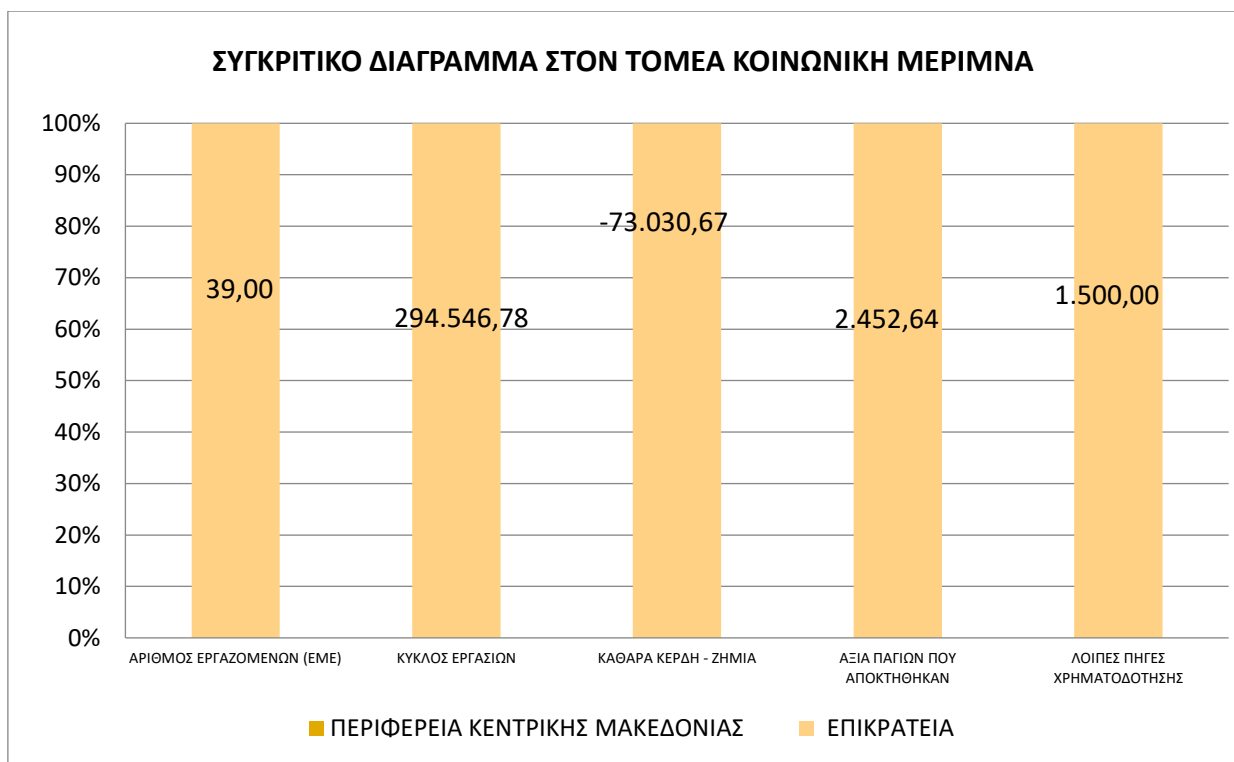
Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της κοινωνικής μέριμνας (χωρίς παροχή καταλύματος) στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	88911100	Υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας για παιδιά, εκτός όσων αφορούν παιδιά με αναπηρία	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο της κοινωνικής μέριμνας στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	39,00	0,00	294.546,78			- 73.030,67	2.452,64	0,00	0,00	1.500,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.12 Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση

Οι ενεργοί φορείς Κ.Α.Λ.Ο., οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης κατέχουν το ποσοστό 27% του συνόλου των φορέων, και στην Κεντρική Μακεδονία το ποσοστό 9%.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4	36%
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	3	27%
ΑΤΤΙΚΗΣ	1	9%
ΗΠΕΙΡΟΥ	1	9%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1	9%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	9%
ΣΥΝΟΛΟ	11	100%

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της δημόσιας διοίκησης και άμυνας· υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

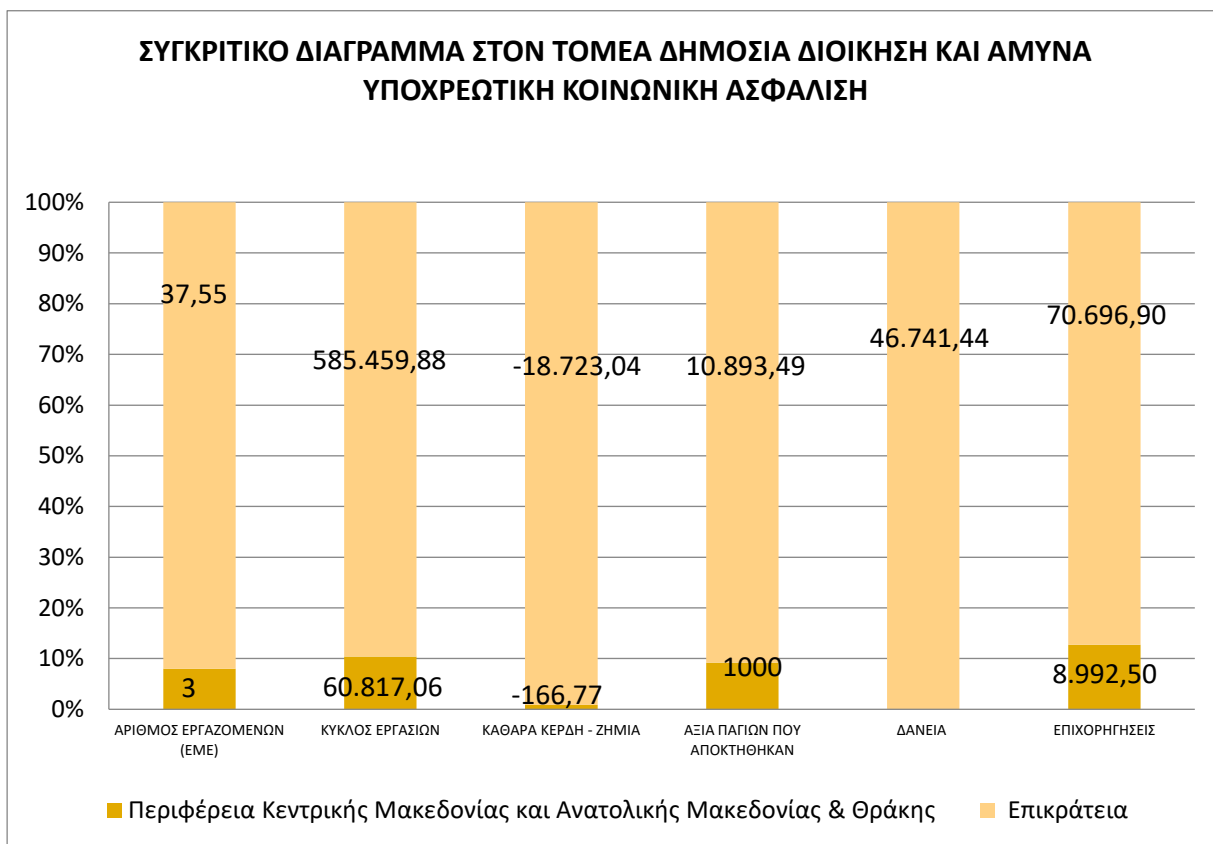
A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	0,00	84112100	Γενικές υπηρεσίες προσωπικού για το δημόσιο	- 1.347,83	0,00	0,00	8.992,50	0
2	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	0,00	84112100	Γενικές υπηρεσίες προσωπικού για το δημόσιο	-20,00	0,00	0,00	0,00	0
3	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	0,00	84112100	Γενικές υπηρεσίες προσωπικού για το δημόσιο	0,00	0,00	0,00	0,00	0
4	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3,00	0,00	60.817,06	84131600	Διοικητικές υπηρεσίες που σχετίζονται με τουριστικά θέματα	1.201,06	1.000,00	0,00	0,00	0
ΣΥΝΟΛΟ		3,00	0,00	60.817,06			- 166,77	1.000,00	0,00	8.992,50	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο της δημόσιας διοίκησης και άμυνας· υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΣΤΕΙΑ	37,55	0,00	585.459,88			- 18.723,04	10.893,49	46.741,44	70.696,90	0,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τα δάνεια, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης

μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.13 Διαφήμιση και έρευνα αγοράς

Στον κλάδο της διαφήμισης και έρευνας αγοράς το 11% των φορέων δραστηριοποιείται στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης δεν δραστηριοποιείται κανένας φορέας.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	7	78%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	11%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1	11%
ΣΥΝΟΛΟ	9	100%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

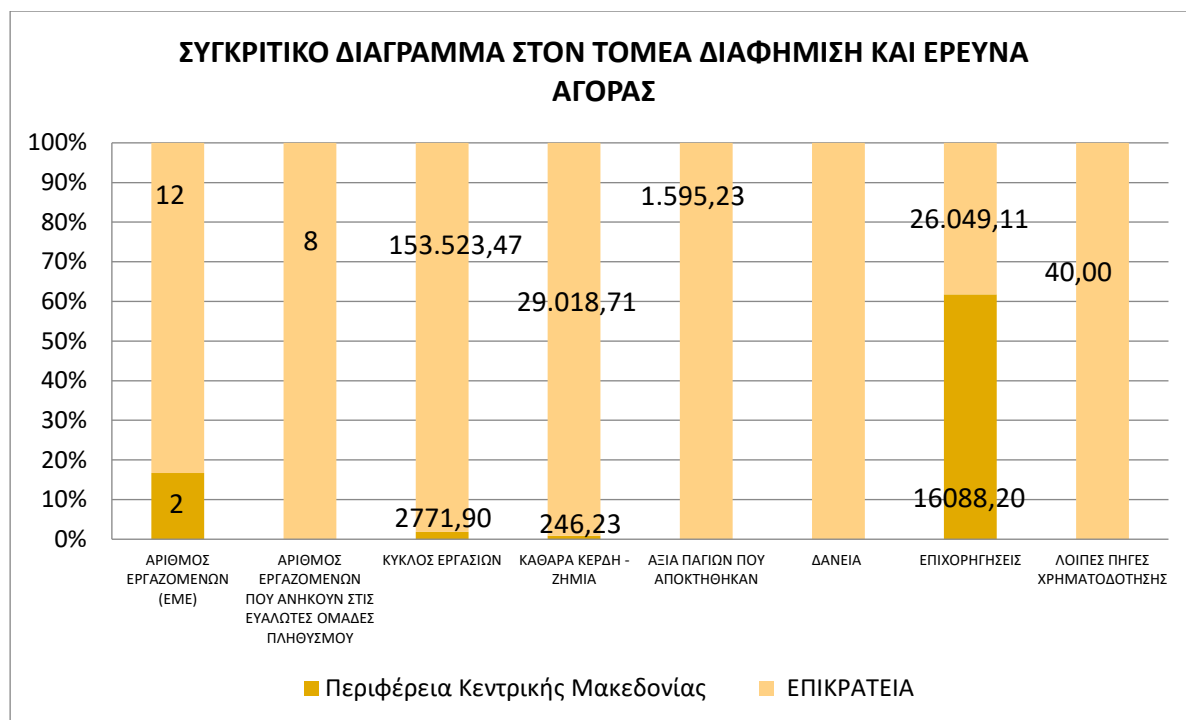
Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς ΚΑ.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της διαφήμισης και έρευνας αγοράς στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας .

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2,00	0,00	2.771,90	73111100	Υπηρεσίες πλήρους διαφήμισης	246,23	0,00	0,00	16.088,20	0
ΣΥΝΟΛΟ		2,00	0,00	2771,90			246,23	0,00	0,00	16088,20	0

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο της διαφήμισης και έρευνας αγοράς στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΣΤΕΙΑ	12,00	8,00	153.523,47			29.018,71	1.595,23	1.197,22	26.049,11	40,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημιές, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τα δάνεια, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.14 Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας

Στον συγκεκριμένο κλάδο, το 25% των φορέων (2 φορείς) δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ το 13% με 1 φορέα στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	4	50%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2	25%
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1	13%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1	13%
ΣΥΝΟΛΟ	8	100%

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των αθλητικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων διασκέδασης και ψυχαγωγίας στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΘ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

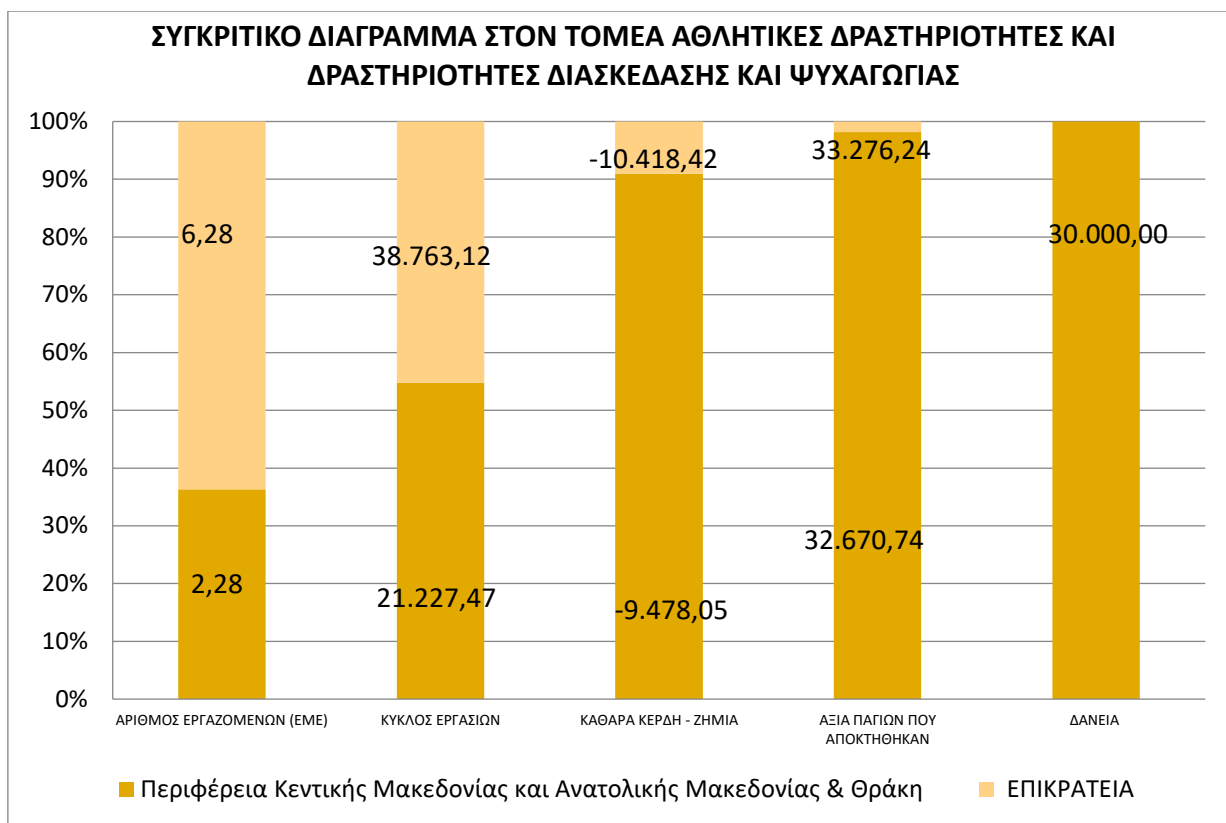
ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,28	0,00	4.568,44	93292103	Υπηρεσίες θεάματος κουλθοθέατρο	2.748,48	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2,00	0,00	15.721,88	93111003	Υπηρεσίες κολυμβητηρίου (πισίνας)	- 11.860,82	31.678,93	30.000,00	0,00	0,00
3	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	937,15	93292103	Υπηρεσίες θεάματος κουλθοθέατρο	-365,71	991,81	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		2,28	0	21.227,47			- 9.478,05	32.670,74	30000	0,00	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο των αθλητικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων διασκέδασης και ψυχαγωγίας στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	6,28	0,00	38.763,12			- 10.418,42	33.276,24	30.000,00	0,00	0,0

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τα δάνεια, μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.15 Συλλογή, επεξεργασία, διάθεση απορριμμάτων· ανάκτηση υλικών

Στο κλάδο της συλλογής, επεξεργασίας, διάθεσης απορριμμάτων και ανάκτησης υλικών, το 25% των φορέων του κλάδου δραστηριοποιείται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης δεν δραστηριοποιείται κανένας.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	4	50%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2	25%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1	13%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	13%
ΣΥΝΟΛΟ	8	100%

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της συλλογής, επεξεργασίας, διάθεσης απορριμμάτων· ανάκτησης υλικών στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας.

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗ ΕΙΣΡΟΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣ ΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

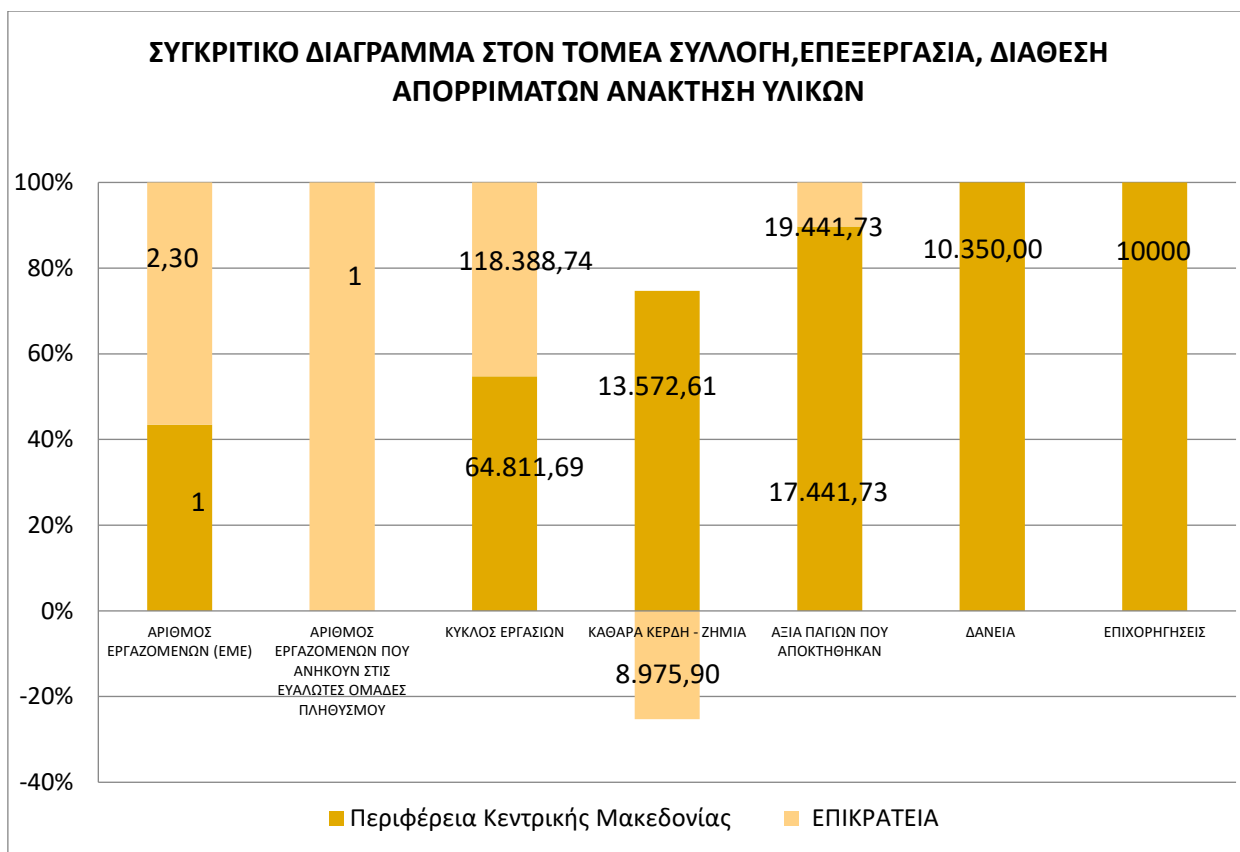
ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

			ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ		ΕΣΟΔΩΝ			ΑΝ			
1	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,00	0,00	19.106,54	38110000	Συλλογή μη επικίνδυνων απορριμμάτων	9.117,42	1.530,02	0,00	10.000,00	0
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	45.705,15	38111000	Υπηρεσίες συλλογής μη επικίνδυνων ανακυκλώσιμων απορριμμάτων	4.455,19	15.911,71	10.350,00	0,00	0
ΣΥΝΟΛΟ		1,00	0,00	64.811,69			13.572,61	17.441,73	10.350,00	10.000,00	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο συλλογής, επεξεργασίας, διάθεσης απορριμμάτων· ανάκτησης υλικών στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	2,30	1,00	118.388,74			8.975,90	19.441,73	10.350,00	10.000,00	0,0

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τα δάνεια, και τις επιχορηγήσεις μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.16 Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες δασοκομία και υλοτομία (πρωτογενής τομέας)

Οι ενεργοί φορείς Κ.Α.Λ.Ο. του πρωτογενή τομέα συγκεντρώνονται στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης με ποσοστό 29%, ενώ στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας δεν υπάρχει κανένας ενεργός φορέας που να δραστηριοποιείται.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2	29%
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	2	29%
ΑΤΤΙΚΗΣ	1	14%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	14%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	14%
ΣΥΝΟΛΟ	7	100%

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στους κλάδους της φυτικής και ζωικής παραγωγής, θήρας και συναφών δραστηριοτήτων και της δασοκομίας και υλοτομίας (πρωτογενής τομέας) στις περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης.

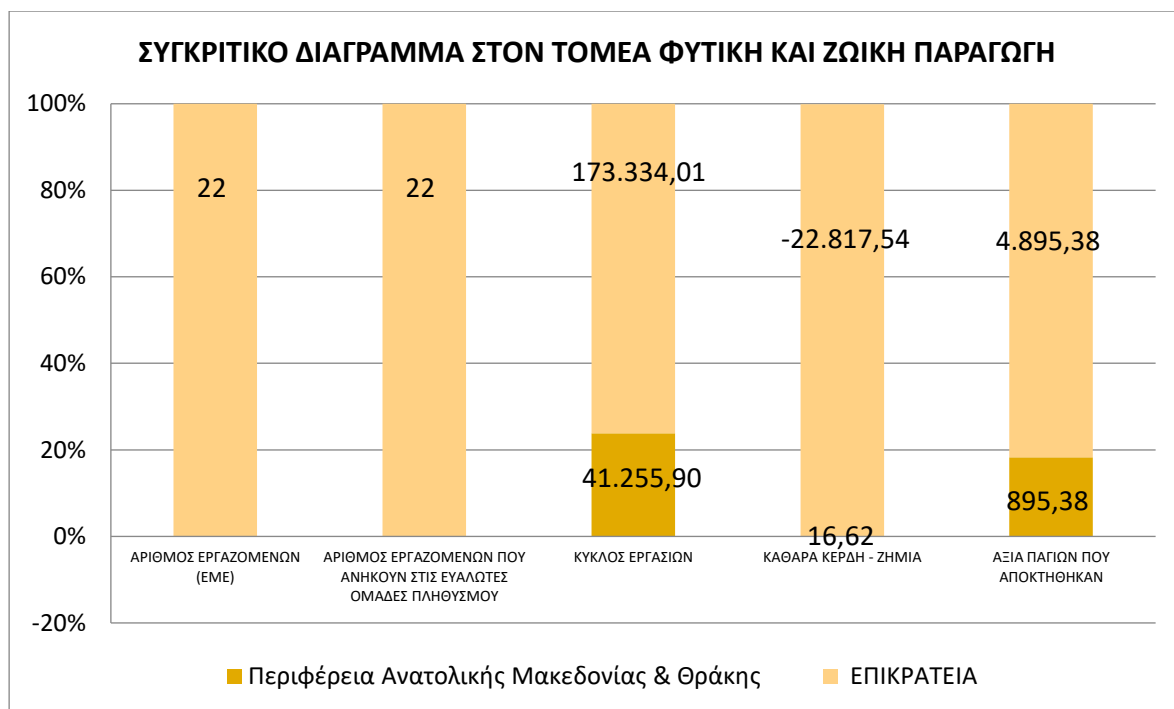
ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	41.255,90	2304000	Συλλογή βρώσιμων προϊόντων αυτοφυών φυτών	65,41	895,38	0,00	0,00	0
2	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	0,00	1280000	Καλλιέργεια καρυκευτικών, αρωματικών, θεραπευτικών και φαρμακευτικών φυτών	-48,79	0,00	0,00	0,00	0
ΣΥΝΟΛΟ		0,00	0,00	41.255,90			16,62	895,38	0,00	0,00	0

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στους κλάδους της φυτικής και ζωικής παραγωγής, θήρας και συναφών δραστηριοτήτων και της δασοκομίας και υλοτομίας (πρωτογενής τομέας) στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	22,00	22,00	173.334,01			- 22.817,54	4.895,38	0,00	0,00	0,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες και την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν μεταξύ των περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.17 Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών

Στον κλάδο των άλλων δραστηριοτήτων παροχής προσωπικών υπηρεσιών, δραστηριοποιούνται 6 φορείς. Εξ αυτών 3 δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής και 3 στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	3	50%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3	50%
ΣΥΝΟΛΟ	6	100%

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των άλλων δραστηριοτήτων παροχής προσωπικών υπηρεσιών στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας.

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	6,00	6,00	3.017,25	96091909	Υπηρεσίες δερματοσυστίζιας (τατουάζ)	- 5.890,99	848,31	0,00	0,00	0,00

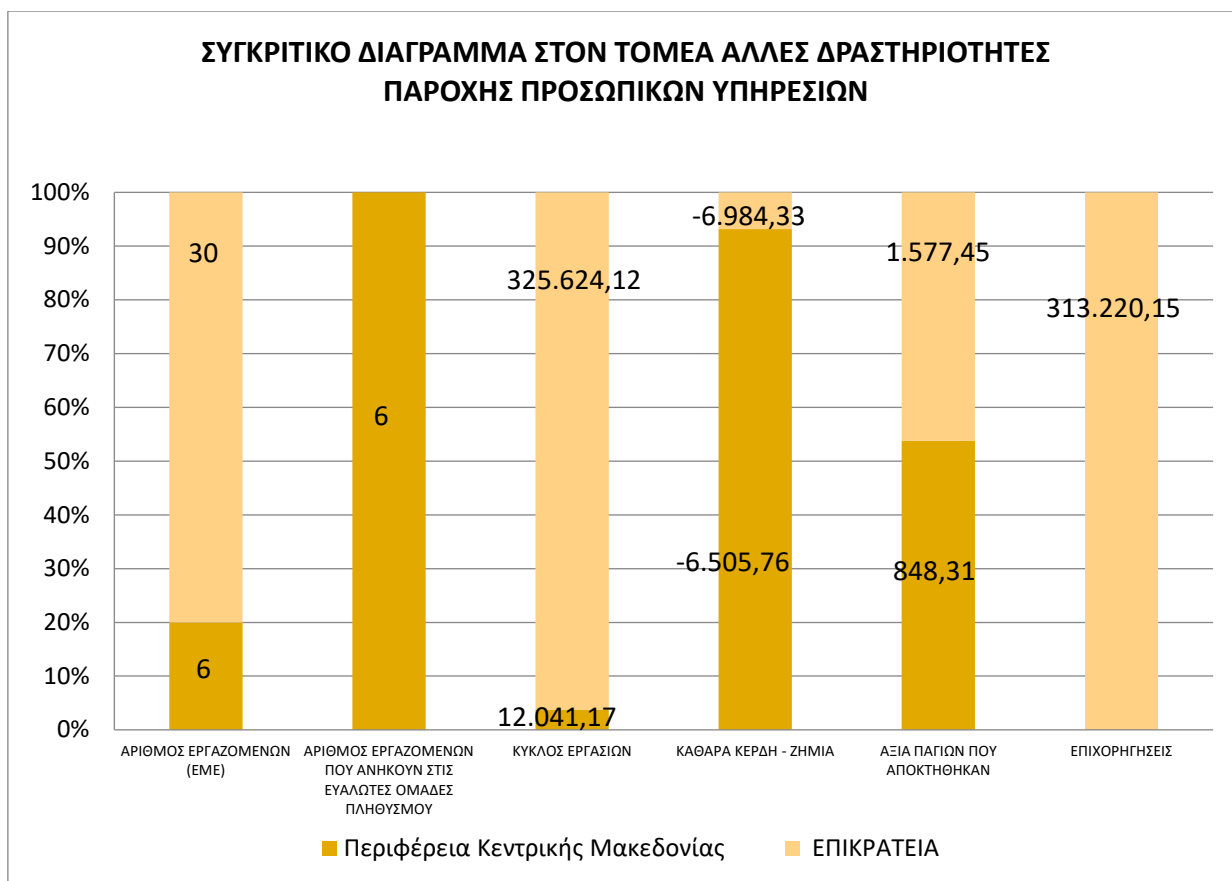
ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	2.618,21	96091100	Υπηρεσίες φροντίδας ζώων συντροφιάς	-371,52	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	6.405,71	96041000	Υπηρεσίες σωματικής ευεξίας	-243,25	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		6,00	6,00	12.041,17			-6.505,76	848,31	0,00	0,00	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο των άλλων δραστηριοτήτων παροχής προσωπικών υπηρεσιών στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	30,00	6,00	325.624,12			-6.984,33	1.577,45	0,00	313.220,15	0,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν και τις επιχορηγήσεις μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.18 Βιομηχανία τροφίμων

Στον συγκεκριμένο κλάδο δύο φορείς δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης με ποσοστό 40% και ένας φορέας δραστηριοποιείται στη Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με ποσοστό 20%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	2	40%
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	2	40%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	20%
ΣΥΝΟΛΟ	5	100%

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της βιομηχανίας τροφίμων στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ -	ΑΣΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

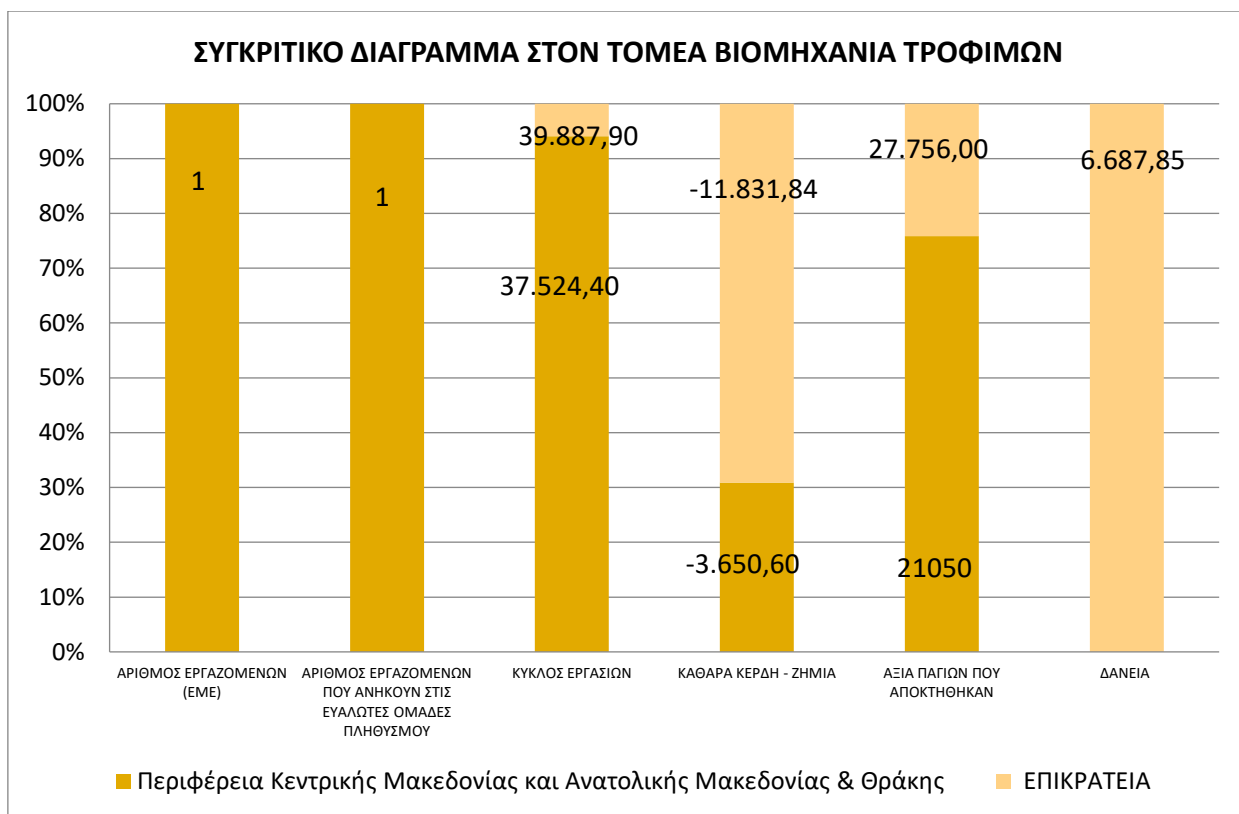
ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

			ΕΥΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ		ΕΣΟΔΩΝ		ΖΗΜΙΑ	ΑΝ			
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0	0	12372,44	10612000	Παραγωγή αλευριών σιτηρών και φυτικών αλευριών-μειγμάτων τους	0	20000	0	0	0
2	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	0	0	3043,39	10730000	Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευριδών προϊόντων	-408,14	1050	0	0	0
3	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	1	22108,57	10711101	Παραγωγή τυροπιτών, σάντουιτς και παρόμοιων ειδών	-3242,46	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		1	1	37.524,40			-3.650,60	21050	0	0	0

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο της βιομηχανίας τροφίμων στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	1,00	1,00	39.887,90			-11.831,84	27.756,00	6.687,85	0,00	0,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν και τα δάνεια μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το εξής διάγραμμα:

5.2.19 Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεις και συναφείς δραστηριότητες

Στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας δραστηριοποιείται το 20% των ενεργών φορέων Κ.ΑΛ.Ο και το άλλο 80% στις υπόλοιπες περιφέρειες

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	20%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	20%
ΑΤΤΙΚΗΣ	1	20%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	20%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1	20%
ΣΥΝΟΛΟ	5	100%

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

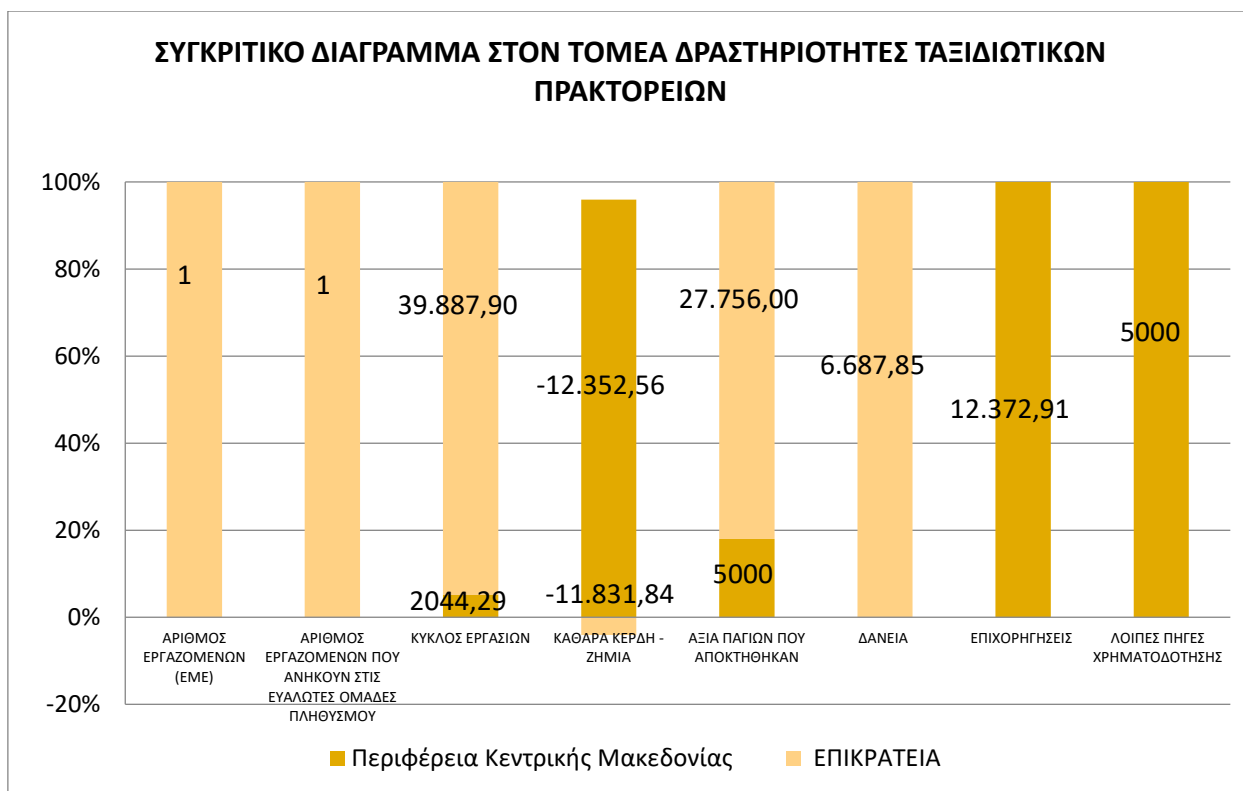
Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των δραστηριοτήτων ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφών δραστηριοτήτων στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0	0	2044,29	79110000	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων	- 12.352,56	5.000,00	0,00	12.372,91	5000
ΣΥΝΟΛΟ		0	0	2044,29			- 12.352,56	5.000,00	0,00	12.372,91	5000

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο της βιομηχανίας τροφίμων στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	1,00	1,00	39.887,90			- 11.831,84	27.756,00	6.687,85	0,00	0,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον αριθμό εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν, τα δάνεια, τις επιχορηγήσεις και τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.20 Υπηρεσίες πληροφορίας

Το 20% των φορέων του κλάδου δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (1 φορέας)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗΣ	3	60%
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	1	20%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1	20%
ΣΥΝΟΛΟ	5	100%

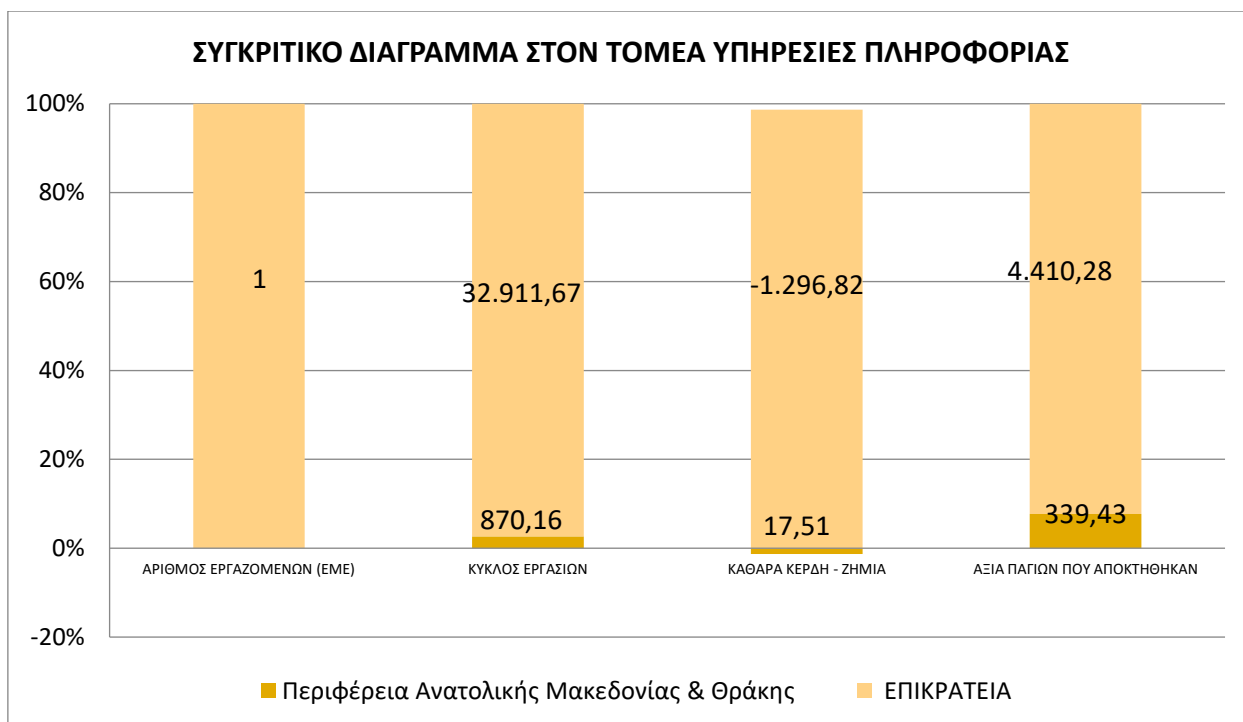
Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των υπηρεσιών πληροφορίας στην περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗΣ	0,00	0,00	870,16	63113000	Διάθεση διαφημιστικού χώρου ή χρόνου στο διαδίκτυο	17,51	339,43	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		0,00	0,00	870,16			17,51	339,43	0,00	0,00	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο υπηρεσίες πληροφορίας στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	1,00	0,00	32.911,67			- 1.296,82	4.410,28	0,00	0,00	500,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες και την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν μεταξύ των περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το εξής διάγραμμα:

5.2.21 Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες

Στον κλάδο άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες δραστηριοποιούνται 3 φορείς, εκ των οποίων ένας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (33% επί του συνόλου) και άλλος ένας στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονία & Θράκης.(33% επί του συνόλου)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	1	33%
ΚΡΗΤΗΣ	1	33%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1	33%
ΣΥΝΟΛΟ	3	100%

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των άλλων επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

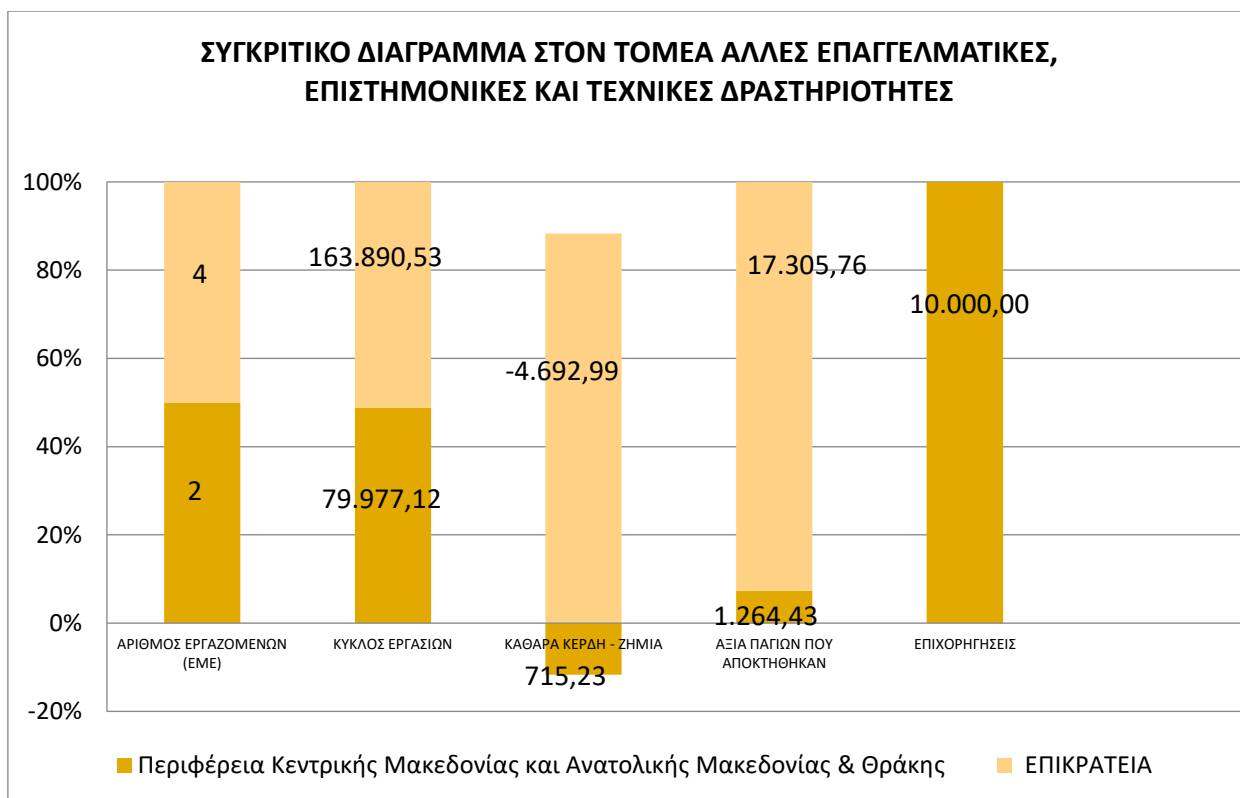
ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

1	ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	2,00	0,00	79.977,12	74901000	Υπηρεσίες παροχής επαγγελματικής και τεχνικής υποστήριξης και παροχής συμβουλών π.δ.κ.α.	715,23	1.264,43	0,00	10.000,00	0
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	74901300	Υπηρεσίες παροχής περιβαλλοντικών συμβουλών	0,00	0,00	0,00	0,00	0
ΣΥΝΟΛΟ		2,00	0,00	79.977,12			715,23	1.264,43	0,00	10.000,00	0

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο των άλλων επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	4,00	0,00	163.890,53			- 4.692,99	17.305,76	0,00	10.000,00	0,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον αριθμό εργαζομένων, τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν και τις επιχορηγήσεις μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.2.22 Λοιπές δραστηριότητες

Στον κλάδο λοιπές δραστηριότητες, δραστηριοποιούνται ενεργοί φορείς Κ.Α.Λ.Ο. σε διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας στους οποίους, είτε τα οικονομικά μεγέθη των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο είναι ιδιαίτερα μικρά, είτε δραστηριοποιείται περιορισμένος αριθμός ενεργών φορέων. Οι κύριες δραστηριότητες των φορέων στον συγκεκριμένο κλάδο είναι ο τομέας της επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης της διαφήμισης και έρευνας αγοράς, της φυτικής και ζωικής παραγωγής, των αθλητικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων διασκέδασης και ψυχαγωγίας, των χερσαίων μεταφορών και μεταφορών μέσω αγωγών, κ.λ.π.

Αναλυτικά στοιχεία για τους ενεργούς φορείς Κ.Α.Λ.Ο. που δραστηριοποιούνται σε λοιπές δραστηριότητες στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΛΑΤΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΟΜΑΔΕΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΜΕΓΑΛΥΤΗΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	68311100	Υπηρεσίες πώλησης κτιρίων κατοικιών και γης για ανέγερση κτιρίων κατοικιών, βάσει αμοιβής ή σύμβασης, εκτός από τις ιδιοκτησικές χρονομεριστικές μίσθωσης	813,27	0,00	0,00	0,00	0,00

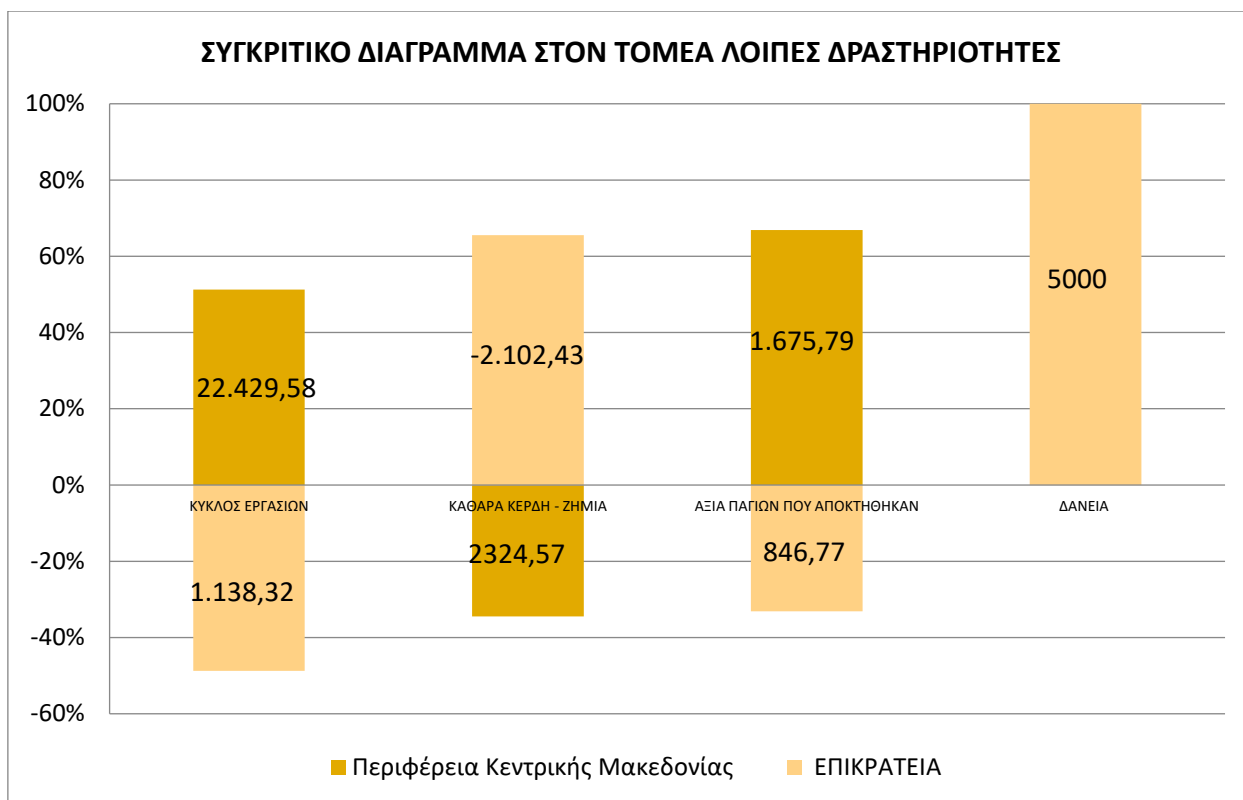
ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ Π6Β «2Η ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»

Κατασκευή επίπλων	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,00	0,00	22.429,58	B1021001	Κατασκευή ξύλινων επίπλων κουζίνας, από μονάδα που απασχολεί μέχρι και δύο εργαζόμενοι	1.511,30	1.675,79	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ		0,00	0,00	22.429,58			2324,57	1.675,79	0,00	0,00	0,00

Το σύνολο των τομέων και τα ποσοστά δραστηριοποίησης των ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. στον κλάδο λοιπές δραστηριότητες στην Ελλάδα όπως φαίνεται παρακάτω είναι:

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΔ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΙΣΡΟΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΑ	ΑΞΙΑ ΠΑΠΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ	ΔΑΝΕΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	0,00	0,00	1.138,32			- 2.102,43	846,77	5.000,00	0,00	0,00

Αναλυτικότερα η σύγκριση όσον αφορά τον κύκλο εργασιών, τα καθαρά κέρδη-ζημίες, την αξία των πάγιων που αποκτήθηκαν και τα δάνεια μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας απεικονίζεται με το παρακάτω διάγραμμα:

5.3 ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ Κ.ΑΛ.Ο.

Κατά το έτος 2017 διενεργήθηκε από το Βρετανικό Συμβούλιο (British Council) έρευνα πεδίου με τίτλο «Τεχνική Βοήθεια για την ανάπτυξη της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Ελλάδα», ως μέρος του προγράμματος τεχνικής στήριξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η έρευνα διεξήχθη σε 1.647 φορείς, εκ των οποίων απάντησαν στο ερωτηματολόγιο 251 (από αυτούς 228 έχουν νομική υπόσταση, και εξ αυτών οι 175 είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης). Τα ποσοτικά αυτά στοιχεία εμπλουτίστηκαν από συνεντεύξεις με ομάδες εστίασης και εμπλεκόμενους φορείς. Βασικά ευρήματα της έρευνας όσον αφορά τους φορείς της Κ.Α.Ο. στην Ελλάδα ήταν τα εξής:

- **Νεοφυείς επιχειρήσεις:** Το 68% των φορέων έχουν ιδρυθεί τα τελευταία πέντε χρόνια, και εξ αυτών το 40% τα τελευταία τρία χρόνια. Το μεγαλύτερο μέρος του τομέα της Κ.Α.Ο. βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο, καθώς το 74% έχουν τζίρο μικρότερο από €50.000.
- **Λειτουργία σε τοπικό επίπεδο:** Οι περισσότεροι φορείς δραστηριοποιούνται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, και μόνο λίγοι εξ αυτών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- **Με επίκεντρο τον άνθρωπο:** Το 78% προσπαθούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της ανεργίας, που είναι με διαφορά ο πιο συνηθισμένος κοινωνικός στόχος των φορέων Κ.Α.Ο. Το 37% επανεπενδύουν τα κέρδη τους στη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- **Παροχή βοήθειας σε όσους έχουν ανάγκη:** Το 55% βοηθούν τους μακροχρόνια ανέργους και ένα μεγάλο μέρος παρέχει βοήθεια σε ηλικιωμένους, άτομα με μαθησιακή ή σωματική αναπηρία, καθώς και πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο.

- **Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας:** Οι φορείς Κ.Α.Ο. δραστηριοποιούνται σε μια ευρεία γκάμα κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, της παραγωγής τροφίμων, της κοινωνικής μέριμνας, του τουρισμού και της ανακύκλωσης.
- **Αισιοδοξία για το μέλλον:** Το 8% αναμένουν αύξηση του τζίρου τους μέσα στους επόμενους δώδεκα μήνες, και αντίστοιχο ποσοστό αναμένει ότι θα αυξηθεί ο αριθμός των εργαζομένων τους. Πάνω από το 90% πιστεύουν ότι η Κ.Α.Ο. έχει τη δυνατότητα να επεκταθεί περισσότερο στον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιούνται και στη γεωγραφική περιοχή στην οποία λειτουργούν.
- **Ανάγκη για χρηματοδότηση:** Το μεγαλύτερο εμπόδιο για τη βιωσιμότητα και ανάπτυξη των φορέων είναι η πρόσβαση σε κατάλληλα χρηματοδοτικά μέσα.
- **Χωρίς κοινωνικό αποκλεισμό:** Το 35% διευθύνεται από γυναίκες ενώ το επίπεδο συμμετοχής των γυναικών στο εργατικό δυναμικό των φορέων Κ.Α.Ο. είναι μεγαλύτερο από ό,τι στις συνηθισμένες επιχειρήσεις.
- **Μορφωμένοι ηγέτες:** το 41% εκείνων που διευθύνουν ένα φορέα Κ.Α.Ο. έχουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα.

Επιπλέον, άλλα καίρια ευρήματα από την έρευνα αποκάλυψαν τα εξής:

- Η Ελλάδα διαθέτει ένα ποικιλόμορφο και πλουραλιστικό τοπίο διαφορετικών ειδών φορέων της Κ.Α.Ο. με διαφορετικά κίνητρα και μέσα λειτουργίας. Προς το παρόν, η δύσκολη αυτή κατάσταση έχει το μειονέκτημα ότι χαρακτηρίζεται από την κατάτμηση και τον κατακερματισμούς.
- Έναν τομέα της Κ.Α.Ο., ο οποίος αναδύεται φυσικά και αυθόρμητα, τροφοδοτήθηκε συχνά από τα κοινωνικά κινήματα της περιόδου 2008-2011, και έχει ανάγκη από περισσότερη δομή καθώς ωριμάζει.
- Ένα φάσμα από εσωτερικές και λειτουργικές προκλήσεις σε «μικροοικονομικό επίπεδο» για τους φορείς της Κ.Α.Ο., ιδίως σχετικά με τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση διαφορών.
- Μια σειρά από εξωτερικούς παράγοντες σε «μακροοικονομικό επίπεδο» που μπορεί να βοηθήσουν ή να εμποδίσουν τους φορείς της Κ.Α.Ο., συμπεριλαμβανομένων των κυβερνητικών κανονιστικών διατάξεων, της πρόσβασης σε χρηματοδοτικά εργαλεία και μιας ευρύτερης έλλειψης ευαισθητοποίησης γύρω από την Κ.Α.Ο. στην κοινωνία.
- Την πεποίθηση ότι η Κ.Α.Ο. στην Ελλάδα θα αναπτυχθεί μέσα στα επόμενα χρόνια, εξαιτίας της ικανότητάς της να αντιμετωπίσει την ανεργία, της σύνδεσής της με κοινότητες και κοινωνικά κινήματα, και της ευρύτερης αναποτελεσματικότητας των παραδοσιακών επιχειρηματικών μοντέλων να δημιουργήσουν οικονομική αξία χωρίς να παραγάγουν αρνητικές συνέπειες.
- Ορισμένους τομείς όπου θα μπορούσε δυνητικά να επεκταθεί η Κ.Α.Ο., και συμπεριλαμβάνουν τον τουρισμό, την παραγωγή ενέργειας, τη διαχείριση αποβλήτων και τις κοινωνικές υπηρεσίες.

Με βάση τα όσα έκθεση καταλήγει σε μια επισκόπηση των προκλήσεων και συστάσεων για την ανάπτυξη του τομέα της Κ.Α.Ο. στην Ελλάδα ενόψει της δημιουργίας ενός σχετικού αποτελεσματικού ευνοϊκού περιβάλλοντος. Αυτές επικεντρώνονται σε τέσσερις βασικούς τομείς:

- ✓ ευαισθητοποίηση και προώθηση,
- ✓ χρηματοδότηση,
- ✓ κατάρτιση, εκπαίδευση και δεξιότητες και
- ✓ νομοθεσία και κανονιστικές διατάξεις.

Οι βασικές συστάσεις συμπεριλαμβάνουν τα εξής:

- (1) Δημιουργία ενός εθνικού κέντρου για την Κ.Α.Ο. στην Ελλάδα.
- (2) Σχεδιασμός και εφαρμογή μιας ολιστικής στρατηγικής επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης για την προώθηση του κινήματος της Κ.Α.Ο.
- (3) Παροχή κεφαλαίου εκκίνησης (με τη μορφή επιχορηγήσεων ή δανείων) στις νεοφυείς επιχειρήσεις της Κ.Α.Ο.
- (4) Συγκρότηση μιας ομάδας δράσης κοινωνικής χρηματοδότησης για την ανεύρεση εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης.
- (5) Εισαγωγή και προσαρμογή δοκιμασμένων μοντέλων εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και
- (6) Παροχή εξειδικευμένης εκπαίδευσης για τη μέτρηση του κοινωνικού αντικτύπου.

5.4 ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Από τη σταχυολόγηση των συμπερασμάτων της έρευνας πεδίου του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και της βιβλιογραφικής έρευνας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, προκύπτει ότι τα βασικότερα προβλήματα – ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι κοινωνικές επιχειρήσεις τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι τα ακόλουθα:

- Η ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης του οικοσυστήματος των Κ.Α.Ο. σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Η δυσκολία πρόσβασης στη χρηματοδότηση που οφείλεται στην έλλειψη αναγνώρισης τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από το δημόσιο τομέα.
- Η ελλιπής πρόσβαση σε ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα.
- Η ελλιπής πρόσβαση σε προγράμματα του ΕΣΠΑ.
- Οι δυσκολίες πρόσβασης σε δημόσιες συμβάσεις.

- Η ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση που αποτελεί τροχοπέδη στην προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος των νέων και του συνεταιριστικού επιχειρηματικού μοντέλου.
- Η ανεπαρκής συνεργασία πανεπιστημίων με τις κοινωνικές επιχειρήσεις.
- Η ανεπαρκής καθοδήγηση από συμβούλους στη διοίκηση επιχειρήσεων (έλλειψη mentoring).
- Η έλλειψη ψηφιακής πλατφόρμας ανταλλαγής πληροφοριών για τις κοινωνικές επιχειρήσεις και επενδυτές στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, η οποία θα επιτρέψει την ευκολότερη ανταλλαγή πληροφοριών και θα βοηθήσει στην πρόσβαση σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η έλλειψη κοινωνικών επενδύσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των ανθρώπων ώστε να συμμετέχουν πλήρως στην απασχόληση και την κοινωνική ζωή. Αφορούν συνήθως πολιτικές στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της υγειονομικής περίθαλψης, της αναζήτησης εργασίας κ.α.
- Οι ελλείψεις στην κατανόηση της μέτρησης του κοινωνικού αντικτύπου.
- Η έλλειψη εθνικού κέντρου για τις κοινωνικές επιχειρήσεις.

Ως εκ τούτου, η διαμόρφωση του σχεδίου δράσης και της στρατηγικής για την κοινωνική οικονομία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης θα πρέπει να προσανατολισθεί προς την επίλυση των ανωτέρω βασικών προκλήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 – ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

6.1 SWOT Ανάλυση

Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας της περιοχής παρέμβασης αναδεικνύονται τα ισχυρά σημεία, οι αδυναμίες, οι ευκαιρίες, και, οι κίνδυνοι αναφορικά με την κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα.

Βασικός στόχος της Ανάλυσης SWOT είναι η καταγραφή όλων εκείνων των παραγόντων, που μπορούν να επηρεάσουν τον ορθολογικό σχεδιασμό των αρχών και των αξόνων της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Οικονομία στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Η Ανάλυση SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) αποτελεί, ως διαδεδομένο μεθοδολογικό εργαλείο, ένα πρότυπο τρόπο καταγραφής των κυριότερων συμπερασμάτων που προκύπτουν από την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος ενός «τομέα παρέμβασης». Η μέθοδος αναπτύχθηκε με στόχο την υποβοήθηση των Οργανισμών ως προς τον προσδιορισμό των στρατηγικών τους σε ένα κυμαινόμενο και ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Η Ανάλυση SWOT συνίσταται στις εξής τέσσερις σημαντικές παραμέτρους:

- i) Δυνατά Σημεία: Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του τομέα παρέμβασης, τα οποία λειτουργούν υποβοηθητικά ως προς την επίτευξη των στόχων.
- ii) Αδύνατα Σημεία: Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του τομέα παρέμβασης, τα οποία είναι επιζήμια ως προς την επίτευξη των στόχων.
- iii) Ευκαιρίες: Εξωτερικές συνθήκες που λειτουργούν υποβοηθητικά ως προς την επίτευξη των στόχων.
- iv) Απειλές: Εξωτερικές συνθήκες που λειτουργούν αρνητικά ως προς την επίτευξη των στόχων.

Οι δύο πρώτες παράμετροι (Δυνατά και Αδύνατα Σημεία) καθορίζονται από την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος του τομέα παρέμβασης και αφορούν αποκλειστικά τον προσδιορισμό των πλεονεκτημάτων ή μειονεκτημάτων (αποτυπώνονται οι εξελίξεις και οι τάσεις που επικρατούν εντός του «τομέα παρέμβασης»). Αντίθετα, οι δύο τελευταίες παράμετροι (Ευκαιρίες και Απειλές) αφορούν την αξιολόγηση των εξωτερικών παραγόντων που συνιστούν το ευρύτερο περιβάλλον του τομέα. Τα δεδομένα του εξωτερικού περιβάλλοντος θα αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας και αξιολόγησης ως στρατηγικά αξιοποιήσιμες ευκαιρίες για τον τομέα παρέμβασης, αλλά και ως κίνδυνοι / απειλές που επιδρούν ανασχετικά στις στοχεύσεις του. Η αξιολόγηση του εξωτερικού περιβάλλοντος έχει ιδιαίτερη σημασία δεδομένου ότι η υπάρχουσα υποδομή μπορεί να αξιολογηθεί μόνο υπό το πρίσμα των ιδιαιτέρων συνθηκών και προκλήσεων που ο τομέας αντιμετωπίζει στο εξωτερικό του περιβάλλον.

<u>ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ</u>	<u>ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ</u>
	-Ανεπαρκές κεφάλαιο κίνησης -Θέμα βιωσιμότητας των Κ.Α.Λ.Ο. που λειτουργούν

<p>Ανθρωποκεντρική προσέγγιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, έμφαση στην κοινωνική αλλαγή και τον κοινωνικό στόχο</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ευρύ φάσμα κλάδων παραγωγής και τομέων δραστηριότητας -Προώθηση ενός διαφορετικού μοντέλου εργασίας -Συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι άλλων επιχειρήσεων για επίτευξη χαμηλότερου κόστους στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών -Δημοκρατική οικονομική διαχείριση λόγω της μορφής και της δίκαιης κατανομής των κερδών -Υπεροχή του ατόμου και του κοινωνικού συνόλου έναντι του κεφαλαίου -Τα περισσότερα από τα πλεονάσματα χρησιμοποιούνται για την επίτευξη στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, υπηρεσιών συμφέροντος των μελών ή του γενικού συμφέροντος. -Συνεργασία δήμων με ΜΚΟ -Ύπαρξη ενός συνεκτικού δικτύου αστικών κέντρων μεσαίου μεγέθους που μπορούν να δράσουν συμπληρωματικά με το μητροπολιτικό ρόλο (προϋποθέσεις πολυκεντρικής ανάπτυξης) -Η γεωμορφολογία και η γεωπολιτική θέση της Περιφέρειας -Σημαντική διακρατική επενδυτική δράση και εμπορικές συναλλαγές με τις βαλκανικές και άλλες χώρες -Δυναμική πρωτογενής παραγωγή που αποτελεί βασικό πυλώνα της τοπικής και εθνικής οικονομίας 	<ul style="list-style-type: none"> -Απουσία δικτύωσης και συνεργασιών μεταξύ τομέων, κλάδων και των φορέων παροχής υπηρεσιών -Έλλειψη προσφοράς κατάλληλου εργατικού δυναμικού που να κατέχει τα απαραίτητα διαχειριστικά και επαγγελματικά προσόντα για την παροχή υπηρεσιών στους φορείς Κ.Α.Λ.Ο -Έλλειψη συντονισμού σε συνδυασμό με την ύπαρξη υπέρμετρου ανταγωνισμού μεταξύ οργανισμών που δραστηριοποιούνται σε ίδια ή σε όμορες αγορές ή έχουν την ίδια πελατεία. -Αδυναμία παραγωγής, μεταποίησης και πώλησης καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών λόγω έλλειψης ρευστότητας -Μη υιοθέτηση πρακτικών μάρκετινγκ -Η δυσκολία πρόσβασης στη χρηματοδότηση που οφείλεται στην έλλειψη αναγνώρισης τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από το δημόσιο τομέα. -Η ελλιπής πρόσβαση σε ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα και σε προγράμματα του ΕΣΠΑ. <p>Οι δυσκολίες πρόσβασης σε δημόσιες συμβάσεις που συχνά παίρνουν την μορφή εφάπαξ διαγωνισμών μεγάλης κλίμακας για υπηρεσίες ή προμήθειες, από τους οποίους τείνουν να αποκλείονται μικρότεροι φορείς</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση που αποτελεί τροχοπέδη στην προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος των νέων και του συνεταιριστικού επιχειρηματικού μοντέλου. -Η ανεπαρκής συνεργασία πανεπιστημίων με τις κοινωνικές επιχειρήσεις. -Η ανεπαρκής καθοδήγηση από συμβούλους στη διοίκηση επιχειρήσεων (έλλειψη mentoring). -Η έλλειψη ψηφιακής πλατφόρμας ανταλλαγής πληροφοριών για τις κοινωνικές επιχειρήσεις και επενδυτές στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, η οποία θα επιτρέψει την ευκολότερη ανταλλαγή πληροφοριών και θα βοηθήσει στην πρόσβαση σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. -Η έλλειψη κοινωνικών επενδύσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των ανθρώπων ώστε να συμμετέχουν πλήρως στην απασχόληση και την κοινωνική ζωή. Αφορούν συνήθως πολιτικές
---	---

	<p>στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της υγειονομικής περίθαλψης, της αναζήτησης εργασίας κ.α.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Οι ελλείψεις στην κατανόηση της μέτρησης του κοινωνικού αντικτύπου. -Η έλλειψη εθνικού κέντρου για τις κοινωνικές επιχειρήσεις. -Αδυναμία αξιοποίησης διεθνών καλών πρακτικών -Έλλειψη κεντρικού επιτελικού οργάνου για τον σχεδιασμό μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων -Περιορισμένη ανάπτυξη μηχανισμών δικτύωσης και συνέργειας μεταξύ των φορέων παροχής υπηρεσιών -Μεγάλη μείωση ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων
<p style="text-align: center;"><u>ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Ο τομέας είναι ακόμα σε «εμβρυακό» στάδιο Καταγράφεται ήδη σημαντικό ενδιαφέρον και κινητοποίηση για τη δημιουργία φορέων Κ.Α.Ο. σε όλη την επικράτεια -Υπάρχει η δυνατότητα ο τομέας να διαμορφωθεί στη βάση συγκεκριμένων αρχών, με ευδιάκριτη κοινωνική στόχευση, δίχως στρεβλώσεις -Οι πρωτοβουλίες μπορούν να λειτουργήσουν ως μοχλός τοπικής αλλά και ευρύτερης ανάπτυξης. -Οι νέες δομές και φορείς στήριξης που δημιουργούνται (Ηλεκτρονικό Μητρώο, Κέντρα Στήριξης, Δίκτυα Συνεργασίας Κ.Α.Ο ...) -Απλοποίηση και συντόμευση διοικητικών διαδικασιών μέσω της διαδικτυακής πύλης -Οι επιδοτήσεις που αναμένονται από Εθνικά και Ευρωπαϊκά προγράμματα -Η “ανάγκη” για την ύπαρξη φορέων Κ.Α.Ο (κοινωνικό όφελος) -Άρση των νομικών και διοικητικών εμποδίων δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για την ανάπτυξη των φορέων Κ.Α.Ο -Ενημέρωση του ευρύ κοινού για την δράση των φορέων Κ.Α.Ο -Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών που δεν μπορεί να προσφέρει η πολιτεία 	<p style="text-align: center;"><u>ΑΠΕΙΛΕΣ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Οι δυσμενείς οικονομικές συνθήκες λόγω της παρατεταμένης ύφεσης. -Προβληματική πρόσβαση σε τραπεζικά κεφάλαια, χρηματοοικονομικούς πόρους, και χρηματοδοτικά εργαλεία. -Έλλειψη εξειδικευμένων προγραμμάτων επιχορήγησης για την έναρξη λειτουργίας των φορέων Κ.Α.Ο -Μικρή αναγνωρισιμότητα του νέου θεσμού και της αξίας της κοινωνικής επιχειρηματικότητας -Έλλειψη συλλογικότητας και μηχανισμού επικοινωνίας μεταξύ κράτους και δικτύων Κ.Α.Ο - Περιορισμένη συνεργασία με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. -Έλλειψη ευαισθητοποίησης για τους φορείς Κ.Α.Ο -Έλλειψη πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες -Μετακίνηση παραγωγικών μονάδων έντασης εργασίας σε όμορες χώρες και περιφέρειες -Πολύπλοκο εθνικό νομικό και φορολογικό σύστημα που επηρεάζει αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα -Μείωση της ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες λόγω παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο

<p>-Διαχείριση πόρων στο πλαίσιο του Θ.Σ. 9.5 για την προώθηση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας</p>	
---	--

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ανωτέρω ανάλυση και την καταγραφή της τρέχουσας κατάστασης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας καθώς και της οικονομικοστατιστικής μελέτης που υλοποιήθηκε στα πλαίσια του έργου για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες στην διασυνοριακή ζώνη Ελλάδας Βουλγαρίας προκύπτει ότι:

Υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης του οικοσυστήματος των Κ.ΑΛ.Ο στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, καθώς και στις δύο περιφέρειες τα ποσοστά των ενεργών φορέων στους περισσότερους τομείς είναι πολύ μικρά σε σχέση με την υπόλοιπη επικράτεια. Από τα συγκριτικά διαγράμματα που υλοποιήθηκαν εξετάζοντας τους δείκτες: αριθμός εργαζομένων, αριθμός εργαζομένων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, κύκλος εργασιών, καθαρά κέρδη-ζημιές, αξία των πάλγιων που αποκτήθηκαν, δάνεια, επιχορηγήσεις και οι λοιπές πηγές χρηματοδότησης, μεταξύ των περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και της υπόλοιπης Επικράτειας, διεξάγουμε το συμπέρασμα ότι οι διάφοροι τομείς παρουσιάζουν πολύ μικρά ποσοστά, τα οποία και οφείλονται στα πολλά προβλήματα και αδυναμίες που αντιμετωπίζουν οι κοινωνικές επιχειρήσεις τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στις δύο περιφέρειες που μας ενδιαφέρουν.

Εξέρεση αποτελούν οι τομείς: άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, βιομηχανία τροφίμων, και άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες στις οποίες παρατηρείται μεγάλη συμμετοχή στην διαμόρφωση των τελικών τιμών, των δύο υπο εξέταση περιοχών.

Βάση της swot ανάλυσης οι απειλές και οι αδυναμίες της κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι πολλές και ως εκ τούτου η διαμόρφωση του θα πρέπει να προσανατολισθεί προς την επίλυση των ανωτέρω βασικών προκλήσεων για να αυξηθεί μακροπρόθεσμα και ο αριθμός των ενεργών φορέων Κ.ΑΛ.Ο στις περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας και της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης.